

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

DE OFFENTLIGE AARSPRØVER

I

STATSSKOLEN I RANDERS

I JUNI OG JULI 1913.

Efterretninger

om

Statsskolen i Randers

1912—13.

Indbydelsesskrift

til Skolens offentlige Aarsprøver i Juni og Juli 1913.

**Kapitaler, Ejendomme, Stipendiefond,
Legater m. m.
tilhørende Statsskolen i Randers.**

Skematisk-kronologisk Fortegnelse med
historiske Oplysninger

ved

V. Boëtius.

Kapitaler, Ejendomme, Stipendiefond, Legater m. m. tilhørende Statsskolen i Randers.

Skematisk-kronologisk Fortegnelse
med historiske Oplysninger.

A. Tiender (Kongetiender).

Angaaende Skolens Tiender bemærkes, at de oprindelig var tillagte Rektor og Lærerne („Hørerne“, „locati“); men efter at disse ved Skolereformen i 1806 (Rektor Flemmer i Randers lærde Skoles Program for 1833, S. 9 øverst; Hundrup Program 1871, S. 1 n.) var satte paa fast Gage, gik Tiendeindtægterne i Skolens Kasse.

1. Hald Sogns Kongetiende.

Denne udgjorde (1833)

15	Tdr.	5	Skp.	3	Fdk.	Rug
94	-	3	-	2	-	Byg
121	-	6	-	2	-	Havre.

Ydelsen blev ubetydelig forandret ved en Tiende-konstatering (foranlediget ved, at den nuværende Regnskabsfører, Adjunkt Lind, tiltraadte i 1890, og afsluttet ved Regnskabet for 18^{97/98}) og udgjorde da

15	Tdr.	5	Skp.	3½	Fdk.	Rug	÷	½	Fdk.
94	-	3	-	2½	-	Byg	÷	3½	-
121	-	7	-	¾	-	Havre	÷	(1 Skp. ½ Fdk.).	

De fradragne Beløb betegner Ydelserne fra Hjørnkjær Mølle, Tvede Sogn, Matr. Nr. 4, hvis Tiende hørte til Hald Sogns Kongetiende; den afløstes i Marts 1911 fra $\frac{1}{1}$ 1911 at regne med Kr. 52,00.

Hovedstolen af Hald Tiende, der altsaa derefter udgjorde

15	Tdr.	5	Skp.	3	Fdk.	Rug
94	-	2	-	3	-	Byg
121	-	6	-	$\frac{1}{4}$	-	Havre,

afløstes under 28. Januar 1913 fra 1. Januar s. A. at regne med Kr. 42625,75, saaledes at det samlede Beløb for Hald Sogns Kongetiende udgør Kr. 42677,75.

2. Lem Sogns Kongetiende.

Denne udgjorde i 1833

13	Tdr.	„	Skp.	3	Fdk.	Rug
26	-	1	-	2	-	Byg
52	-	3	-	„	-	Havre,

hvilke Ydelser efter Konstateringen (se ovenfor *ad* 1) udgjorde

13	Tdr.	„	Skp.	$3\frac{1}{4}$	Fdk.	Rug
26	-	1	-	$2\frac{1}{2}$	-	Byg
52	-	3	-	$1\frac{3}{4}$	-	Havre.

Denne Tiende er afløst under 28. Januar 1913 fra 1. Januar s. A. at regne med Kr. 17806,25.

Den samlede Afløsningssum for Hald og Lem Sognes Kongetiende udgør saaledes Kr. 60484,00.

Anmærkning. Det var ved aabent Brev, dateret Viborg, Lørdag efter Pinse 1542, at Christian III henlagde Kongetienden af Hald og Lem Sogne til Skolemesteren eller Rektoren i Randers. Skrivelsen er saalydende:

Vi Christian med Guds Naade Danmarchis, Norgis, Wendis og Gothis Konning, Hertug vdi Slesvig, Holsten, Stormarn oc Dytmerschen, Grefue vdi Delmenhorst, gjør vitterligt, att Vi nu aff Vor synderlig Gunst oc Naade, saa oc paa det att Scholen vdi Vor Kjøbstæd Randers maa oc kunde saa meget disbedre

bliffue ved Macht att læris oc optuchtis vnge Personer vdi til Religionens Forbedring, haffuer Vi vndt oc tilladit, oc med dette Vort obne Breff vnde oc tillade, at Vor oc Kronens Part, som er tredie Part aff all Tienden aff all Hald Sogn oc Lem Sogn, Norden Vor Kjøbstæd Randers liggendis, schal hereffter være oc bliffue til den Person, som er Scholemester i fornte [ɔ: fornævnte, ovenfor nævnte] Randers, oc hans Eftterkommere [ɔ: Eftterfølgere] Scholemestere, all den Stund oc saalenge att huer haffuer samme Scholemester Æmbede, oc iche længer : thi forbyde Vi alle oc the helst ere eller være kunde, særdelis Vore Fogeder, Æmbidsmænd, Herridzprouster oc alle andre, fornte Scholemester oc hans Eftterkommere Scholemester[e], efftersom forskreffuit staaer, herimod paa fornte Vor oc Kronens Part aff all Tienden aff Hald oc Lem Sogn att hindre eller i nogen Maader Forfang [ɔ: Hindring, Skade] at gjøre vnder [ɔ: under Tabet af] Vor Hyldest [ɔ: Gunst] oc Naade. Giffuit i Vor Kjøbstæd Viborg, Löffuerdagen nest efter Pindsedag, MDXXXII.

Under Vor Zignet

Christian.

(L. S.).

I Tilslutning hertil bemærkes:

Dette er den første Gang, Randers Skole nævnes. Da den imidlertid uden særlig Bemærkning nævnes som alt bestaaende — ikke som lige eller nylig oprettet eller desl. — synes der ikke at kunne være Tvivl om, at dens Oprettelse i hvert Fald maa kunne føres tilbage til Aarene umiddelbart efter Reformationens Indførelse (1536), idet allerede Kirkeordinansen af 1537 befaler, „at der i enhver Kjøbstad skal være een Latine Skole, og at alle hine andre Pugeskoler, som her og der holdes, skulle afskaffes; at der i Skolerne skal være flere Lectier, den første for dem, som lære Abc og at stave; den anden for dem, som læse eller lære Regler i Grammatica; den tredie for dem, som kunne nogenledes declinere og conjugere samt tye [ɔ: tyde, oversætte]; den fjerde for dem, som kunne nogenledes tale og skrive Latin; den femte og øverste for Provectiones [„viderekomne“], hvilke Rector tillades at bibringe noget Fundament i Græsk. Imidlertid, hvor der ikke var Lærere til saamange Lectier, der skulde være færre; nemlig hvor der kun var tre Lærere, skulde der være fire Lectier; hvor der kun var to Lærere, tre Lectier. Skolemestrene skulde i enhver Kjøbstad beholde, hvad de havde; hvor dette ikke var tilstrækkeligt, vilde Kongen

lægge til af sit Eget“. (Flemmer, S. 1). Men rimeligt er det i øvrigt, at der har været en „Randers Schole“ ogsaa før Reformationen, medens det derimod nok er Tvivl underkastet, om den „fortjente Navn af latinsk Skole“ (Flemmer *l. c.*). Hundrup (Program for Randers lærde Skole 1871, S. 2) mener at kunne konstatere, at den senere første evangeliske Superintendent (Biskop) i Aarhus Stift, *Mag.* Mads Lange eller Schade, der 1529 blev Sognepræst ved Graabrødre- eller Fruekirke i Randers, inden sidstnævnte Tidspunkt har været Rektor ved Randers (latinske) Skole. Sikkert er det dog i alle Tilfælde, at den ikke har indtaget nogen fremtrædende Stilling blandt Landets Latinskoler og ikke har kunnet dimittere til Universitetet; thi ihvorvel det først var ved Synodeforhandlingerne i Odense i 1590, at det blev endelig fastslaaet, at kun „Kathedralskolerne“ maatte dimittere til Universitetet, har Randers Skole i den nærmest foregaaende hele eller halvanden Menneskealder alene paa Grund af sin Uformuenhed ført en saa beskeden Tilværelse, at den næppe har kunnet øve nogen Tiltrækning paa — de altid fattige — Disciple, der vilde gaa den gejstlige Vej. De har meget snarere søgt til Aarhus- eller Viborg-Kathedralskoler med deres forholdsvis langt rigere Midler. Bestemmelsen paa Odense-Synoden i 1590 havde desuden ogsaa en Forløber i den Antvorskovske Synodes Dekret (af 1546), der fastsatte, at „de større Trivialskoler i 5 Classer med en Magister til Rector og fire Baccalaurei til Hørere („locati“) skulde kun findes i Cathedralstæderne“ (samt i Slagelse, hvis Skole, skønt den ikke var „Cathedralskole“, dog paa Grund af sin nære Forbindelse med det rige Antvorskov-Kloster har faaet en begunstiget Undtagelsesstilling). Rang med de Skoler kan „Randers Schole“ umulig have haft.

3. Hem Sogns Kongetiende.

Denne opgøres hos Flemmer (1833) saaledes (idet han opregner Specialbeløbene for ¹⁾ Hem By, ²⁾ Skrødstrup By og ³⁾ Quottrupgaarde):

Rug: ¹⁾ 4 Tdr. 6 Skp. 2¹/₂ Fdk.

²⁾ 8 - 2 - 2 -

³⁾ 1 - „ - 1¹/₂ -

14 Tdr. 1 Skp. 2 Fdk.

Byg:	1)	9	Tdr.	5	Skp.	$\frac{2}{3}$	Fdk.
	2)	16	-	5	-	„	-
	3)	2	-	„	-	3	-

28 Tdr. 2 Skp. $\frac{3\frac{2}{3}}$ Fdk.

Havre:	1)	12	Tdr.	„	Skp.	2	Fdk.
	2)	16	-	5	-	„	-
	3)	3	-	2	-	$3\frac{1}{2}$	-

32 Tdr. „ Skp. $1\frac{1}{2}$ Fdk.

Disse Ydelser blev ved Konstateringen i 90-erne fastsatte til:

14	Tdr.	1	Skp.	$2\frac{1}{2}$	Fdk.	Rug
28	-	3	-	1	-	Byg
32	-	1	-	$\frac{3}{4}$	-	Havre.

Hem Sogns Kongetiende er endnu (1913) ikke afløst; men Afløsningen maa formodes at være umiddelbart forestaaende.

4. Gassum Sogns Kongetiende.

Denne udgjorde i 1833 (Flemmer):

27	Tdr.	„	Skp.	$1\frac{1}{4}$	Fdk.	Rug
54	-	„	-	$2\frac{1}{2}$	-	Byg
81	-	„	-	$3\frac{3}{4}$	-	Havre,

der ved Konstateringen (som ovenfor) blev til:

27	Tdr.	„	Skp.	$1\frac{1}{2}$	Fdk.	Rug
54	-	„	-	$2\frac{3}{4}$	-	Byg
81	-	1	-	1	-	Havre.

Gassum Sogns Kongetiende afløstes $\frac{1}{1}$ 1909 med Kr. 30323,15.

Anmærkning. Ved aabent Brev, dateret Skanderborg d. 20. Juli (eller Juni; Stadfeldt: „Beskrivelse over Randers Købsted“ 1804, S. 202 og Flemmer 1833, S. 11 har „Juli“; Flemmers Aftryk af Dokumentet, ibdm. S. 38 har „Juni“!) 1573, lagde Kong Frederik II en Del af Hem og Gassum Sognes Kongetiende til de tvende Randers-„Locaters“ Lønning. Brevet er saalydende:

Vi Frederich etc. gjør alle vitterligt, att efftersom Vi forfarer, di tuende Locater vdi Randers Schole schulle haffue en ringe Vnderholdning, oc Os berettis att Vor Kjære Herr Fader, Salig høylofflig Ihukommelse, haffuer lagt til Scholemesters Vnderholdning i Mariagers Schole en Lest haar Korn [ɔ: haardt Korn, Hartkorn] aff Kronens Part aff Tienden aff Gassum Sogen, oc dersom samme Tiende iche kunde tilstreche, schulle hand endnu fange saa Meget aff Kronens Tiende aff Hemb og Siemb Sogner [ɔ: Hem og Sem Sogne), att den Lest Haarkorn [= haar Korn] bliffuer hannem fyllistgjort, daa paa dit fornte tuende Locater vdi Randers Schole saa meget disbedre endnu bliffuer forsørgit och fornte Scholemester i Mariager ocsaa maa bekomme huis [ɔ: hvad] høybemeldte Vor Kiære Herr Fader hannem tillagt haffuer, haffuer Vi aff Vor synderlig Gunst oc Naade vndt oc tillagt, oc nu med dette Vort obne Breff vnder oc tillægger fornte Scholemester i Mariager, maa oc schal bekomme oc lade opberge [ɔ: oppebære] aff Vor oc Kronens Part aff Tienden aff Gassum Sogen 9 Ørtu Rog og (!) 6 Ørtu Biug, oc aff Hemb Sogen 5 Ørtu Rog oc 4 Ørtu Biug, som beløbber sig tillsammen en Lest Haarkorn, effter høybemeldte Vor Herr Faders Breffues Liudelse [ɔ: Lydende]. Oc huis [ɔ: hvad] der offuerbliffuer aff fornte Kronens Part af fornte tuinde Sogner, som er af (!) Hemb Sogen 4 Ørtu Rog og (!) 3½ Ørtu Biug, oc aff Gassum Sogen 6 Ørtu Hafer, som beløbber sig tillsammen halffioertende Ørtu Korn, maa oc schal di tuinde Locater vdi Randers Schole, di nu er, oc hereffter komendis vorder, lade opberge aarligen oc dem haffue, nyde, bruge oc beholde till ævig Tijd. Forbydendis alle i huosomhelst di er eller være kand, særdelis Vore Fogeder, Æmbidsmænd oc alle andre, fornte Scholemester i Mariager oc di tuinde Locater i Randers her i mod paa huis [ɔ: hvad] di er tillagt till deris Vnderholdning vdi saa Maader som forskreffuit staaer, at (!) hindre vdi nogen Maader, Vnder Voris Hyllist oc Naade. Giffuit paa Vort Slott Schanderburg den 20de Juni, Aar 1573.

Vnder Vort Zignet.

Frederich.

(L. S.)

Resten af disse Tiender, der af Kong Christian III under d. 12. September 1558 var skænket til Mariager Skole, blev, da denne var blevet nedlagt i Aaret 1739, ved Reskript af 6. Juni 1740 henlagt til Randers Skole. Rektor skulde oppebære Tienden

af Hem, de to Hørere Gassum-Tienden til lige Deling. — Reskriptet lyder saaledes:

Velædle og Høitærede Hr. Rector.

Efterat Hands Kongelige Majestæt fra de høie Herrer Committerede udi den latinske Skolecommission er bleven insinueret [∴ sat ind i, gjort bekendt med] vores allerunderdanigste Forslag om de reducerede [∴ nedlagte] Skolers Indkomsters Repartition paa de i Stiftet vedblivende trende, Aarhus, Randers og Horsens Skoler, har Hands Kongl. Majestæt den 6te Juni sidstafvigst samme vores allerunderdanigste Forslag, hvad Randers Skole betræffer, saaledes allernaadigst approberet.

1) Hemb Kongetiende, som skylder 9 Ørter Rug, $7\frac{1}{2}$ Ørte Biug og $4\frac{1}{2}$ Ørte Haure, og haver hidindtil været adskilt, og deelt i trende Dele imellem Rector i Mariagger (!) og de tvende Hørere i Randers, skal samlet henlægges til Rectoris Embede i Randers.

2) Gassum Kongetiende, som skylder 9 Ørter Rug, 6 Ørter Biug og 6 Ørter Haure, hvoraf Rug og Biug haver hidindtil ligget til Rectoratet i Mariagger, og Hauren til de tvende Hørere i Randers, som Intet have nydt af Degnekaldet, skal nu deles imellem samme tvende Hørere i lige Dele, hvorimod de skal afstaae den hidindtil havte Part udi Hemb Kongetiende til deres Rector, som før er meldt.

4) Til Randers Skole, som har tilforn [∴ i Forvejen] Capitaler, (NB. uberegnet det opdagede Legatum af salig Peder Lassen til een Depositorium af Randers Skole) [herom nærmere nedenfor] pro Discentibus [∴ til Bedste for Disciplene, som en Stipendiefond] 1733 Rdlr. 2 Mk., skal henlægges de trende af forrige Rectorer i Mariagger legerede Capitaler, som forflyttes kand, og udgør den Summa 366 Rdlr. 4 Mk.

Dette som saaledes Ord fra Ord er ligelydende med det Kongl. allernaadigste Reglement, har vi ikke villet ermangle [∴ undlade] Herr Rector til behagelig Efterretning at communicere, og Hand igjen de tvende Collegis samme strax at tilkjendegive. Hvornæst vi med megen Guds Naades og Velsignelses Erønskning forbliver Velædle og Høilærde Herr Rectors tjenistberedvillige

Gerstorff.

Hygom.

Vosnæsgaard og Niæhr Præstegaard, den 19 Juni 1740.

Til

Herr Rector Windmøll [1708—42] i Randers.

En kort Tid, fra 1777—1781 inkl., blev Halvdelen af Gassum Sogns Kongetiende (samt 3 Tdr. Rug og 16 Tdr. Byg af „Degnepensionerne“, om hvilke nærmere i Anmærkning 2 ad A. 5.) henlagt til Stipendiefonden. Dette hang sammen med, at af Mangel paa Frekvens — der var kun to (2) Disciple i hver af de to nederste „Lektier“ (Klasser) — blev paa den daværende Rektors, Mag. Fuchses [1762—80] Forslag nederste (3: første) Lektie „aller-naadigst“ nedlagt ved Kongeligt Reskript af ²³/₁₀ 1776. Den nedlagte Klasse oprettedes paa ny under den følgende Rektor, Mag. Schjøth [1781—88], og da det i den Anledning blev nødvendigt at ansætte en ny Lærer, gik Beløbet atter til dennes Løn.

5. Houlberg Sogns Kongetiende.

Denne udgjorde efter Flemmers Opgørelse (1833)

12	Tdr.	2	Skp.	1½	Fdk.	Rug
24	-	4	-	1	-	Byg
36	-	6	-	1½	-	Havre

og andrager i Øjeblikket efter Konstateringen

12	Tdr.	2	Skp.	¾	Fdk.	Rug
24	-	4	-	1	-	Byg
36	-	6	-	1½	-	Havre

Anmærkning 1. Houlberg Sogns Kongetiende var oprindelig tillagt Præsten ved Hospitalet i Randers. Men da Hospitalspræst Nicolai Ullitz var afgaaet ved Døden, blev ved Kgl. Reskript af ⁹/₁₁ 1792 („til Geheimeraad og Stiftsbefalingsmand Herr Ove Høegh Guldberg og Biskop Dr. Theologiæ Herr Hector Frederik Jansen“), „indtil anden Udvej findes til at ophjælpe Randers latinske Skole“, nævnte Tiende overladt Skolen til Bortfæstelse „saaledes, at de ²/₃ af Afgiften tilfalder for Fremtiden Rector og ¹/₃ Conrector sammesteds“ — dog skulde først et Restbeløb, som forhenværende Hører Schurmann [† 1784] „endnu“ var Skolekassen skyldig, udredes af Tiendebeløbet, hvorefter det skulde tilfalde Rektor og Konrektor til Deling paa den nys angivne Maade.

Anmærkning 2. I nær Forbindelse med Skolens Tiendeindtægter stod i sin Tid de saakaldte „Degnepensioner“ eller „Degnekornet“. Herom kan oplyses følgende:

Ved Christian III.s Kirkeordinans bestemtes, at Degnetjenesten i de Kirker, der laa nærmest ved Købstæderne, skulde

forrettes af den latinske Skoles Disciple (som „Løbedegne“), der tillige fik til Pligt mindst een Gang om Ugen at undervise Bønderbørnene — alt mod at nyde Degnekaldenes Indtægter. Med Rette bemærker Flemmer (Progr. 1833, S. 12), at det laa i Sagens Natur, at denne Ordning medførte mange „Ulejligheder“, og at den derfor „snart“ gik af Brug, uagtet Frederik II under 20. August 1574 befalede, at de Sogne, der ikke laa mere end 2 (to) Mile fra Købstæderne, skulde have deres „Løbedegne“ fra de der værende latinske Skoler. Kongebrevet, der er udstedt paa Koldinghus, lyder saaledes:

Vi Friderich den Anden med Guds Naade, Danmarks, Norgis &c. Konning &c. Gjør alle vitterligt, at effterdi vi komme vdi Forfaring, huorledis der skal findis mange Sidde-Degne [= Sæde-Degne, fast bosiddende Degne, modsat: Løbedegne] som haffuer bekommit Sogner, siden Ordinantzen er udgangen [ɔ: udstedt, = udgiffuit], huilcke Sogner der burde effter Ordinantzen at haffue deris Degne aff Scholen, huorofuer fattige Peblinge oc Schole Børn fraatagis den Hielp dennem vdi saa Maader effter Ordinantzen er tillagt oc beuilget til deris Vnderholdning, daa paa det at Ordinantzen vdi di oc andre Maader maa fuldkommelig bliffue holdit oc effterkommit, ville Vi dermed saa alvorligen holdit haffue [ɔ: have den, Ordinansen, saa nøje overholdt], at alle di Sogner, som ligger paa 2 Mile nær en Kiøbstæd, skal haffue deris Degne aff Scholen, og menige Sognemænd vdi samme Sogner skal være forpligt, at giffue oc fornøje [ɔ: betale] dennem oc ingen anden, den sædvanlig Degne Rente der bør oc pleyer at affgaa efter Ordinantzens Lydelse. — Oc huor som allerede findes Sæde-Degne at være tilschichet siden Ordinantzen bleff udgiffuit, di schulle i deris Liffs Tid beholde samme. Dog schulle di aarligen gifue der aff til næste [ɔ: nærmeste] Schole, fattige Peblinge til Hielp den 4 eller 5 Part aff deris Degne Rente, efftersom de med Superintendenten [Biskoppen] derom kunde (!) til ens vorde, oc naar samme Degne dør oc afgaar, som saadan Sogne (!) nu haffue, daa schal igien tilschiches Peblinge aff næste Schole, som schulle være Degne til samme Sogne efter Ordinantzen, oc schal Superintendenten, som nu er eller her effter kommendis vorder haffue flittig Indseende med, at altingest hermed saa i alle Maader holdis oc efterkommis. Bedendis oc biudendis menige Sognemend, at I herefter annamme di Personer, som Eder i saa Maader efter (!) Ordinantzen bliffue tilschichet at være Degne til Eders Sogne Kiercher oc dennem

holde for Eders rette Sogne Degne, oc at I dennem til gode rede [til gode rede = fuldstændig og i rette Tid] giffuer oc fornøjer huis [o: hvad] Degne Rente I efter Ordinantzen pleyer oc plictig er at vdgiffue, og derpaa ingen Hinder eller Forfang gjøre dem vdi nogen Maader, saa fremt I icke derfor ville stande til Rette. Giffuit paa vort Slot Koldinghus den 20. August 1574.

Under vor Zignet

Friderich.

Af Skolens Protokoller — som nu ikke længer findes ved Statsskolen i Randers — fremgaar det, at Skolen dels benyttede disse Degnekald som Stipendier, der tildeltes Disciplene, dels anvendte dem til Forbedring af Hørernes Lønning (en Anvendelse, der i hvert Fald ikke omtales, ja end ikke antydes i det lige citerede kgl. Reskript af 20/s 1574!) — og det vel at mærke saaledes, at Hørerne tog de bedste Landsbysogne som „deres Anpart“ — hvad de visselig nok kan have trængt til! — Disciplene ophørte snart virkelig at forrette Tjeneste som Løbedegne — om Hørerne overhovedet nogen Sinde personlig har forrettet den, er vistnok saare tvivlsomt — og Enden paa Sagen blev da, at Skolen efterhaanden i deres Sted ansatte „Sædedegne“, der svarede en vis aarlig Afgift til Skolen under Navn af Degnepensioner eller Degnekorn. Ved en Forordning af 17. April 1739 reguleredes disse „Degnepensioner“ saaledes, som de erlagdes indtil deres Inddragelse (1850). Men hvor lang Tid der er gaaet, inden denne „Transformation“ var fuldbyrdet, kan man nu næppe oplyse; at det har taget nogen Tid, fremgaar af, at Christian IV i Brev dateret Skanderborg 17. Januar 1634 endnn lyksaliggør „nogle Sogner nær omkring Vor Kjøbsted Hoebroe“ med det Alternativ enten at tage Løbedegne „herefter aff Scholens Personer dervdi Hoebroe“ eller at ansætte Sædedegne, som dog i saa Fald skal nævnte Scholens Personer dervdi Hoebroe „derfor aarliggen fornøje“. Stadfeldt (Beskrivelse over Randers Kjøbsted, S. 204 f.) giver efter en gammel, men ikke autoriseret Specifikation i Skolens Arkiv følgende, nu berigtigede Fortegnelse over de Degnekald, af hvilke „Randers lærde Skole“ i sin Tid hævdede Degnepensioner.

	Rug			Byg		
	Tdr.	Skpr.	Fdkr.	Tdr.	Skpr.	Fdkr.
A. Aarhus Stift.						
Støvring Herred.						
Af Borup og Hald				2	5	2 ² / ₅
- Gimming og Lem.....				1	5	⁴ / ₅
- Harritzlev og Albech.....				2	1	2 ² / ₅
- Støvring og Mellerup				1		
				7	4	1 ³ / ₅
Nørhald Herred.						
Af Spendrup og Gassum				2	5	2 ² / ₅
- Kousted og Raasted.....				1	3	⁴ / ₅
- Asferg og Faarup				1	6	3
- Tvede og Linde.....				1	4	3 ¹ / ₅
				7	3	3 ² / ₅
Galten Herred.						
Af Hadslund og Ølst.....				2	3	⁴ / ₅
- Værum og Ørum.....				1	6	1 ³ / ₅
				4	1	2 ² / ₅
Gierlev Herred.						
Af Gierlev og Enslev				1	4	3 ¹ / ₅
Synderhald Herred.						
Af Wirring og Eszenbech.....	1		1 ³ / ₅	1		
- Christrup og Hornbech				2	1	3 ¹ / ₅
- Aarslev og Hørning		3	⁴ / ₅	1	4	3 ¹ / ₅
- Lihme				1	3	⁴ / ₅
- Mygind, Krogsbech og Schørring				2	1	2 ² / ₅
- Søbye, Schrader og Halling...				1	3	⁴ / ₅
- Fausing og Auning.....		3	2 ² / ₅	1	2	1 ³ / ₅
- Giesing og Nørager	1				6	1 ³ / ₅
- Wivild og Wejlbye		6	1 ³ / ₅		6	1 ³ / ₅
- Marie Malene og Koed.....		7	2 ⁷ / ₁₅		3	2 ¹ / ₅
- Nimtoft.....		3	¹ / ₃		1	3 ³ / ₅
- Scharesøe.....		3	3 ³ / ₅			
- Øster og Vester Alling	1				4	2 ¹ / ₅
- Hvilsager		4	2 ³ / ₅		4	3 ³ / ₅
	7		3 ² / ₅	14	4	3 ² / ₅
Rougsøe Herred.						
Af Ørsted				2	1	2 ² / ₅
- Holbech og Udbye.....		6			1	2
- Woer og Estruplund.....		5	2 ² / ₅		1	6
	1	3	2 ² / ₅	5	1	3 ¹ / ₅

	Rug			Byg		
	Tdr.	Skpr.	Fdkr.	Tdr.	Skpr.	Fdkr.
B. Wiborg Stift.						
Meddelsom Herred.						
Af Øster Welling, Helsted og Gren-						
steen				1	7	$\frac{4}{5}$
Synderlyng Herred.						
Af Bjerregrav, Aalum og Taanum.				4		$\frac{4}{5}$
Tilsammen	8	3	$3\frac{4}{5}$	46	4	$2\frac{4}{5}$

Flemmer opgiver, at Skolens samlede Indtægt af Degnepensionerne, der i 1833 udgjorde 8 Td. 3 Skp. $3\frac{4}{5}$ Fkr. Rug og 46 Td. 5 Skp. $1\frac{1}{5}$ Fkr. Byg, efter Kapitelstaksten for 1831 beløb sig til 209 Rbdr. 3 Mk. 6 Sk. Sølv, men gør tillige opmærksom paa, at adskillige af disse Degnekald i Tidens Løb var blevet delte, uden at dog Provsterne, hvem det paahvilede at indkasere disse Ydelser, ved Indsendelsen af Beløbet til Skolens Kasserer lod medfølge Specifikation paa hvert enkelt Degnekalds Kontingent. Han var derfor ikke i Stand til at oplyse og kontrollere Enkeltseløbenes Størrelse, men kunde kun konstatere, at endnu i 1833 Hovedsummen „paa en Ubetydelighed nær stemmer overens med den gamle (Stadfeldts) Specifikation“. Denne stemmer desuden paa en ubetydelig Afvigelse nær med Opgivelserne i 1848, da Ophævelsen af Degnepensionerne forestod.

I Randers Skoles Programmer begyndte man først i 1841 at bringe Uddrag af Skolens Regnskaber i det forløbne (nærmest foregaaende) Aar. Uddraget af Regnskabet for 1840 er dog meget summarisk; det nævner blot Indtægts- og Udgiftsbeløbet; heldigvis specificerer det blandt Indtægterne Discipelkontingentet og Kornindtægterne („Tiende af 5 Sogne og Degnekorn“ = 1892 Rd. 12 ø). Fra 1842 af bringer Programmerne Uddrag i den nu brugelige Form, og hvert Aar figurerer „Degnepensionerne“ eller „Degnekornet“, som det hyppigst kaldes, sammen med Tiendeindtægterne, dog ikke specificeret. Af Regnskabet for 1849—50 fremgaar det, at Degnepensionerne i det forløbne Aar havde udgjort:

Rug: 8 Td. 3 Skp. $3\frac{3}{5}$ Fdr. à 3 Rd. 1 Mk. 1 ø = 26 Rd. $92\frac{3}{4}$ ø
 Byg: 46 - 5 - $1\frac{1}{5}$ - à 2 - 5 - 13 - = 138 - $50\frac{3}{4}$ -
 = 165 Rd. 48 ø (+ Tiende 1563 Rd. 9 ø = i alt 1728 Rd. 57 ø).

Dette Aar nævnes Degnepensionerne for sidste Gang. Paa næste Aars Regnskab finder man alene Tienden med et — tilfældigvis stærkt nedadgaaende — Beløb af 1462 Rd. 21 Sk.; i 1852 er Beløbet for Tiden 3927 Rd. 75 Sk. — Af Skolens Jour-

nal over Archivalia fremgaar det, at Degnepensionerne i Aarene henimod 1850 begyndte at flyde uregelmæssigt, bl. a. ogsaa fordi „det for Skolelærerne baade er en byrdefuld og maa være en forhadet Afgift, ligesom det og synes, at denne uretlig paa-ligger dem i vore Dage, da hverken Lærerne selv eller deres Børn frekventere de lærde Skoler“ (Provst Høvring i Kolind d. 12/7 1848). „Regnskabsføreren ønsker (under 31/12 49) Indberetning gjort til Amtsskoledirektionen om Restancer af Degnepensionerne“. Ganske vist underretter Provst P. W. Stockholm (Rougsø m. fl. Herreder) d. 14/1 1850 „Forstanderskabet om, hvorfor han ej har sendt nogle resterende Degnepensioner og lover at sende dem“; men allerede d. 28/1 er Provsten og Regnskabsføreren uenige om, hvorvidt de Degnepensioner, der erlægges, er at betragte som erlagte for det løbende Aar eller for det foregaaende (Regnskabsføreren Standpunkt). Denne Strid er blevet brat standset ved, at man uden videre har inddraget Degnepensionerne og unddraget Skolen den Indtægt; thi under 10. Maj 1850 tilskriver Regnskabsføreren Forstanderskabet, at han „ønsker nærmere Forklaring om det Tidspunkt, fra hvilket Degnepensionerne skulle ophøre at erlægges“ — og Ministeriet resolverer da endelig under 7/6 1850, at „Opkrævelse af Degnepensionerne for 1849 skal bortfalde“. Regnskabsføreren synes altsaa at have haft Ret i, at de indkommende Beløb var at regne for det forudgaaende Aars Kontingent; men hans Sejr havde nu kun „akademisk“ Betydning og Interesse. „Degnepensionerne“ kom aldrig mere igen; de gik ud af Sagaen samtidig med den Enevælde, der ved et Magtbud havde sat dem ind i Verden, og selv om man kan beklage, at denne Indtægt gik tabt for Skolen, maa man dog i sit Hjerte give den gamle Provst fra Friheds-aaret Medhold.

B. Afgift fra Randers Kæmnerkasse.

Paa Indtægtskonto e („Forskellige og ubestemte Indtægter“) opføres bl. a. i Skolens Regnskab:

„En aarlig Afgift fra Randers Kæmnerkasse paa 48 Kr. — oprindelig Huslejhjælp til en Lærer“ = 48 Kr.

Anmærkning. I Kontoens Vedtegning er Ordet „oprindelig“ med et mildt Udtryk mindre korrekt. Forholdet er følgende:

Ved Reskript af 1552 skænkede Christian III Randers Skole Jordskylden af en Del Gaarde og Grunde i Randers. Reskriptet, hvis Ordlyd er denne, anføres her, da det i hvert Fald har lokal og topografisk Interesse:

Vi Christian etc. gjøre alle vitterligt, att efterdi till denne Dag ingen vis Rente [ɔ: bestemt Indtægt, bestemt Aarsindtægt] er lagt till Scholen her vdi vor Kjøbstæd Randers, da paa det att fornte Schole saa megit disbedre kand bliffue ved Macht holdit, haffue Vi aff Vor synderlig Gunst oc Naade vndt oc tillagt, oc nu med dette Vort obne Breff vnde og tillægge samme Schole denne effterschrefne Rente oc Jordschuld her vdi fornefte Randers, som her effter følger, som er først aff Povel Spends Gaard aarlig IX Sch. Aff Lars Brochis Gaard Olluf Ollufsøn XVIII Sch. Item aff den Eyendomb i Transtrædet [ɔ: Trangstræde], Peder Jensøn V Sch. oc Anders Jensøn III Sch. Item Rasmus Fyndboe aff den Gaard vdi Tøtmerschen [ɔ: Dytmersken], nest Vesten ved [ɔ: nærmest V. for] Jens Snedichers [ɔ: Snedkers] Gaard IX Sch. Item aff den Gaard oc Eyendomb Synden Jep Mogensens (!) Gaard aarligen VIII Sch. Pendinge, item Jep Mogensøns Gaard I Sch. Pendinge. Item aff Søfren Schriffuers Gaard, som lille Jens Bunde vdi boer, aarligen XVIII Sch. Item Matthis Bunde aff it Styche Jord i Tommis Velasis Gaard III Sch. Item Jep Lydichsøn aff hands egen Gaard aarligen VIII Sch. Item Peder Hvid aff den Boe [ɔ: Gaard] Norden till [ɔ: Nord for] Matthis Rødhofvids Port aarligen XXIII Sch. Item Matthis Hvid af Hr. Kjelds Jord XVIII Sch. Item Olluf Ollufsøn af Gregers Suders Jord III Sch. Item Mette Blyemesters [formodentlig = Blytækkers] aff Kiersten Stygisdatters Jord III Sch. Knud Bang aff Hr. Peder Thorsens Jord VIII Sch. Item Peder Nielsen (!) Smed aff Jens Blachis Jord III Sch. Item Jens Kielsøn aarligen VI Sch. og Lydich Schinder [ɔ: Garver] III Sch. Item Peder Hvid og Niels Pofvelsøn aff Jens Bensøns Jord aarligen VIII Sch. Item Søfren Pedersøn aff hands Pørte Jord [?] paa Brødergade [ɔ: Brødregade] IX Sch. Item store Niels Smeds Børn aff deris Faders Anders Schrifuers (!) Gaard aarligen VIII Sch. Item Pofvel Ulfv aff den Kolgaard [ɔ: Kaalgaard, Urtehave, Køkkenhave] hand fich aff Herr Tommis VI Sch. Item Simon Offverschær [ɔ: Overskærer, der tilklippede Klæde efter Vævningen] III Sch. Item aff den Gaard, som Niels Schræder iboer, aarligen VIII Sch. Item aff Anders Schrifuers Gaard aarligen III Mk. Item Las Thyboe aff hands egen Gaard 1 Mk. Item Peder Koch aff

hands Faders Jord II Sch. Item Matthiis Skiemand [?] aff en Kolgaard III Sch. Item Anders Jensøn aff Loffmands Jord aarligen VIII Sch. Item Inger Kleinsmids aff Jesper Degens Jord III Sch. Item Matthiis Rødhofvid aff det Jord tvert overfor Raadhuusit liggende aarligen I Mk. Item en af de Boe [ɔ: Gaarde; Plur. = Sing.] nest Norden till Olluf Guldschmids VI Sch. Item aff en Kolgaard uden [ɔ: uden for] Byen VIII Sch. Item Michel Pedersøn aff Hr. Offvis Gaard I Sch. Gr. Item Mester Mads Laugs Superintendent*) aff hands egen Gaard 24 Sch. til aarlig Landgield. Item en Kolgaard, som Herr Niels Andersøn Sognepræst haffuer. Huilcke fornte Rente oc Jordschyld maa oc schal her effter til ævig Tijd være oc bliffue til (!) fornte Schole her vdi Randers. Thi forbyde Vi alle, i hvo de helst er eller være kunde, særdelis Vore Fogeder, Æmbidsmænd oc alle andre, fornte Randers Schole her imod paa fornte Rente oc Jordschyld, efftersom forskreffuit staaer, at hindre eller vdi nogen Maader Forfang att gjøre vnder Vor Hyllist oc Naade. Giffuit paa Vor Slott Dronningborg, Tijsdagen nest efter (!) St. Valentini Dag, Aar MDLII.

Under Vor Zignet
Christian
(L. S.)

Denne Jordskyld deltes (Flemmer 1833, S. 11) i 3 lige store Dele mellem Rektor og de to Hørere. Den betaltes nogenlunde regelmæssig til 1680, medens den „derefter gik i Forglemmelse“, efter som Gaardene og Grundene skiftede Ejer. Den sidst indkomne Post af denne „Jordskyld“ var 21 Sk. af Hus Nr. 605 — ogsaa dette Beløb gik „til lige Deling mellem Rektor og de tvende Hørere“! Da man senere kom under Vejr med, at Skolen var gaaet Glip af sin gode, lovlige Indtægt, ordnedes Forholdet saaledes, at der af Byens Kasse udbetaltes aarlig 6 Rd. til Rektor og 2 Rd. 4 Mk. til hver af de to Hørere — i alt 11 Rd. 2 Mk., og dette Tilskud til Skolen benævnedes „Huslejhjælp“ (heller ikke Rektor havde dengang Fribolig). — Da man i 1783 — efter at det i 1780 havde været paa Tale at nedlægge Skolen — havde faaet Sikkerhed for Skolens fortsatte

*) Saaledes læser Flemmer Haandskriftet. Men der skal uden Tvivl læses: Mester Mads Lange [Genitiven Laugs er jo i alle Tilfælde ganske uforstaaelig] Superintendent aff hands osv. ɔ: Magister, Superintendent (Biskop) Mads Lange. Om denne Mag. Mads Lange eller Schade se ovenfor i Anm. ad 1, 2. — Flemmer synes ikke at kende hans Eksistens.

Bestaaen, og da samtidig den ny paatænkte Skolebygning fritoges for alle Skatter og Afgifter (ved Reskript af ²³/₄ 1783), forhøjedes det nævnte Tilskud af Byens Kasse paa 11 Rd. 2 Mk. til 24 Rd. aarlig — med den Bestemmelse, at de 8 Rd. skulde anvendes til „Skolestuens“ (sic!) Opvarmning, de 16 Rd. til „Nedsættelse i Lærernes Husleje“. Imidlertid kom de 24 Rd. aldrig — eller i hvert Fald kun eet Aar — til Anvendelse paa den tilsigtede Maade! Da den nye Skolebygning, det nuværende „Helligaandshus“ toges i Brug 1784, var den indrettet saaledes, at den rummede: 1) Rektors Lejlighed, „i alt med Køkken og Spisekammer 10 større og mindre Værelser“, 2) „Conrectors“ (∴ Overlærerens) Lejlighed med 7 Værelser, 3) de to Høreres Lejligheder paa 2 Værelser hver, ∴ i alt 21 Rum, større og mindre; 4) 1 (een) Skolestue (280 Kvadratalen stor) til alle 4 Klasser, 5) et Biblioteksværelse! Da de to Hørere, der allerede fra April Flyttedag 1784 havde fri Bolig „in natura“, nu ikke længer med Billighed kunde kræve „Huslejhjælp“, blev Beløbet (24 Rd.) for 1784 anvendt til Hjælp til den nye Skoles Køb og Indretning. Til denne havde man samlet 2836 Rd. 13 Sk.; men da det ved Byggeregnskabets Afslutning viste sig, at der var medgaaet 4793 Rd. 2 Mk. 3 Sk., tog man — ret ugenert — de manglende 1957 Rd. 1 Mk. 6 Sk. af Skolens (Disciplenes) Stipendiefond. Da dette Regnskab næste Aar passerede Eforatet, resolverede det (³¹/₁₀ 1785), at Stipendiefonden, i hvert Fald delvis, skulde holdes skadesløs ved, at det paalagdes samtlige Lærere til denne at udrede 62 Rd. 1 Mk. 12 Sk. aarlig som Husleje, nemlig Rektor 31 Rd. 3 Mk. 12 Sk., Conrector 20 Rd. 4 Mk., Hørerne hver 5 Rd., samt at de 16 af Kæmnerkassens 24 Rd. ligeledes skulde gaa til Stipendiefonden. Eforatets Paalæg om Udredelsen af Husleje modtoges naturligvis med noget blandede Følelser; Conrector slap for at udrede sine 20 Rd. 4 Mk. i 1801. Men Rektor og de to Hørere har formodentlig maattet svare deres Afgift, til de ved Skolereformen 1806 alle kom paa fast Gage (Rektor med fri Bolig); derved gik imidlertid Indtægten helt tabt for Stipendiefonden, ligesom de 16 Rd. af Kæmnerkassens, idet Fonden efterhaanden blev restitueret. Da fra samme Tidspunkt af (1806) Skolens Disciple maatte udrede hver 5 Rd. Sølv aarlig til Lys og Varme, blev ogsaa de 8 Rd.s Anvendelse hertil overflødig, og de 24 Rd. (48 Kr.) tilflyder fra dette Aar af den almindelige Skolekasse,

og det er dem, der nu staar opført paa Indtægtspost „e“ i den ovenfor angivne, knap helt korrekte Form.

C. Indtægter af Kirker og Præstekald.

Af Sct. Mortens Kirke i Randers svares der et aarligt Bidrag af 200 Kr. til Skolebygningens Vedligeholdelse og en aarlig Afgift af 40 Kr. — oprindelig Løn til en Discipel for Underdegns-Tjeneste.

Anm. 1. Til Hjælp for Kirken ved Udredelsen af Beløbet til Skolebygningens Vedligeholdelse skænkede Ane Regine Stadius ved Testament af ^{20/10}1783 (konfirmeret ^{20/3}1795) en Sum af 200 Rd., der ved Boets Realisation udbragtes til 195 Rd. 1 Mk. 12 Sk. — Flemmer anfører (1833, S. 18) dette Beløb under Legater og andre Kapitaler tilhørende Skolen, skønt han med Rette tilføjer, at dette Legat ikke egentlig kan siges at komme Skolen til gode (da Kirken i alle Tilfælde er pligtig at udrede Vedligeholdelsesbidraget).

Anm. 2. De 40 Kr. har følgende Historie:

De omtales gentagende hos Flemmer under Navnet „*Sct. Mortens Kirkes Stipendium*“, og han gengiver „et allerhøieste Rescript af 11. Marts 1796“, der indeholder den Bestemmelse, „at Randers Skole for Afstaaelsen af den Rettighed at beskikke Underdegne, der (!) hidtil har været en Understøttelse for en fattig og duelig Discipel, nyder af Kirken 20 Rd. aarlig til et Stipendium for en Discipel i den øverste Lektie“. Flemmer oplyser tillige (Program 1832, S. 53), at disse 20 Rd. formentlig ikke er blevet udredede førend fra Aaret 1806, men at de siden den Tid regelmæssig er blevet indbetalte i Juni Termin med 20 Rd. Sølv. Dog blev de ikke anvendte til Stipendium, men kom Skolekassen til gode, indtil det ved Resolution af den Kgl. Direktion (for Universitetet og de lærde Skoler) under ^{23/7}1831 bevilgedes, at de for Fremtiden maatte anvendes efter deres oprindelige Bestemmelse, og Skolens Programmer for de følgende Aar viser, at saaledes er det ogsaa sket. Men det varede ikke længe, inden man ombestemte sig. Under ^{1/9}1835 dekreterede Universitetsdirektionen, at Sct. Mortens Kirkes Afgift af 20 Rd. Sølv aarligt „for Fremtiden maatte anses som Stipendiefonden ivedkommende“. Hvorledes denne Fortolkning

skulde kunne forliges med Ordlyden af Reskript af $11\frac{1}{3}$ 1796, ses ikke let, og man forstaar, at Rektor Flemmer protesterede (i Datidens Sprog hedder det: „nedlagde en underdanigst Forestilling herimod“) allerede Ugedagen derefter „paa Stipendiefondens Vegne“; men Direktionen var ubøjjelig, og Enden paa Sagen blev ($19/9$ 1835), at „det maatte have sit Forblivende ved Høisammes Bestemmelse af 1. Sept. s. A.“

I det hele synes (se ogsaa nedenfor ang. Stipendiefonden og det Fosieske Stipendium) Forholdet mellem Skolekassen og Stipendiefonden at have været meget løselig ordnet: oftest synes det dog at være gaaet ud over den sidste. Heller ikke synes Skolens Autoritet altid at have været betydelig nok til, at den kunde tvinge sin Ret igennem — maaske har den heller ikke sjældent ved Slendrian i Ledelsen forsømt at gøre denne Ret gældende i rette Tid. Endelig har næppe altid Skolen ovenfra faaet den Støtte, som den selv med den bedste Vilje fra sin Side ikke vel kunde være foruden.

D. Kapitaler.

Endelig ejer Skolen en Kapital paa 2000 Kr., der er anbragt som Andel i en Panteobligation stor Kr. 10000, af hvilke de 8000 tilhører Stipendiefonden.

Anmærkning. Angaaende denne Kapital kan vanskelig noget bestemt oplyses; formentlig er Sammenhængen følgende:

Ved Fundats af 5. Januar 1656 (Flemmer har 1833, S. 13, fejlagtig 1659) skænkede *Maren Nielsdatter* af Randers, Søster til Licenciat Peder Larsson, „af et simpelt [enfoldigt] Hjerte og Omhyggelighed for Fattige, særdeles Skole-Børns Forfremmelse“ 1000 Rd., af hvilke Renten skulde uddeles „hver Hellig Tre Kongers Aften“ til „sex Personer af Skolemesters Lectie [øverste Klasse], hver af dennem Ti Slettedaler, og af Tredie Lectie [nederste Klasse] til sex Personer, hver af dennem Fem Slettedaler“, mod at disse 12 Disciple „hver Løverdags Aftensang efter Prædiken (som Fortid [ɔ: Adverb. fortids = forhen] af mine Salig Forældre er stiftet [indstiftet]) dennem til Trøst og Underviisning, som da agter at gaae til Skrifte og berede sig til Herrens Nadvere, synge med tilbørlig Andagt en Poenitentze-Psalme paa Dansk (!), og saaledes Aar ind og Aar ud til evig

Tid, hver Løverdags at forholdes“. I Tidens Løb overholdt man ikke — som ogsaa ellers — de specielle Bestemmelser i Testamentet; men Kapitalen, der siden omsattes og med oplagte Renter forøgedes til 1369 Rd. 12 Sk., indgik i Stipendiefonden, som det nedenfor paa ny vil blive omtalt i den sidste Anmærkning til E. Da man, som det ogsaa nedenfor vil blive berørt, i 1823 mistede 1200 Rd. af Stipendiefondens dengang meget sparsomme Kapitalbeholdning, men snart efter reddede de 1000 Rd. af dem igen, blandede Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler sig (^{28/2} 1829) i Sagen og erklærede disse 1000 Rd. for at være Skolekassens Ejendom, ikke Stipendiefondens. Og at disse 1000 Rd. har været netop Maren Nielsdatters, kan dels sluttes af, at en Maaned tidligere (^{21/1} 1829), da Stipendiefondens egentlige Legatstatus fikseredes, erklæredes det udtrykkelig, at Maren Nielsdatters Legats Kapital (1369 Rd. 12 Sk.) ikke kunde komme Disciplene til gode, da de ikke længere besørgede Sangopvartningen i Kirken (sic!), dels af følgende. Hvor de 369 Rd. 12 Sk. er blevne af, ser jeg mig ganske vist ikke i Stand til at bevise; men man kan naa til en høj Grad af Sandsynlighed. Forholdet er vistnok dette: man har ganske simpelt ladet være at erstatte Stipendiefonden dem, og i Skolekassen fandtes de ikke, da Pengene var gaaet med, dels til den nye Skolebygning i 1784, dels til Skolereformen 1806. Thi af et samlet Laan, som man i disse Aar uden videre havde taget af Stipendiefonden, stort 4607 Rd. 1 Mk. 6 Sk., tilbagebetalte man, som nedenfor nærmere specificeret, kun 3580 Rd. 3 Mk. 14^{1/2} Sk. + 439 Rd. 2 Mk. 10^{1/2} Sk. = 4020 Rd. 9 Sk., saa at Stipendiefond og Skolekasse tilsammen kom 587 Rd. 13 Sk. til kort. Men de 1000 Rd., som Skolens Bestyrelse selv havde reddet, fik dog Skolen — men ikke Fonden — Lov at beholde.

Dette passer ogsaa regnskabsmæssig.

Stipendiefonden raadede (1806) nominelt over

6146 Rd. 3 Mk. 9 Sk.

Da Regnskabet ved Tilbagebetalingen (sluttet December 1838) gjordes op, blev det saaledes, at:

1. Stipendiefonden fik	4330 Rd.	„	Mk.	9 Sk.
2. Skolekassen fik	1000 —	„	—	„ —
3. En Biblioteks- og Restancekapital udskiltes	447 —	2 —	4 —	
	<hr/>			
	5777 Rd.	2 Mk.	13 Sk.	

Men	6146 Rd.	3 Mk.	9 Sk.	
	÷ 5777	— 2	— 13	— giver
	369 Rd.		12 Sk.	

Af de 587 Rd. 13 Sk., som Skolekassen og Stipendiefonden tilsammen fik for lidt, er Fondens Andel netop — 369 Rd. 12 Sk.

E. Stipendiefonden.

Skolens almindelige Stipendiefond bestaar ($3\frac{1}{3}$ 1913) af følgende Beløb:

1. *Christen Bagers Legat*, stort Kr. 166,66.

Anmærkning. Christen Andersen Bager skænkede ved et Brev af $12\frac{1}{8}$ 1602 Skolen 100 Sølvdalere („gode gangbare uforfalsket Sølv-Dalere eller fire runde Markstykker i Stæden for hver Daler“), af hvilke Renten hver Mortensdag skulde uddeles til fattige og flittige Skolebørn i Randers og skulde være „aarlige Aar til evig Tid, paa halvsiette gode Daler, eller 22 gode gangbare Markstykker i Stæden“. Skønt Testator paa egne og Hustrus Vegne „gandske venligen og ydmygeligen“ bad og begærede, „at Sogne-Præsterne, Borgemester og Raad, og Skolemester her i Randers, de, som nu er, og herefter kommandes vorder, at de for Guds Kierligheds og Retfærdigheds skyld, ville herved have et gudeligt og retfærdigt Indseende, at samme fornævnte 100 Daler maa forrentes og aarlig Aar til evig Tid hos gode troe visse Betalere, hos hvilke Hovedstolen ikke skal forkommes“, blev denne Sum siden „omsat“ til 83 Rd. 2 Mk. Med dette Beløb, der stemmer med den nuværende Sum, staar Legatet ogsaa anført i Flemmers Totalopgørelse (1833, S. 29).

2. *Fru Margrethe Brahes Legat*, stort Kr. 428,66.

Anmærkning. Fru Margrethe Brahe var en Datter af Otte Brahe og Fru Beate Bille; hun var Søster til Sophie og Tyge (Tycho) Brahe og gift med Rigsraad Christen Skeel til Fussingø og Ulstrup (1543—95). Hun skænkede til Randers Skole 200 Rd. in Specie, hvoraf Renten aarlig skulde uddeles til fattige Disciple. Gavebrevet, der i øvrigt er uden særlig Interesse, er udstedt 1617, 3 Aar efter hendes Død, af hendes tre Sønner Albret, Otto og Jørgen Skeel. — Kapitalen blev siden

omsat til 214 Rd. 2 Mk. — det nuværende Beløb Kr. 428,66 (saaledes ogsaa opført i Flemmers Totalopgørelse 1833, S. 29).

3. *Lauge Gundersens Legat*, stort Kr. 66,66.

Anmærkning. Legatet er skænket af Hospitalspræst Lauge Gundersen i 1646. Beløbet androg oprindeligt 50 Slettedaler og omsattes siden til 33 Rd. 2 Mk. — det nuværende Beløb. Testators for Skolen og dens Stilling i Datiden betegnende Ønske var, at der for Renten „strax skal kjøbes Træskoe og Strømper til de aller-armeste Skole-Børn, som kand synes nogen Forhaabning om [j: lovende]“. Dette gaar ganske vist ikke længer i Opfyldelse direkte; men i øvrigt er Beløbet jo sluppet uskadt igennem Tiderne.

4. *De gejstlige Børns Legat (Kapital)*, stort Kr. 716,58.

Anmærkning. Magistraten i Randers havde i de 6 Aar fra 1676 til 1682 ladet den latinske Skole komme 121 Slettedaler til kort ved at uddele til de fattige, hvad der egentlig tilkom Skolens Disciple. (At saadant kunde ske, er let forstaaeligt, da adskillige af Skolens Legater utvivlsomt var knyttede nøje sammen med Legater til andre fattige. Saaledes var f. Eks. Fru Margrethe Brahes Legat egentlig paa 400 Rd., der skulde deles mellem trængende Disciple i Skolen og almindelige „Husarme udi Randers Bye“). I de paafølgende 6 Aar 1682—1688 „decourterede“ man nu de fattige et vist Kvantum af den dem tilkommende Sum og godtgjorde derved Skolen dens Tilgodehavende. Disse Penge samledes (1689) i en egen Fond og bestemtes til at uddeles til skolesøgende Sønner af gejstlige Embedsmænd eller af Rektorer. Deraf Navnet. I Dokumentet (af $15\frac{1}{2}$ 1689) nævnes dog ikke med et eneste Ord, at Fondens Rentebeløb kun skulde kunne uddeles til „gejstlige Børn“; hvor længe dette har været Tilfældet, er ubekendt; nu kommer Fondens Midler i Overensstemmelse med Fundatsens Ordlyd alle Skolens trængende Elever til gode. Imidlertid har den Omstændighed, at man kun anvendte Rentebeløbet paa den antydede Maade, bevirket, at der ofte ikke var Anledning til at uddele Renterne, og paa den Maade voksede Kapitalen til 358 Rd. 1 Mk. 12 Sk. (= de nuværende 716 Kr. 58 Øre).

5. *Lars Mortensen Hassings Legat*, stort Kr. 733,33.

Anmærkning. Lars Mortensen Hassing, der var Rektor og Degn i Mariager 1691—1734, skænkede adskillige Kapitaler til Mariager By og Skole. Da den latinske Skole i Mariager nedlagdes i Aaret 1739, blev ved kgl. Reskript af $\frac{6}{8}$ 1740 af disse Kapitaler et Beløb paa 366 Rd. 4 Mk. (= Kr. 733,33) henlagt til Randers latinske Skoles Disciple (∴ til Stipendiefonden), jfr. Anm. ad A. 4.

6. *Fru Steinfeldts Legat*, stort Kr. 5600,00.

Anmærkning. Ved Testament af $\frac{11}{1}$ 1780 eller, rettere sagt, ved dertil knyttet Codicil af $\frac{9}{8}$ 1781 skænkede Fru M. Steinfeldt til den latinske Skole i Randers 3000 Rd. saaledes, „at til Skolens Bygning [jfr. Anm. ad B] gives 200 Rd., og de øvrige 2800 Rd. (= Kr. 5600,00) skal paa Rente udsættes, hvilke Renter aarligen skal uddeles til fattige, skikkelige og flittige Disciple, som *in examine scholastico* har aflagt Prøve paa Flid og Fremgang i Studeringer“. Testatricis Krav om, at Aarsrenten skulde uddeles i Portioner paa 12—20 Rd., er ikke sket Fyldest, idet Summen er inddraget i den almindelige Stipendiefond.

7. „*Inkrementkapitalen*“, der d. $\frac{31}{3}$ 1913 udgjorde Kr. 9098,34.

Anmærkning. Denne Kapital tilgik oprindelig Stipendiefonden i Aaret 18^{35/36}, idet man af Stipendier, som hjemfaldt eller tilbagebetaltes til Stipendiefonden af Disciple, der udgik uden at dimitteres, havde sammensparet 100 Rd., for hvilke man købte en kgl. 4 $\frac{0}{100}$ Obligation paa 100 Rd. Dennes Renter skulde iflg Resolution af den Kgl. Direktion for Universitetet og de lærde Skoler af $\frac{10}{8}$ 1833 anvendes til Forøgelse af den almindelige Stipendiefonds Indtægt ∴ Kapitalen inddrages under Stipendiefonden. I Tilknnytning hertil bemærkes: Nu om Stunder kan der af Stipendiefonden dels ydes Elever direkte Pengetilskud til Nedsættelse i Skolepengene eller hel Fritagelse derfor („Udbetaling ved Likvidation i Skolepengene“), dels ydes Elever, der har Friplads, Stipendier til Oplæggelse. Men tidligere blev af Stipendiefondens Ydelser til Disciplene, skønt de altid var forbundne med Friplads, en Del udbetalt i Skoletiden, en anden Del oplagt. Om at tilbagebetale modtagne (∴ ved Likvidation udbetalte) Stipendier af den almindelige Fond er der nu aldrig mere Tale; og naar nu til Dags en Discipel, der foruden Fri-

plads har „Oplagspenge“, gaar ud uden at dimitteres, falder disse Oplagspenge tilbage til Stipendiefonden; men tidligere var Forholdet altsaa ikke saa simpelt, idet der ikke alene var Oplagspenge, men ogsaa udbetalte Gratifikationer (ud over den tilstaaede Friplads) at tage Hensyn til. Naar en Discipel forlod Skolen uden at blive Student (uden at „dimitteres“), forfaldt naturligvis først og fremmest hans Oplagspenge til Inddragelse i Stipendiefonden; men tillige havde han den Pligt at tilbagebetale de af ham allerede oppebaarne Stipendier i Penge. Herfor kunde han alene (jfr. Forordn. ⁷/₁₁ 1809 § 84; Weis og Hage: „Det højere Skolevæsen“ II, S. 17 f.) fritages ved speciel Bevilling efter Ansøgning til Universitetsdirektionen, og saadan Fritagelse bevilgedes kun, dersom han „ifølge Rectors Raad formedelst Mangel paa Anlæg og Evner har forladt Skolen“ (saa at det altsaa paa en Maade var Skolens egen Skyld, at han uretmæssig havde faaet disse Penge, idet den ikke havde været forsigtig nok i Valget af sine Stipendiater). Hvis derimod Grunden til, at han opgav Studierne, var Dovenskab eller slet Opførsel, kunde Fritagelse for at tilbagebetale modtagne Stipendier ikke bevilges ham. Rektor Flemmer, der paa een Gang var meget ivrig for Stipendiefondens Trivsel og uhyre ængstelig for at faa Skin af at række Haanden til, at „Statens og private Mænds [og Kvinders!] Godgjørenhed“ skulde „misbruges til at føde Dovenskab og Uduelighed“, havde omtrent samtidig med Inkrementkapitalens Oprettelse indstillet, at man skulde oplægge samtlige Eleverne tilstaaede Stipendiefondssummer med deres fulde Beløb, idet han vel nok med fuld Føje som Grund til denne Forholdsregel anførte, „at naar en Stipendiat udgik af Skolen uden at dimitteres eller siden viste sig uværdig til dens Beneficier, vilde da det fulde Beløb af alle de ham bevilgede Stipendier uden videre falde tilbage til Stipendiefonden, hvorimod det, naar de til Udbetaling bevilgede Summer af ham ere forbrugte, ikke altid [*sic!*] er muligt at faae dem tilbagebetalte“. Forslaget blev imidlertid ikke approberet af den kgl. Direktion for Universitetet og de lærde Skoler; men ved de siden hen trufne Ordninger har man jo i Virkeligheden virkeliggjort Flemmers Forslag. Takket være disse hjemfaldne Oplagspenge, Kursavancer ved Indkøb af Obligationer og andre, ikke længer let eftersporlige Kilder er Inkrementkapitalen vokset stærkt i de siden 1836 forløbne 2—3 Menneskealdere (³¹/₃ 1851: 1215 Rd. 58 Sk.; ³¹/₃ 1852: 1515 Rd. 58 Sk.; ³¹/₃ 1898: 6814 Kr. 78 Øre;

$31/8$ 1913: Kr. 9098,34) og udgør nu Stipendiefondens betydeligste Aktiv.

8. a. En Kapital indkommen ved Salg af Agre, stor Kr. 3234,57.

b. 3(2) Agre: ¹⁾ 1 i Udervang og ²⁾ 2 (nu sammenslaaede til 1) i Vestervang.

Anmærkning. *Søfren* [Søren] *Christensen*, Borger i Randers, skænkede ved aabent Brev af $23/1$ 1657 til Randers Skole 200 Slettedaler („To Hundrede Slettedaler, hver Daler til Fire og Tredsindstive Skilling Danske, udi i gode Rixdaler in Specieværd“), hvis Renter skulde „skiftes og deles paa hver Fastelavns-Søndag“ mellem „Fire fattige hielpeløse Personer her i Randers Skole, som er nogen god Forhaabning om, og haver et stadigt Sind (næst Guds Hielp) udi deres Bog at ville forfremmes“. Skønt Testator bad med ganske de samme indtrængende Ord som Christen Andersen Bager, fik han dog kun delvis sin Vilje. Thi for disse Penge indkøbtes siden (Flemmer 1833, S. 14) fire Agre paa Byens Mark, og den aarlig indkomne Leje uddeltes til Disciplene. — Kort efter ($23/5$ 1666) skænkede *Maren Jens Datter Haurums*, „Salig Jens Jensen Haurums Efterleverske i Randers“ 300 Slettedaler, af hvilke Renterne skulde uddeles til fattige Disciple i Randers Skole. Ogsaa for dette Beløb indkøbtes siden fire Agre paa Byens Mark, og Lejebeløbet kom Disciplene til gode (Flemmer *l. c.*).

De 8 Agre, Stipendiefonden saaledes kom til at eje, var:

Agerens Navn, Beliggenhed.	Matr.- Nr.	Areal.	Hartkorn.	Lejeudbytte.
Østervang Nr. 41		4Td. $4\frac{1}{2}$ Skp.	2 Skp.	72 Kr.
— Nr. 51	484 a	4Td. $4\frac{1}{2}$ Skp.	2 Skp.	55 Kr.
Næstnyvang Nr. 76	436	$6\frac{1}{2}$ Skp.	1 Skp.	38 Kr.
Nyvang Nr. 121	425	6 Skp.	1 Skp.	33 Kr.
Udervang Nr. 38	520	1Td. $1\frac{1}{4}$ Skp.	$1\frac{1}{2}$ Skp.	40 Kr.
— Nr. 16	514	1Td. 1 Skp.	$1\frac{1}{4}$ Skp.	34 Kr.
Vestervang Nr. 59 og 133	560	2Td. 6 Skp.	3 Skp.	110 Kr.
				382 Kr.

Af disse er frasolgt de 5 første Agre, saaledes:

Agerens Navn, Beliggenhed.	Termin.	Salgssum.	Kursavance.	Bygafgift.
Østervang Nr. 41..	Juni 1900	2400 Kr.	c. 250 Kr.	"
— Nr. 51..	Juni 1906	500 Kr.	c. 28 Kr.	6 Tdr.
Næstnyvang Nr. 76.	—	250 Kr.	14 Kr.	3 Tdr.
Nyvang Nr. 121 ...	Decbr. 1909	250 Kr.	22 Kr.	2½ Td.
Udervang Nr. 38 ..	Decbr. 1910	200 Kr.	13 Kr.	3 Tdr.
		3600 Kr.	c. 327 Kr.	14½ Td.

Differencen mellem Kr. 3600 og Kr. 3234,57 er Salgsomkostninger.

Kursavancen Kr. c. 327 er inddraget i Inkrementkapitalen. I 1861 gav Agrene en Lejeindtægt af 168 Rd. 80 Sk.

I 1899, sidste Aar Fonden ejede Agrene samlede, var Lejen 382 Kr.

I Aarene 19^{10/11}—19^{12/13} var Totalbeløbet af Lejeindtægten for de 3(2) ikke solgte Agre (144 Kr.) samt Bygafgiften og Renter af Salgssummerne gennemsnitlig Kr. 440,82.

Det vil heraf fremgaa, at Stipendiefondens Indtægter paa denne Konto har været i stadig Stigen. Salget af de afhændede Grunde maa betegnes som meget fordelagtigt, idet de fleste Agre havde en højst uheldig Form (som lange Bændler), saa at man med Undren tænker paa, hvorledes noget Forstandskab har turdet anbringe offentlige Midler i Jordarealer af den Form og (doværende) Beliggenhed. Navnlige Agrene paa Udervang (o: „den yderste Vang“), ogsaa kaldet „Langevang“, svarede nøjagtig til dette sidste Navn. — Vestervangsageren (Nr. 59 + Nr. 133) er et reelt, fortræffeligt Areal.

Stipendiefonden bestaar altsaa (pr. ^{31/3} 1913) af:

1. Christen Baggers Legat.....	Kr.	166,66
2. Fru Margrethe Brahes Legat.....	-	428,66
3. Lauge Gundersens Legat.....	-	66,66
4. De gejstlige Børns Legat.....	-	716,58

5. Lars Mortensen Hassings Legat	Kr.	733,33
6. Fru Steinfeldts Legat	-	5600,00
		<hr/>
	Kr.	7711,89
7. Inkrementkapitalen $\frac{31}{3}$ 1913	-	9098,34
8. Kapital indkommen for solgte Agre. -	-	3234,57
		<hr/>
	I alt Kr.	20044,80

Stipendiefondens Indtægter er da Renten af dette Beløb + $14\frac{1}{2}$ Td. Byg i Afgift af de solgte Agre + 144 Kr. i Lejeafgift af de ikke solgte Agre. ($\frac{1}{9}$ 1912 disponerede Fonden til Uddeling over en Aarsindtægt af Kr. 1122,42).

Anmærkning. Som fremstillet ovenfor i Anm. ad B, gik man i 1784 temmelig ugenert til Værks over for Stipendiefonden, da man skulde udrede det Beløb, der medgik til Installationen af Randers lærde Skole i den daværende ny Bygning (det nuværende „Helligaandshus“). Det er sammesteds omtalt, hvorledes Eforatet allerede det paafølgende Aar skred ind og skaffede Fonden i hvert Fald delvis Erstatning — man vil i øvrigt lægge Mærke til, hvorledes Eforatet omhyggelig fulgte Forstanderskabet i det Princip: at gaa over, hvor Gærdet var lavest. Forstanderskabet tog fra (den Disciplene tilhørende) Stipendiefond 1957 Rd. 1 Mk. 6 Sk. for at skaffe dem 1 — siger og skriver: een — Skolestue; Eforatet tog Erstatning fra Lærerne og i de $\frac{2}{3}$ af Kæmmerkassens Bidrag, men holdt sig omhyggelig klart af Skolekassen (og den almindelige Skolefond, Statskassen, hvis Tarv her varetoges af Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler). Yderligere optog man i 1806 og 1807 til Hjælp ved Skolereformens Gennemførelse et Beløb af Rd. 2650 af Stipendiefonden, der saaledes fik i alt 4607 Rd. 1 Mk. 6 Sk. til gode hos Skolekassen, der ganske vist forrentede dette Beløb. — Tilbage staar da endnu at gøre Rede for, hvorledes Stipendiefonden fik sit Tilgodehavende tilbage, og det maa i den Anledning først bemærkes:

Naar Stipendiefonden paa dette Tidspunkt overhovedet kunde udrede saa stort et Laan (thi der er jo her Tale om den Del af Fonden, der nu udgør Kr. 7711,89, idet der dengang hverken var Inkrementkapital eller Kapital indvunden ved Salg

af Agerjord), skyldtes det den Omstændighed, at man til Stipendiefonden henregtede: ¹⁾ *Blichfeldts Legat*, der senere er udskilt, stort 474 Rd. 13 Sk.; ²⁾ en „*Biblioteks- og Restancekapital*“ [jfr. Anm. 1 ad A 5 Hører Schurmanns Gæld til Skolen], stor 447 Rd. 2 Mk. 4 Sk.; samt endelig ³⁾ *Maren Nielsdatters Legat*, stort 1369 Rd. 12 Sk. [se ovenfor!], hvorved Stipendiefonden (1807) nominelt ejede 6146 Rd. 3 Mk. 9 Sk. Men virkelig disponible af disse Penge var kun — efter Laanene — 1539 Rd. 2 Mk. 3 Sk., og da man af dem i 1823 tabte 1200 Rd., var der tilbage — 339 Rd. 2 Mk. 3 Sk. Af de tabte 1200 Rd. indvandt man ganske vist de 1000 Rd. (idet man som Erstatning for de 1200 Rd. lod sig en Ejendom udlægge); men 6 Aar efter (1829) resolverede Universitetsdirektionen (jfr. ovenfor Anm. 2 ad C), at disse 1000 Rd. skulde tilhøre Skolekassen, ikke Stipendiefonden. Man var altsaa i 1829 fremdeles paa 339 Rd. 2 Mk. 3 Sk. Denne Sum hævedes i Aarets Løb til 360 Rd., og 1830 tilsendte Direktionen Fonden 439 Rd. 2 Mk. 10½ Sk., hvoraf dog 50 Rd. skulde afgives til Biblioteket, saa at Status nu var 749 Rd. 2 Mk. 10½ Sk. (Sølv). Samtidig fastsatte Direktionen Stipendiefondens Kapital til 4330 Rd. 9 Sk. (hvilken Sum ÷ Blichfeldts Legats 474 Rd. 13 Sk. er = 3855 Rd. 92 Sk. = Kr. 7711,89), men fastslog paa ny, at Maren Nielsdatters Kapital 1369 Rd. 12 Sk. ikke kunde komme Disciplene til gode, eftersom Sangopvarntningen i Kirken ikke mere besørgedes af dem! I Løbet af de nærmest følgende Aar tilbagebetaltes: i Juni 1836 1000 Rd., i Juni 1837 1200 Rd. og i December 1838 1380 Rd. 3 Mk. 14½ Sk. = i alt 3580 Rd. 3 Mk. 14½ Sk. (alt gennem Direktionen). Hermed var man naaet (1838) til 4330 Rd. 9 Sk., og da samme Aar Blichfeldtske Legat udskiltes, var Summen 3855 Rd. 92 Sk.

Fra den Tid af har Stipendiefonden befunder sig i stadig fremad skridende Udvikling.

F. Biblioteket.

1. Skolens Bibliotek ejer for Tiden (³¹/₃ 1913)
 - a. En Kapital paa 100 Kr. (anbragt i en Kreditforeningsobligation) og
 - b. Kr. 84,50 (anbragte i en Sparekassebog).

Anmærkning. Angaaende de 100 Kr. bemærkes, at det er de i den sidste Anmærkning *ad E* omtalte 50 Rd., der af Direktionens først tilbagebetalte Rate i 1830 (439 Rd. 2 Mk. 10^{1/2} Sk.) skulde afgives til Biblioteket. Det er den beskedne Rest af den af Flemmer (1833, S. 19 f., 29) og ogsaa her ovenfor omtalte „Biblioteks- og Restancekapital“; og naar Biblioteket fik Lov til at beholde dem, skyldes det mulig den Omstændighed, at det var lykkedes Rektor Estrup (1788—1803) at redde disse 50 Rd. for Biblioteket. Hvor ellers den „udskilte“ Kapital, der udgjorde 447 Rd. 2 Mk. 4 Sk. (jfr. ovenfor Anmærkning *ad D*), er blevet af, ser jeg mig ikke i Stand til at oplyse; ældre Regnskaber giver intet Vink i saa Henseende. — De 84 Kr. 50 Øre er indvundne ved Opsparing af indkomne eller tiloversblevne Smaabeløb, forøgede ved tilskrevne Renter.

2. Biblioteket disponerer for Tiden ud over det paa Finansloven (paa bevægelig Konto „Udgiftspost e“) bevilgede Beløb over i alt 120 Kr. aarlig, nemlig

a. Renten af det <i>Teilmannske Legat</i>	Kr. 40,00
b. Renten af det <i>Brock-Bredalske Legat</i>	- 16,00
c. Renten af det <i>Estrupske Legat</i>	- 60,00
d. Renten af den ovenfor under E. 1. a nævnte Obligation paa Kr. 100,00	- 4,00
	I alt Kr. 120,00

Anmærkning. I Tilslutning til det ovenfor anførte oplyses:

a. Den bekendte økonomiske Forfatter, Godsejer, Etatsraad *Andreas Charles Teilmann* (1723—1790) til Nørholm (Ringkjøbing Amt), Lunderup og Agerkrog († ugift) skænkede i sit Dødsaar 1790 een Gang for alle 200 Rd. til hver af de latinske Skoler „i Ribe, Colding, Fredericia, Horsens, Aarhus, Randers, Viborg og Aalborg“, at udbetale „til næste Viborg Snapstings Termin efter min Død“ til Skolebibliotekernes Forøgelse samt legerede hver af de nævnte Skoler og desuden Roskilde Katedralskole aarlig 20 Rd., hvilket Legat er perpetueret i Nørholms Stamhus, hvis Ejer hvert Aars Juni Termin udbetaler Beløbet — nu med Kr. 40.

b. Af Renten af de *Brock-Bredalske Legater* henlægges i Henhold til Fundatsens § 9 aarlig 8 Rd. (Kr. 16,00) til Biblioteket.

c. Direktør for Sorø Akademi, Dr. *Hector Frederik Jansen Estrup* (1794—1846), Søn af Rektor ved Randers lærde Skole, Mag. Peder Estrup (1756—1818) og Fader til Jacob Brønnum Scavenius Estrup (f. 1825), skænkede i 1833 til Minde om sin Fader Randers Skole et Legat, der skulde bære Slægtens Navn, paa 600 Rd. Af disse maatte Renten ikke uddeles, før Kapitalen var vokset til 750 Rd. Af Rentebeløbet skal først affholdes Udgifterne ved Vedligeholdelsen af det Marmormonument, som Fundator har ladet anbringe i Koret af St. Mortens Kirke i Randers til Minde om Faderen. Restbeløbet skal tilfalde trængende Enker efter Rektorer ved Randers lærde Skole, naar Mændene er døde i Embedet eller afskedigede paa Grund af Alder og Svagelighed. — Saa længe der ikke er nogen trængende Rektorenke til at nyde Renten, anvendes Beløbet til Skolens Bibliotek.

Kapitalen udgør nu Kr. 1610,94, Renten 64. Af disse anvendes 4 Kr. til Monumentets Vedligeholdelse, 60 Kr. tilfalder (og er i mange Aar tilfaldet) Biblioteket.

G. Specielle Legater, hvis Kapitaler er i Skolens Væрге.

1. *Det Blichfeldtske Legat.* Kapital stor ($^{31}/_3$ 1913): Kr. 3842,83.

Anmærkning. *Frands Knudsen Blichfeldt*, Sognepræst for Sahl og Gulev Sogne i Houlberg Herred, skænkede ved Testament af $^{18}/_{12}$ 1736 ($^{4}/_{1}$ 1737) 300 Rd. til Grenaa latinske Skole. Godt 30 Aar efter Grenaa Skoles Nedlæggelse (1739) henlagdes ved kgl. Reskript af $^{16}/_2$ 1770 Legatet under Randers Skole („den meest trængende og nærmest ved Grenaae beliggende latinske Skole der i Stiftet“), dog med den Betingelse, at Renten maatte alene uddeles til Disciple fra Grenaa. I manglende Fald skulde Renterne oplægges. Dette Legat var en Tid lang inddraget under den almindelige Stipendiefond, hvad der utvivlsomt var ganske urimeligt, ja ulovligt, og medens man ellers med nogen Studsen ser paa adskillige af de Bestemmelser, der toges af Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler, kan man kun finde det billigt og korrekt, at Legatet i 1838 udskiltes fra Fonden.

Rentebeløbet udgør nu aarlig c. Kr. 152,00.

2. *Dr. Fosie's Legat.* Kapital stor ($^{31/3}$ 1913):
Kr. 281,13.

Anmærkning. Sognepræst ved St. Mortens Kirke i Randers, Mag. (Dr.) *Mikkel (Michael) Jacobsen Fosie* — Søn af Organist, Tegnemester ved Søkadetakademiet i Kbhvn., Jacob Fosie (1679—1763; Biogr. Lex. V, 260) — skænkede ved Testament af $^{14/3}$ 1792 til Randers lærde Skole en Sum af 400 Rd., hvis Rente skulde tilfalde en fattig og duelig Dimittend i Dimissionsaaret. Dog, Mennesket spaar —! Der er næppe noget Legat, med hvilket man er faret saa hensynsløst, saa uforstaaelig hensynsløst frem som mod dette Fosieske Legat. De 400 Rd. udsattes første Gang i Juni Termin 1810 og omskrevet siden til 180 Rd. Af disse gik i 1823, der i det hele taget synes at have været et for Skolens Legatmidler saare skæbnesvangert Aar (jfr. sidste Anm. *ad E*), ved Pantets Salg 80 Rd. Sølv tabt, og for de tiloversblevne 100 Rd. Sølv købtes en kgl. Finanskasseobligation. — Under alt dette var mulige Renter aldeles ikke komne nogen Dimittend til gode, men var stadig tilflydte Skolekassen. Endelig i 1831 skred den kgl. Universitetsdirektion ind og paa lagde Skolekassen at refundere Legatet 30 Rd., der indsattes i Sparekassen, og næste Aar uddeltes Legatet for første Gang.

Aarsrenten uddeles f. T. med Kr. 10,00.

3. *Nis Nissens Legat.* Kapital stor ($^{31/3}$ 1913):
Kr. 27320,32.

Anmærkning. Godsejer *Nis Nissen* til Spøttrup (1771—1848) skænkede ved Testament af 19. April 1845 „det største Legat, der nogen Sinde er skænket til Skolevæsenet i Danmark“ (Biogr. Lex. XII, 302 f.), nemlig 65827 Rd. 3 Mk. (= Kr. 131655,00) at fordele mellem Ribe, Aarhus, Aalborg, Viborg og Randers lærde Skoler. Af Rentebeløbet, der kan komme Disciple, som er bestemte til Studeringerne, i Skolens 4 øverste Klasser til gode, udbetales Halvdelen hver December Termin, Halvdelen oplægges. I December Termin 1912 disponeredes over Kr. 1101,35.

4. *Rektor H. K. Whittes Jubilæumslegat.* Kapital stor ($^{31/3}$ 1913): Kr. 2009,95.

Anmærkning. Legatet er, som Navnet angiver, oprettet i Anledning af, at Professor, Dr. phil., Rektor H. K. Whitte d. $^{31/8}$

1882 fejrede sit 25 Aars Jubilæum som Rektor ved Randers lærde Skole, jfr. Program for Randers Skole 1883, S. 19 og 41 ff. — I Henhold til Fundatsens § 2 nyder Professor Whittes nærmeste Arving indtil videre Legatets Aarsrente, der for Tiden udgør Kr. 80,00. I øvrigt skal (Fundatsens' § 3) Renterne anvendes „til et Stipendium for en begavet og trængende Discipel straks ved hans Optagelse i Skolen, naar han ikke kan opnaa noget andet Beneficium, uden Hensyn til om han skal studere eller ikke, i Regelen kun for et Aar. Halvdelen af Renterne udbetales straks efter Optagelsen, Halvdelen i December Termin“.

5. *Discipel Hans Bojes Mindelegat.* Kapital stor ($3\frac{1}{3}$ 1913): Kr. 5361,04.

Anmærkning 1. Legatet er stiftet af Købmand Hans Boje og Hustru af Randers til Minde om deres Søn *Hans Boje*, der d. 2. April 1885 afgik ved Døden som Discipel i Skolens daværende I stud. Klasse (jfr. Program for Randers Skole 1885, S. 41 f.). Kapitalen var oprindelig Kr. 1500, men forøgedes siden med Kr. 3500 (Tillæg til Fundatsen og det kontante Beløb modtaget $29/10$ 1910) til Kr. 5000. Renten uddeles aarlig d. 15. Maj (Hans Bojes Fødselsdag) som een Legatportion, for Tiden c. 215 Kr.

Anmærkning 2. Endnu et Legat har Randers Skole i sin Tid været delvis raadig over, nemlig *Justitsraad Peder Lassens Legat*. Dette Legat har en mærkelig Historie; den gengives her, saa vidt den kan forfølges, i sine Hovedtræk. — Justitsraad *Peder Lassen* (1606—1681; Biogr. Lex. X, 116 ff.) oprettede i Fællesskab med sin Hustru Magdalene Pedersdatter, en velstaaende Raadmandsdatter fra Kjøbenhavn, da de var barnløse, en Række Legater til et Beløb af i alt 16436 Rd. i Specier. Af disse Legater skænkedes „430 Rd. i Kroner“ til Randers lærde Skole. Da Peder Lassens Enke, Magdalene Pedersdatter, døde d. $17\frac{1}{2}$ 1707, fandtes der i Boet ikke paa langt nær de Værdier, som man ventede at finde. Først da Peder Lassens Gaard i Klædeboderne var solgt, fandt man i et hemmeligt muret Rum i Enkens Sovekammer en større Pengesum, og naturligvis blev der nu ført en langvarig Proces mellem Køberen af Gaarden og Justitsraad Lassens Arvinger. Det endte dog med et Forlig, idet de to Parter enedes om at dele Pengene. At det imidlertid har været Legaternes Midler, man fandt, fremgaar af, at den fundne Sum (18000 Speciedaler) rundelig ud-

gjorde det ovenfor anførte Legatbeløb. Justitsraaden og hans Hustru har formodentlig villet sikre Pengene ved at lade dem indemure. Skolen kom saaledes i Besiddelse af sit Legat, ved Fundats af $16/6$ 1713, underskrevet af Justitsraad Lassens Arvinger (jfr. ovenfor Anm. ad A. 4, Reskript af $6/6$ 1740, Pkt. 3: „det opdagede Legatum af salig Peder Lassen“!). Legatet forvaltedes saa vel, at det (Flemmer 1833, S. 14) gav en aarlig Rente af 42 Rd. 37 Sk. Sølv. Forvaltningen tilkom dog ikke Skolen, men en særlig Administrator; i 1833 var det Justitsraad, Dr. juris Hammelef i Bredsted ved Husum, medens Stipendiet paa hans Vegne efter hvert Aars Studentereksamen af Sjællands Biskop udbetaltes til den *dimissus* fra Skolen, han (Bispen) fandt værdigst. Men Herligheden varede kun kort. Da Biskop P. E. Müller døde 1834, gik det Hverv at udbetale Legatet ikke over til hans Successor i Embedet, men til en af hans Sønner, „eftersom Biskop P. E. Müller ikke i Qualitet af Biskop, men paa Grund af privat Bekendtskab med Overbestyreren havde uddelt Legatet“ (Flemmer 1836; dog synes Fundatsens Pkt. 4 at pege i en anden Retning). Men hvad der var værre, var, at Justitsraad Hammelef kort efter blev suspenderet fra sit Embede, og at Stipendiet ikke blev distribueret for 1835. Flemmer bemærker (1836), at det er at befrygte, at det for Fremtiden er tabt for Skolen, og Sammenhængen er let at ane; men han tor sine Hænder ved Tilføjelsen: „Det bemærkes, at dette Stipendium hverken har staaet under Rectors eller Forstanderskabets eller Stiftsøvrighedens Administration, og saavidt vides heller ikke under Universitetsdirectionens“. Fuldt saa galt, som Flemmer havde frygtet, gik det dog ikke. I Program 1838 meddeles, at der er 200 Rd. Sølv i Behold, og Renten uddeles „af vedkommende Overdirector“. Man kan se, at den fremdeles i de følgende Aar er blevet uddelt med 8 Rd. aarlig, og at Skolen havde Indstillingsret. Den sidste Gang, Legatet omtales i Skolens Programmer, er i 1848. Skolens Arkiv viser, at man i dette eller det følgende Aar har anfægtet Skolens Indstillingsret, og under $8/12$ 1849 svarer Ministeriet paa Forespørgsel af Rektor, at der ikke tilkommer ham Forslagsret til Bortgivelse af det Lassonske Legat (som det her fejlagtig kaldes; ogsaa Hiort-Lorenzens Repertorium VI, 15 har den forkerte Form Lasson for Lassen). — Legatkapitalen, der nu udgør 929 Kr. 68 Øre, bestyres af Universitetet, og Renten (Kr. 36,02) bortgives af Konsistorium til en Student fra Randers Skole, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

H. Specielle Legater, hvis Kapitaler ikke er i Skolens Værge.

1. *Niels Brock og Hustrue Lene Bredals Legat.*

Af de rige Brock-Bredalske Legatmidler (se om disse særlig E. Jürgensen: De Brock-Bredalske Legater for Randers) nyder Skolen Renten (4 %) af tilsammen 15800 Kr., nemlig

1.	Kr. 10500,00, hvis Renter (Kr. 420,00) fordeles mellem	
	a. Rektor med.....	Kr. 83,15
	b. ældste Overlærer med	- 41,57
	c. 2 ældste Adjunkter, hver Kr. 13,86	- 27,72
	d. 5 Elever til Deling med	- 124,72
	e. 1 Dimittend med	- 126,84 og
	f. Biblioteket (F. 2. b.) med.....	- 16,00
		i alt Kr. 420,00.

2. Kr. 3600,00, hvis Renter (Kr. 144,00) tilfalder en Dimittend.

3. Kr. 1700,00, hvis Renter (Kr. 68,00) anvendes til Flidspræmier (Bogpræmier) ved Skoleaarets Slutning.

Rektor og Skoleraadet i Forening disponerer over Beløbet under 3. (Kr. 68,00). For de andre Beløbs Vedkommende afgøres Sagen af Administrationen (Borgmester, Byfoged, Sognepræst og to Medlemmer af Byraadet) efter Rektors Indstilling paa egne og Skoleraadets Vegne.

Anmærkning. Legatportionen under 1. d. afrundes ved Uddelingen til Kr. 125,00; Legatportionen under 2. afrundes til Kr. 160,00. Desuden har Skolen i de sidste Aar kunnet forhøje een af Portionerne under 1. d. til Kr. 50,00 (ved Tillæg af Kr. 25,00). Dette skyldes en Kapital, man efterhaanden har opsparet sig paa følgende Maade:

I Slutningen af Fundatsen (⁶/₁₁ 1776) hedder det, at en-

hver, der modtager dette Legat, skal ved Modtagelsen afgive det Løfte, „at dersom han af Gud i Tiden med det Timelige bliver velsignet, skal han betænke, erkjende og give til Randers latinske Skole en Gave efter Omstændighed og Tilstand enten til Lærerne, Rector og Hørere til Huusleie eller Indkomsters Forbedring, eller til Disciplenes, medens de gaar i Skole, deres Underholdning og Klæder etc.“, og Testator udtaler til sidst Ønsket om, at en Genpart af denne Bestemmelse maa blive overrakt enhver, der nyder Legatet. Dette overholdes nu kun saaledes, at enhver Modtager af Legatet gøres bekendt med denne moralske Forpligtelse. — I Tidernes Løb har kun een forhenværende Discipel, Pastor Lars Tønnes Frederik Ravn (Student fra Randers 1832 *prae ceteris*; cand. theol. 37, *laud.*; kst. Adjunkt ved Rønne lærde Skole 41; Adjunkt 42; Sognepræst til Sejersø 47; afskediget 1875) husket og efterkommet denne Forpligtelse, idet han i Aaret 1882 tilstillede Skolen 170 Kr. og i 1886 55 Kr., i alt Kr. 225,00. Denne Kapital, „*Pastor Ravns Gave*“, er i Aarenes Løb øget ved opsparede Renter og Smaabeløb samt Kursavancer, saa at den nu udgør Kr. 733,38 (1890: Kr. 291,26; 1900: Kr. 420,66; 1910: Kr. 690,09), og i Forening med anden opsparet Kapital raader Skolen paa denne Maade over i alt Kr. 1263,06, af hvis Renter man anvender Kr. 42,28 paa den ovenfor anførte Maade, medens Resten godskrives Kapitalen.

2. *Pastor C. F. C. Reiersens Legat.* Kapital stor Kr. 8000,00.

Fundatsen (Randers lærde Skoles Program 1896, S. 50 f.; Hiort-Lorenzen: Repertorium IV, 148) bestemmer, at Legatet bestyres af Randers Byraad eller af en af dette beskikket Administration. Af Renterne uddeles to lige store Portioner til to trængende Disciple i Randers lærde Skole. — Legatbestyrelsen tilstiller Rektor Ansøgningerne til Betænkning.

Anmærkning. Legatet er stiftet af Sognepræst C. F. C. Reiersen til Karlslunde og Karlstrup (1818—1890).

Skoleefterretninger

af

Rektor.

I. Afgangsprøverne 1912

blev ledede af Undervisningsinspektøren, Professor, Dr. phil. S. L. Tuxen, der havde beskikket følgende Censorer:

- Hr. Adjunkt Abell: Dansk i III G og R, skr. Dansk i 4 M.
- Professor, Dr. phil. A. B. Drachmann: Engelsk i III GS.
- Overlærer Holbech: Fransk i III G.
- Adjunkt V. Madsen: Matematik i III GM og 4 M, skr. Matematik og Regning i R.
- Adjunkt Mørch: Tysk i III GS og R.
- Adjunkt Weis: Naturlære i III GM.
-

Opgaverne til de skriftlige Prøver var følgende:

Studentereksamen.

a. Juni 1912.

Dansk Stil.

Den oplyste Enevælde og dens Repræsentanter. Eller: Steen Steensen Blicher. Eller: Hvilke er Aarsagerne til vor Tids Udvandringer fra Europa? Hvor gaar Udvandringerne fortrinsvis hen, og hvilken Betydning har de?

Engelsk Genfortælling. (Hovedfag).

When Dr. Samuel Johnson and Boswell Were Travelling in the Hebrides.

Once Dr. Samuel Johnson and his friend Boswell were travelling in the Hebrides in cold and wet weather, and so it was important for them to have a good dinner every day. Accordingly one day Boswell went ahead to order as good a

dinner as could be had at the next inn, and Johnson followed slowly behind. The doctor charged him to get a roast leg of mutton, if possible, and not to forget to order a pudding with it. Boswell was fortunate enough to secure both, and the dinner was in preparation when Johnson arrived.

As the weather was cold and wet, Dr. Johnson went at once into the kitchen to warm himself by a good fire. There he found to his intense horror and disgust that the little boy who was roasting the leg of mutton kept scratching his head directly over it, the result being that many small ugly insects were constantly falling down from his hair. Johnson was too disgusted to think of eating any of the joint himself, but he said nothing to his companion, being unwilling to deprive him of his dinner. When the dinner was served, Boswell was sorry to see that the doctor could eat none of the leg of mutton, which he had expressly ordered. „No“, said Dr. Johnson, „not to-day. I intend to make my dinner of the pudding“. Accordingly he eat heartily of the pudding, while Boswell did justice to both dishes.

In the afternoon Johnson told him, why he could not bring himself to taste the mutton; and Boswell in a rage went into the kitchen to look for the unlucky boy. „You young rascal“, said he, „why didn't you put your cap on when you were roasting the leg of mutton?“ The poor boy cried out, „Because my mother took my cap to boil the pudding in.“

Tysk Genfortælling. (Bifag).

Der freigebigge Professor.

Ein hervorragender deutscher Gelehrter, reich, mit vielen Orden geschmückt, arbeitete seit mehreren Jahren an einem grossen wissenschaftlichen Werk und erfreute sich dabei der wertvollen Unterstützung eines jungen Kollegen, der ihm als Sekretär diente. Das Werk erschien vor kurzem und hatte grossen Erfolg. Die Frau des Professors suchte ihrem Mann, der ein Geizhals vom reinsten Wasser ist, begreiflich zu machen, dass es passend wäre, dem jungen Mitarbeiter irgend ein Zeichen von Dankbarkeit zu geben. Von Geld konnte nicht die Rede sein, aber dem Sekretär schien eine antike Vase ohne grossen Wert, aber von sehr hübscher Arbeit, die sich im Arbeitszimmer des Gelehrten befand, sehr gefallen zu haben. Der berühmte Gelehrte hörte den guten Rat seiner Frau an, ohne etwas darauf zu erwidern, ging aber zum Sekretär und sagte: „Mein junger

Freund, ich habe Ihnen für das, was Sie für mich getan haben, bereits gedankt, aber ich möchte Ihnen auch in anderer Weise meine Dankbarkeit erweisen. Ich weiss, dass Ihnen die kleine Vase in meinem Zimmer sehr gefällt.“ „Allerdings,“ antwortete der junge Gelehrte, „aber die grosse Ehre, Ihr Mitarbeiter gewesen zu sein, genügt mir schon.“ „Nein, das genügt nicht,“ sagte der Professor, „aber, wissen Sie, mein Freund, Sie werden mir ein Vergnügen bereiten, wenn Sie, so oft Sie wollen und können, in mein Arbeitszimmer kommen, *um die Vase zu betrachten.*“

Von so viel Liebe und Freigebigkeit überwältigt, drückte der Sekretär seinem Meister stumm die Hand.

Matematiske Opgaver.

I.

1. Bevis, at Skæringslinien mellem en Plan og en Omdrejningskegleflade kan være en Ellipse.

2. Løs den trigonometriske Ligning

$$a \sin x \cos x + b \cos^2 x = c,$$

og angiv, hvilke Værdier a kan have, dersom $b < c$.

Eks. $a = b = c$.

3. Gennem en given Parabels Brændpunkt F trækkes en vilkaarlig ret Linie, der skærer Parablen i A og B ; gennem B trækkes BM parallel med Parablens Akse, og gennem F Linien FM parallel med Parabeltangenten i A . Find det geometriske Sted for M .

II.

1. Beregn Hypotenusen i en sfærisk retvinklet Trekant, hvis Kateter er $123,4^{\circ}$ og $43,2^{\circ}$.

2. Find det mindste indskrivelige Trapez, der kan omskrives om en Cirkel med given Radius r .

3. En Mand købte Aktier, nogle lydende paa 2000 Kr. til Kurs 93,6 og nogle lydende paa 1000 Kr. til Kurs 97,2; hvor mange fik han af hver Slags, naar han betalte dem med 13248 Kr. ialt?

b. Januar 1913.

Dansk Stil.

En betydelig Skikkelse fra den kristne Kirkes Historie. Eller: Flyvekunsten og dens Betydning. Eller: Christian Winther og hans Digtning.

Engelsk Genfortælling. (Hovedfag).

Henry Labouchère and Prince Bismarck.

Henry Labouchère, the well-known English journalist, used to amuse his friends by telling them the following incident:

„On a trip from Paris to Berlin I arrived at the German frontier, where all the passengers were turned out of the train to have their luggage examined. I had a portmanteau which I declared to contain nothing dutiable. But the stout inspector told me to open it, which I immediately did. The official threw all my effects about, and, on finding nothing liable to duty, declared it was all right. I told him that since he had disarranged all my things, he would have to pack them again, but the official only smiled contemptuously and informed me that a German government official must not be adressed in such an offensive manner. Soon afterwards the whistle blew and the train departed. Then I asked for the telegraph-office, and, being shown to it, I wrote the following dispatch: „Prince Bismarck, Berlin. I am detained on the frontier by the insolent treatment of a custom-house official and cannot dine with you to-night. Labouchère!“ The telegraph-clerk read the dispatch, hesitated a moment and then hurried over to the custom-house officer and showed it to him. Immediately the official came up to me, and with the most humble apologies said that he had made a mistake, offered to repack the portmanteau and asked me what he could do to make up for his rudeness. I said that the only way of making up for his insolence was to provide a special train for Berlin, which he did, and so I arrived in Berlin in my own train.“

When Labouchère had told his story, of course his friends would ask him whether he arrived in time for the dinner, to which he would answer: „I had no intention of dining with Bismarck; in fact, I had not the pleasure of his acquaintance.“

Tysk Genfortælling. (Bifag).

Der Amerikaner O'Doyle und sein „Chinalack“.

Ein steinreicher Amerikaner O'Doyle legte den Grund zu seinem Vermögen durch einen wahrhaft genialen, echt amerikanischen Einfall. Er hatte in San Franzisko Gelegenheit, die Chinesen zu beobachten, die damals noch massenweise nach Kalifornien einwanderten und ebenso massenweise nach ihrem Tode in grossen, schweren Holzsärgen nach Kanton zurückbefördert wurden. Chinesen glauben ja, nur im eigenen Lande

regelrecht begraven werden zu können. Aber die schweren Holzsärgen und der teure Transport verschlangen oft alles, was sich der Tote jahrelang erspart hatte, zum grossen Ärger seiner Erben im Heimatlande. Da erfand O'Doyle einen besonderen Lack, den er zuerst an allerlei toten Tieren probierte. Damit bestrichen konserviert sich jede Leiche monatelang; sie dörrt vollkommen aus, wird hart wie Stein und erscheint, als sei sie mit einer gelben Lederhaut überzogen. O'Doyle nahm ein Patent auf seinen „Chinalack“, und damit bestrichen legten nun Tausende toter Chinesen den Weg nach Kanton zurück. Die teuren Särgen waren erspart und der Preis der Überfahrt bedeutend verringert, denn man konnte nun die toten Chinesen in irgend einem Schiffswinkel fest aufeinander pressen, und sie kamen vollkommen unversehrt in China an.

Dieses Geschäft wurde die Grundlage der O'Doyleschen Millionen.

Realeksamen Juni 1912.

Dansk Stil.

Fortæl om en betydelig Mand eller Kvinde, hvis Liv og Gerning har gjort Indtryk paa dig.

Regning og Matematik.

1. Den 12. August diskonteres følgende Veksler:

- 1) En 3 Mdr.'s Veksel paa 2214 Kr., udstedt den 22. Juni.
- 2) En 3 Mdr.'s Veksel paa 2768,80 Kr., udstedt den 5. Juni.
- 3) En 3 Mdr.'s Veksel, udstedt den 2. Juli.

Diskontoen er $4\frac{1}{2}$ pCt. p. a.

Naar Salget af disse 3 Veksler ialt indbringer 8183,17 Kr., hvor stort var da den tredie Veksels Paalydende?

Eleven skal ved Besvarelsen af Opgaven vise, hvorledes Antallet af Diskontodage er fundet.

2. Hvor mange engelske Mil udgør 2348 russiske Verst, naar 621 engelske Mil = 133 danske Mil, 2137 danske Mil = 16090 Kilometer og 753 Kilometer = 706 russiske Verst?

Regningen udføres simplest ved Logaritmer.

3. Løs Ligningen

$$2 \sqrt{x + 11} - \sqrt{x + 5} = 4\frac{1}{2}$$

Mellemskoleeksamen Juni 1912.

Dansk Stil.

1. Fortæl om den strenge Vinter, vi har haft i Aar.
2. (Genfortælling). Gedden i Akvariet.

Regning.

1. A, B og C begynder i Fællesskab en Forretning. A indskyder 25740 Kr., B 64350 Kr. og C 90090 Kr. Naar første Aars Overskud fordeles imellem dem i Forhold til deres Indskud, faar B 12345 Kr. Hvor stort var Overskuddet, og hvor meget faar hver af de andre?

2. To Veksler, der begge forfalder d. 12. Juni, diskonteres d. 5. April. Diskontoen er $5\frac{1}{2}$ pCt. p. a.

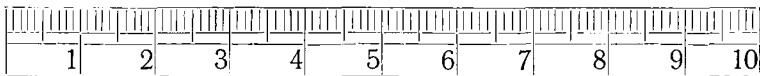
Den ene Veksel lyder paa 7254 Kr. 72 Øre; hvor meget betales for den?

For den anden Veksel betales 14360 Kr. 92 Øre; hvor mange Kr. og Øre lyder den paa?

Ved Optællingen af Diskontodagene regnes Maanederne til 30 Dage; Forfaldsdagen tælles med, men Diskonteringsdagen ikke.

Matematik.

1. Konstruer et Parallelogram $ABCD$, hvor O er Diagonalernes Skæringspunkt, naar Siden AB er 2,5 cm, Diagonalen AC er 6 cm og $\sphericalangle AOD = 135^\circ$.

Centimeter

2. En Brøks Nævner er 2 mindre end dens Tæller. Subtraherer man fra denne Brøk en anden Brøk, hvis Tæller og Nævner hver er 1 større end Tælleren og Nævneren i den første, bliver Differencen $\frac{1}{6}$.

Find Brøken.

Nedenfor meddeles Udfaldet af de 3 Eksaminer. Hvor der i en Kolonne er anført 2 Talværdier, betegner den første *Aarskarakteren*, den sidste *Eksamenskarakteren*. Alle Karakterværdier, der staar alene i en Kolonne, regnes dobbelt; Divisor („Antal af Karakterer“) er derfor altid et lige Tal.

Til Forstaaelse af Karaktergivningen ved Eksamen bemærkes:

Ved 6 betegnes den „*meget gode*“ Præstation.

- 5 — den „*gode*“ Præstation.

- 4 — den „*jævne*“ Præstation.

- 3 — den „*ringe*“ Præstation.

- 2 — den „*meget ringe*“ Præstation.

- 0 — den „*uantagelige*“ Præstation.

En Præstation kan ikke af Lærer eller Censor bedømmes til 1; men denne Karakter, der ogsaa betegner en „*uantagelig*“ Præstation, kan fremkomme ved Sammenlægning af 2(3) og 0.

A. Studentereksamen (den nysproglige Linie) 1912.

Eksaminandernes Navne.	Dansk, skr.	Dansk, mundtlig.	Engelsk, skriftlig.	Engelsk, mundtlig.	Tysk, skr.	Tysk, mundtlig.	Fransk.	Latin.	Oldtidskunds-kab.	Historie.	Geografi og Naturhist.	Naturalære.	Matematik.	Orden, skr.	Points.	Antal af Karakterer.	Kvotient.	Gymnastik.	Sang.	Sløjd.	
J. G. S. Christensen ...	6	6	6	6	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	165	28	5,89	4	5	5	5
O. M. Haase*).....	5	5	5	5	6	4	6	6	5	6	6	6	5	6	153	28	5,46				
V. P. Hagerup.....	4	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5	4	5	5	133	28	4,75	5		5	5
E. Haugsted.....	4	5	4	4	5	5	4	4	5	5	4	4	4	5	123	28	4,89	4		5	4
H. T. D. Heegaard	5	6	5	4	5	5	4	4	5	5	5	4	4	5	140	28	5,00	5		6	6
M. K. Jensen-Fisker....	5	6	5	5	6	5	5	5	6	6	6	5	6	6	155	28	5,54			5	5
H. Chr. Kragh.....	3	5	4	4	5	4	3	4	4	4	4	4	4	6	114	28	4,07			5	5
J. P. H. Langdal.....	5	6	5	6	6	4	4	6	6	6	5	6	5	6	155	28	5,54	6		5	5
Th. S. H. Laursen.....	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	6	6	162	28	5,79			5	5
F. A. Madsen.....	4	6	4	6	5	6	5	5	6	6	6	6	5	5	152	28	5,43			5	4
P. Nielsen.....	5	6	5	5	6	4	5	5	6	6	6	6	6	6	155	28	5,54			5	5
F. Preetzmann.....	3	4	3	3	4	3	4	2	3	4	5	4	4	4	109	28	3,89	6		6	6
H. F. Rasmussen.....	4	6	4	5	5	5	3	5	4	5	5	5	4	6	136	28	4,86			5	6
Aa. Sejersen.....	5	6	5	4	5	4	5	4	5	6	6	5	6	5	140	28	5,00	6		5	5

*) Sygeeksamen i Januar 1913.

B. Studentereksamen (den matematisk-naturvidenskabelige Linie) 1912.

Eksaminandernes Navne.	Dansk, skr.		Dansk, mundtlig.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Oldtids-kundskab.	Geografi og Naturhist.	Fysik med Astronomi.	Kemi.	Matematik, skriftlig.	Matematik, mundtlig.	Orden, skr.	Points.	Antal af Karakterer.	Kvotient.	Gymnastik.	Sang.	Sløjd.	
	Dansk, skr.	Dansk, skr.																		
K. W. Dohn	4	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	4	5	112	24	4,67	5	6	5	6
H. R. Ege	4	6	6	5	5	6	6	5	5	6	6	6	5	131	24	5,46	5	6	5	5
F. Th. Hagerup	3	5	5	4	5	5	6	5	5	5	4	5	5	111	24	4,63	5	5	6	6
S. E. F. Hansen	3	4	4	4	3	5	5	5	4	4	3	4	4	101	24	4,21	6	6	6	6
Th. G. Johnsen	4	6	5	5	5	6	6	5	5	6	6	6	6	129	24	5,38	6	6	6	6
E. Kabell	4	5	4	4	4	6	5	5	5	2	5	5	5	107	24	4,46	5	5	5	5
A. Michelsen	5	6	5	5	5	6	6	6	5	6	5	6	6	135	24	5,63	4	5	5	5

C. Realeksamen 1912.

Eksaminandernes Navne.	Bundne Fag.											Points.	Antal af Karakterer.	Kvotient.	Valgfri Fag.				Tillægsprøve i Latin.					
	Dansk, skr.	Dansk, mundtlig.	Tysk.	Fransk.	Matematik og Regning, skriftlig.	Matematik og Regning, mundtlig.	Naturlære.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Orden, skr.				Gymnastik.	Engelsk.	Geometri.	Sløjd.		Sang.				
O. L. V. B. Axelsen	4	6	6	6	6	6	4	6	6	6	6	6	6	5	134	24	5,58	5	6	5	6	5	6	
J. E. Boje	5	5	5	4	5	4	4	3	4	5	5	4	5	4	104	24	4,33	4	6	4	2	5	5	5
K. A. Christensen	3	5	5	5	5	4	4	3	4	4	6	4	3	5	105	24	4,38	4	5	4	3	5	5	
Thora K. Hansen	4	5	5	5	4	5	5	3	4	5	5	4	4	6	110	24	4,58	4	6	4	4	5	5	
Ella G. Jensen	4	5	5	5	4	5	5	2	4	3	4	5	3	4	100	24	4,17	4	5	4	2	5	5	
A. T. L. Kloborg	4	5	5	5	6	5	5	0	3	3	5	6	5	5	104	24	4,33	4	5	3	3	5	5	5
J. Rs. B. Nissen	5	6	5	5	6	6	5	5	6	6	6	6	5	5	130	24	5,42	4	5	5	6	5	5	
F. G. Petersen	3	4	4	5	4	4	4	4	5	5	5	4	4	4	104	24	4,33	4	3	4	4	5	5	
A. Vester	3	4	4	4	4	4	4	3	5	6	5	6	5	6	103	24	4,29	4	3	4	3	5	5	

D. Mellemskoleeksamen 1912.

Eksaminandernes Navne. (I)	Dansk, skr.	Dansk, mundtlig.	Engelsk.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Naturlære.	Regn. og Matem., skr.	Regn. og Mat., mdtl.	Skrivning.	Tegning.	Orden, skr.	Gymnastik.	Points.	Antal af Karakterer.	Kvotient.	Kvindeligt Haandarb.	Sløjd.	Sang.	Latin.			
Kirstine W. Andersen..	5	4	4	2	4	2	5	4	5	4	5	6	5	4	5	121	28	4,82	5	5	5	6		
I. A. Bager	4	5	5	5	4	4	4	5	4	5	5	6	6	4	124	26	4,77	5	6	6	4	4		
H. M. S. Bay	4	4	4	3	5	2	4	4	5	4	5	3	2	5	110	28	3,93	4	5					
Chr. N. Bonde	5	6	5	6	5	4	6	5	5	5	5	6	4	4	147	28	5,25	5	6		4	4		
H. Chr. W. Breede....	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	6	6	6	5	135	28	4,82	5	6		4	3		
Anna Kr. A. Bugge ...	5	6	5	5	5	5	4	6	5	6	4	5	6	6	144	28	5,14	5	6	5	3	3		
H. J. M. Børrild	5	4	4	5	4	4	3	4	3	3	3	6	6	5	119	28	4,25	4	4		2	3		
L. G. Böss	5	5	5	6	5	5	5	5	5	4	5	5	6	5	141	28	5,04	6	6		5	4		
A. F. B. Christensen, I.	3	4	5	4	6	4	5	6	4	3	3	6	6	5	124	28	4,43	4	4					
P. Elisabeth L. Colberg	5	6	5	6	5	5	6	5	4	3	5	4	5	5	106	22	4,82	5		6	4	6		
Cecilie P. Dohn	4	5	5	3	5	4	5	4	5	2	4	3	5	4	122	28	4,36	5	4	5	5	4	4	
Stig O. Egede-Lassen .	4	4	5	5	5	4	5	5	5	3	5	4	5	4	128	28	4,57	5	6		4	4		
N. B. Ehrenreich	6	6	5	6	6	6	5	6	5	6	4	5	5	4	143	28	5,11	5	5					
Ester J. P. Foget	6	6	6	6	6	6	5	4	5	6	5	6	6	6	158	28	5,64	6	6	6	5	5	5	
H. V. E. Gabrielsen ...	4	6	6	6	5	4	5	5	4	2	4	4	5	6	133	28	4,75	4	5		4	5		
E. Glavind	5	6	6	5	4	4	5	6	6	5	4	6	6	6	148	28	5,29	6	6	6	5	5	5	
Betty K. Grundfør	4	5	5	6	5	4	5	4	5	5	5	6	6	5	139	28	4,96	6	6	4	5	6	4	4
Sv. Aa. Harboe	4	5	5	5	3	6	6	5	6	5	5	6	6	5	143	28	5,11	6	6		3	3		
Poula G. Harboe	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	142	28	5,07	6	6	5	6	3	3	
Else Jacobsen	4	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	6	6	6	132	28	4,71	5	6	6	4	4		
Eina A. Jakobsen	5	5	5	5	4	5	3	4	5	3	5	4	6	6	137	28	4,89	5	5	4	5	6		
E. M. Jensen	5	5	5	4	4	5	4	6	4	5	4	6	6	5	135	28	4,82	5	5		4	4		

D. Mellemskoleeksamen 1912.

Eksaminandernes Navne. (II)	Dansk, skr.	Dansk, mundtlig.	Engelsk.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Naturlære.	Regn. og Matem., skr.	Regn. og Mat., mdtl.	Skrivning.	Tegning.	Orden, skr.	Gymnastik.	Points.	Antal af Karakterer.	Kvotient.	Kvindeligt Haandarb.	Sløjd.	Sang.	Latin.
E. H. S. B. Jørgensen .	3	4	4	3	3	5	3	4	4	3	2	3	2	6	6	5	5	6	6		
M. C. F. Langberg	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4	0	4	3	5	6	5	6	5	5	5	3
A. Chr. Levinson	5	6	6	5	5	5	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5
Ingeborg Lütke-meier . .	5	6	5	6	6	6	5	6	5	6	6	6	4	6	5	132	24	5,50	6	6	6
E. C. F. Moe	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	5	6	5	6	131	28	4,68	6	6	4
Mary G. H. Møller	5	5	6	5	6	6	6	6	6	6	3	5	6	5	6	147	28	5,25	6	6	5
S. Møller	5	4	4	5	3	3	4	4	5	3	3	3	2	6	6	120	28	4,29			
Gudrun Neersø	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	4	144	26	5,54	4	4	6
H. Ellen K. Nielsen . . .	5	5	4	5	4	3	4	5	5	5	4	5	5	6	5	134	28	4,79	2	4	4
Valborg J. S. Nielsen . .	5	6	6	6	6	6	5	5	6	6	6	6	6	6	4	159	28	5,68	6	6	5
Gudrun M. S. Petersen .	5	6	6	6	6	6	5	6	5	6	3	6	5	5	5	117	22	5,32	5	6	4
K. V. Pind	5	5	5	5	4	4	6	6	5	5	4	4	4	5	5	137	28	4,89	6	6	5
C. O. Rasmussen	6	6	6	6	6	6	6	6	5	6	4	3	5	6	6	158	28	5,64	6	6	6
Ragna Simesen	4	6	5	5	5	5	3	4	4	4	5	5	5	6	6	126	26	4,85	6	6	4
J. M. P. Sonne	5	4	4	3	3	3	3	5	5	4	3	3	5	3	5	95	24	3,96	5	5	4
Th. E. Steenberg	3	3	4	4	3	4	5	6	6	5	6	2	5	4	5	125	28	4,46	6	6	
I. Steffensen	4	5	5	4	5	5	5	6	6	6	4	4	4	5	5	128	26	4,92	6	6	
Helga N. Stæhr	4	5	5	5	5	6	6	4	4	6	2	5	5	4	5	123	26	4,73	5	4	5
F. C. E. Thomasen	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6	5	5	5	6	5	156	28	5,57	6	6	6
E. Thomsen	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	6	6	4	4	156	28	5,57	3	3	6
L. N. Thorup	5	5	5	4	4	5	5	5	5	3	5	4	4	6	6	133	28	4,75	6	5	5

II. Skolens Lærere samt Fag- og Timefordelingen.

Den 1. November 1912 fratraadte Adjunkt Thoresen (efter 17 Aars Virken, for hvilken Skolen herved bringer ham sin Tak) og Adjunkt Brahe deres Hverv som Inspektorer, og fra samme Dato overtog Adjunkt Rasmussen saavel den ydre som den skriftlige Inspektion.

Under en Figurmaler Simesen tilstaaet Orlov i November—December 1912 besørgedes hans Timer saaledes, at Fru Mosbech overtog Sangundervisningen, Frk. Nisted Sløjdundervisningen og Malermester Trunderup Tegnetimerne.

Under 20. Februar 1913 bevilgedes der efter Ansøgning allernaadigst Overlærer H. Kauffmann Afsked fra det ham betroede Embede i Naade og med Pension fra d. 19. August d. A. at regne.

Under en Overlærer Hagerup tilstaaet Orlov i Marts—Maj 1913 er hans Timer blevet besørgede saaledes, at Fru Mosbech overtog Religionsundervisningen i 3—1 Mellemskoleklasse, medens de øvrige Timer fordeltes mellem Overlærer Kauffmann, Adjunkt Wahl, Adjunkt Albrechtsen, Pastor Geismar og Rektor.

Undervisningsinspektøren, Prof. Tuxen overværede Undervisningen d. 7. April 1913.

Samtlige Klasser er blevet underviste i fuldstændig adskilte Hold. Af 4. Mellemskoleklassens 40 Disciple har 28 læst Latin.

Nedenfor, under A, følger den af Ministeriet approberede Fagfordeling, medens de to følgende Tabeller under B viser, hvorledes de ugentlige Timer har været fordelte paa Fagene.

A. Fagfordelingen.

- Rektor: Dansk i 1 A; Tysk i 1 B; Latin i III GS (14 T.).
- Overlærer Kauffmann: Dansk i II GM, 3 B; Historie i III GM, II GM, 4 M og 3 A (22 T.).
- Krogh: Geografi i 4 A; Regning og Matematik i III—I GS, 4 A, 3 A og 2 A (26 T.).
- Hjuler: Geografi i 4 B; Regning og Matematik i R, 1 B; Naturlære i III—I GM, R (26 T.).
- Hagerup: Religion i 4 A, 3—1 M; Engelsk i 3 A; Historie i I G, R, 2 B og 1 A (30 T.).
- Ehlers: Tysk i III GM, II GM, 3 A, 2 A og 1 A; Engelsk i III GS, R og 4 M (32 T.).
- Adjunkt Neersø: Regning og Matematik i III—I GM, 1 A; Sløjd i III G, II G, 4 A, 3—1 M (33 T.).
- Thoresen: Dansk i 4 A, 2 B; Tysk i I GM, 4 A, 3 B; Latin i I GS, 4 B; Oldtidskundskab i III GS, II—I G (30 T.).
- Gabrielsen: Dansk i R, 4 B, 1 B; Fransk i R; Latin i II GS, 4 A; Historie i 2 A (29 T.).
- Wahl: Fransk i III G, I G; Historie i III GS, II GS, 1 B (26 T.).
- Kruuse: Geografi i R; Naturhistorie i R, 4—1 M.; Naturkundskab i III—I G (34 T.).

- Frk. I. Kromann: Regning og Matematik i 4 B, 3 B; Haandarbejde i R, 4—1 A (23 T.).
 - Rasmussen: Geografi i 2 M, 1 M; Regning og Matematik i 2 B; Kemi i III—I GM; Naturlære i 4—1 M (35 T.).
 - Brahde: Dansk i 2 A; Engelsk i II GS, I GS, 3 B, 2 M; Fransk i II GM; Sanginspektion (33 T.).
 - Haase: Dansk i III G, II GS, I G; Tysk i II GS, 4 B; Geografi i 3 M (31 T.).
 - Albrechtsen: Dansk i 3 A; Tysk i III GS, I GS, R, 2 B; Fransk i II GS; Oldtidskundskab i III GM; Historie i 3 B (26 T.).
- Gymnastiklærer v. Pein: Gymnastik i III G—1 M (19 T.).
- Figurmaler Simesen: Tegning i 4—1 M; Sang i III G—1 M; Sløjd i I G, R, 4—1 M (35 T.).
- Gymnastiklærer Kloborg: Skrivning i 4—1 M; Gymnastik i III G—1 M (29 T.).
- Pastor Geismar: Religion i III—I G, R, 4 B (8 T.).
- Fru Olga Kaae Andersen: Gymnastik med Pigerne i III G—1 M (8 T.).
-

Skolen har 2 Inspektorer og 1 Inspektrice. Adjunkt Gabrielsen besørger den indre Inspektion i Frikvartererne, og Adjunkt Rasmussen har den ydre og delvis den indre Inspektion samt de skriftlige Inspektionsforretninger, medens Frk. I. Kromann fungerer som Inspektrice. Inspektionen om Morgenens er fordelt mellem Adjunkt Gabrielsen, Adjunkt Rasmussen og Frk. I. Kromann.

B. Timefordelingen.

Fagene	1 B	1A	2 B	2A	3 B	3A	4B	4A	R	IGM	IGS	II GM	II GS	III GM	III GS	Lærer- timer	Fagene	
Religion	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	21	Religion	
Dansk	5	5	4	$4(\div 1)$	4	$4(\div 1)$	5	$5(\div 1)$	4	4	4	4	4	4	4	64	Dansk	
Tysk	6	6	3	3	3	3	3	3	3	2	4	2	4	2	4	51	Tysk	
Engelsk			5	5	4	4	4	4	3		5		5		5	44	Engelsk	
Fransk							4	4	5	4	4	4	4	4	4	29	Fransk	
Latin										4	4	4	4		3	19	Latin	
Oldtidskudsk.										1	1	1	1	1	1	6	Oldtidskudsk.	
Historie	3	3	2	2	3	3	2	2	2	3	3	3	3	4	4	42	Historie	
Geografi	2	2	2	2	2	2	2	2	2							18	Geografi	
Naturhistorie ..	2	2	2	2	2	2	2	2	2							18	Naturhistorie	
Naturkundskab										3	2	3	2	2	2	14	Naturkundsk.	
Regn. og Matem.	4	4	5	5	6	$6(\div 1)$	7	$7(\div 1)$	7	$7(\div 1)$	6	$6(\div 2)$	6	2	6	2	74	Regn. og Mat.
Kemi										2			2		2	6	Kemi	
Naturlære	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4		4		4		30	Naturlære	
Skrivning	2	$2(\div 1)$	1	1	1	1	1	$1(\div 1)$	1	$1(\div 1)$						10	Skrivning	
Tegning	2	$2(\div 1)$	2	$2(\div 1)$	1	1	1	$1(\div 1)$	1	$1(\div 1)$						12	Tegning	
Haandarbejde ..		2	2		2	2		2	2							10	Haandarb.	
Sang	2	2	2	2	2	2		2	$2(\div 2)$	2	2	2	2	2	2	12	Sang	
Gymnastik, Dr..	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	38	Gymnastik, Dr.	
Gymnastik, Pg.		2	2		2	2		2	2	2	2	2	2	2	2	8	Gymnastik, Pg.	
Sløjd	1	1	1	1	1	1	2	2	$2(\div 1)$	1	1	1	1	1	1	23	Sløjd	
Ugentlige Timer	36	36 (35)	36	36 (35)	36	36 (35)	36	36 (35)	36 (35)	36 (35)	36 (35)	36 (35)	36 (35)	36 (35)	36 (35)	549	Ugentl. Timer	

I hosstaaende Skema betegner i 1 A, 2 A og 3 A „(\div 1)“, at en Time er afgivet af Faget til Gymnastik for Pigerne. I 4 B betegner „(\div 1)“, at en Time er afgivet af Faget til Latin. I R betegner „(\div 2)“, at 2 ugentlige Timer af Pigerne valgfrit kan anvendes til Geometri eller Haandarbejde. Under „Ugentlige Timer“ betegner Tallet i Parentes Pigerens ugentlige Timetal.

Den specielle Timeplan for alle 4 Afdelinger af 4 A følger nedenfor:

Fagene	4 A Dreng, latin- læsede	4 A Dreng, ikke latin- læsede	4 A Piger, latin- læsede	4 A Piger, ikke latin- læsede
Religion	1	1	1	1
Dansk	4	5	4	5
Tysk	3	3	3	3
Engelsk	4	4	4	4
Latin	4		4	
Historie	2	2	2	2
Geografi	2	2	2	2
Naturhistorie	2	2	2	2
Regning og Matem..	6	7	6	7
Naturlære	2	2	2	2
Skrivning		1		
Tegning		1		
Kvind. Haandarbejde				2
Sang			2	2
Gymnastik, Dreng.	4	4		
Gymnastik, Piger ..			2	2
Sløjd	2	2	1	1
Ugentligt Timetal ..	36	36	35	35

III. Disciplene.

Af de i Skolens Indbydelsesskrift for 1912 opførte 279 Disciple udgik 20 efter bestaaet Studentereksamen (1 Dimittend underkastede sig Studentereksamen i Januar 1913) og 8 efter bestaaet Realeksamen. Med bestaaet Mellemskoleeksamen udmeldtes 3 Disciple, nemlig Kirstine W. Andersen, E. H. S. B. Jørgensen og I. Steffensen. Under og efter Aarsprøven udmeldtes endvidere R. Kleisdorff af III GS, H. M. C. Hunæus af III GM, Edith E. M. Jensen af I GS, K. V. Rasmussen af 4 M, Nikoline A. A. Bugge, Sv. B. Larsen (til Sorø Skole og Opdragelsesanstalt) og H. H. A. Mogensen af 3 M, Anna Marie J. C. Buhl, Ane Marie Mogensen og J. Cecilie Pedersen (til Aarhus Katedralskole) af 2 M og Signe K. Bach af 1 M.

Den 19. August 1912 optoges 73 Disciple, i Skoleaarets Løb 4, i alt 77. Og i Aarets Løb udmeldtes 13, nemlig V. A. H. Horstmann af 4 M, J. L. K. Hansen og K. G. Mark af 2 M d. 30. September 1912, P. D. P. Børrild af II GS d. 15. Oktober 1912, Johs. W. Andersen, J. B. Nielsen af 3 M og Dagny Poulsen af 2 M d. 31. December 1912, L. L. Nielsen af 4 M d. 7. Januar 1913, P. Chr. Schönau-Nielsen af II GS d. 10. Januar 1913, Astrid R. Buchwaldt af 2 M d. 31. Januar 1913, Sv. Aa. Ø. Jensen af 1 M d. 20. Februar 1913, Alfrida K. Sørensen af 4 M og Aa. Telling af 3 M d. 31. Marts 1913.

Endelig havde Skolen den 21. Marts 1913 den Sorg at miste Elev i 2 MB Jørgen M. Blach, der døde efter en Blindtarmsoperation paa St. Josephs Hospital.

Oversigt.

	Af- gang.	Til- gang.	Discipeltal.
Discipeltal $\frac{1}{6}$ 1912.....			$\frac{1}{6}$ 12: 279
Afgang under og efter Eks- amen 1912	43		
Tilgang d. $\frac{19}{8}$ 1912.....		73	$\frac{19}{8}$ 12: 309
Tilgang i Skoleaarets Løb .		4	
Afgang i Skoleaarets Løb ..	14		
Discipeltal $\frac{1}{6}$ 1913.....			$\frac{1}{6}$ 13: 299

Skolen har saaledes haft en Afgang af 57 og en Tilgang af 77 Disciple og tæller i Øjeblikket (1. Juni 1913) 299 Disciple, der her opføres i alfabetisk Orden for hver Klasse. De ikke latinlæsende Disciple i 4 M er betegnede med en Stjerne.

III Gymnasieklasse, nysprogl. Afd. (III GS)

1. Agnes Andersen, f. $\frac{24}{2}$ 95, F. Forretningsfører (Vindhdl.).
2. Ellen R. Behrens, f. $\frac{3}{1}$ 96, F. Dyr læge.
3. Engel C. Hansen, f. $\frac{28}{11}$ 94, F. Skoleinspektør, Hobro.
4. Sv. Aa. Hermansen, f. $\frac{15}{5}$ 96, F. afd. Købmand, Kjellerup.
5. Erna Jacobsen, f. $\frac{5}{2}$ 95, F. Dampskibsekspeditor.
6. Johanne Jacobsen, f. $\frac{3}{1}$ 96, F. Tandlæge.
7. N. J. Jensen, f. $\frac{16}{11}$ 93, F. Snedkermester, Hobro.
8. O. Langdal, f. $\frac{15}{3}$ 96, F. Kommunelærer.
9. Kirstine Møller, f. $\frac{7}{8}$ 95, F. Dyr læge, Faarup.
10. Anna Sophie Roed-Müller, f. $\frac{2}{9}$ 94, F. Overdyrlæge ved 5. Dragonregiment.

11. C. Elisabeth Roed-Müller, f. $19/5$ 95, F. Proprietær, Enggaard, Løgstør.
12. Christiane M. Roed-Müller, f. $2/10$ 92, F. Direktør.
13. Karen Margrethe Schönau-Nielsen, f. $9/10$ 95, F. Kordegn.
14. F. M. Sonne, f. $27/5$ 93, F. Symaskinefabrikant.
15. V. F. Svanholm-Jepsen, f. $5/5$ 95, F. Tandlæge.

III Gymnasieklasse, matematisk Afd. (III GM)

1. Sigrid E. Abildgaard, f. $3/12$ 94, F. Konsul, Grosserer.
2. K. Andersen, f. $14/7$ 95, F. Mejeribestyrer, Gjerlev.
3. H. G. Bechmann, f. $27/7$ 95, F. cand. polyt., Konstruktor, Skandia.
4. P. H. J. Bie, f. $11/4$ 95, F. cand. polyt., Brygger, Hobro.
5. F. Brodtkorb, f. $18/3$ 96, F. afd. Værkfører, Skandia.
6. H. Friis, f. $31/7$ 95, F. Forpagter, Toftegaard pr. Aarup.
7. Anna Hauerslev, f. $30/3$ 95, F. Sagfører, Branddirektør.
8. Th. N. Mølgaard, f. $12/10$ 93, F. Lærer, Haurum.
9. A. Nyegaard, f. $23/8$ 92, F. Gaardejer, Holbæk.
10. A. K. Olesen, f. $30/8$ 93, F. Mejeribestyrer, Nielstrup, Rud S.
11. J. Schou Petersen, f. $22/4$ 95, F. fhv. Proprietær.
12. C. C. Steensen, f. $8/7$ 94, F. Vaskeriejer.
13. H. Steffensen, f. $17/12$ 94, F. Sognepræst, Hald.
14. S. M. K. Sørensen, f. $6/12$ 95, F. Gæstgiver.
15. S. P. Sørensen, f. $13/3$ 94, F. Husmand, Hadbjerg pr. Hadsten.

II Gymnasieklasse, nysprogl. Afd. (II GS)

1. P. M. H. Boëtius, f. $30/8$ 96, F. Rektor.
2. Ellen Breede, f. $24/8$ 96, F. Entreprenør.
3. S. J. P. Børresen, f. $20/11$ 92, F. Murerm., Allingaabro.

4. V. Jensen-Uhrenfeldt, f. $12/7$ 96, F. Mejeriejer.
5. J. H. Jørgensen, f. $15/5$ 96, F. Lærer, Ø. Tørslev.
6. C. H. V. Kjærulf, f. $11/2$ 96, F. Bagermester.
7. A. N. L. K. Langer, f. $9/11$ 95, F. Sognepræst, Fausing.
8. P. B. Mortensen, f. $2/5$ 96, F. Gaardejer, Taanum.
9. A. N. C. Ohrt, f. $9/9$ 96, F. Sognepræst, Voer.
10. P. N. Pedersen, f. $24/12$ 94, F. Gaardejer, Lyngaa.
11. C. Petersen-Rask, f. $28/10$ 95, F. Købmand.
12. A. S. J. Skriver, f. $2/2$ 96, F. Lærer, Kvorning.
13. T. Fr. Sørensen, f. $9/10$ 96, F. Læge.

II Gymnasieklasse, matemat. Afd. (II GM)

1. P. A. Andersen, f. $19/12$ 94, F. Stationsforstander, Gjerlev.
2. N. H. Bay, f. $1/12$ 95, F. Sygehusinspektør, Hobro.
3. L. R. Ege, f. $18/4$ 96, F. Bivejnspektør.
4. B. Hansen, f. $10/2$ 96, F. Toldassistent, Hobro.
5. A. C. Iversen, f. $28/9$ 95, F. Beslagsmed v. 5. Dragonregiment.
6. A. M. Jensen, f. $30/6$ 92, F. Gaardejer, Granslev.
7. K. Marie Mikkelsen, f. $16/6$ 95, F. Gaardejer, Sognefoged, Hammershøj.
8. S. T. B. Nissen, f. $28/1$ 97, F. afd. Skovfoged, Hejls ved Kolding.
9. C. C. Th. S. Rasmussen, f. $9/9$ 95, F. Kæmner.
10. N. Rousing, f. $15/4$ 97, F. afd. Dyrlæge.
11. L. Sabroe, f. $28/8$ 95, F. Købmand.
12. H. C. Sørensen, f. $10/12$ 94, F. Gaardejer, Klørup, Taanum Sogn.

I Gymnasieklasse, nysprogl. Afd. (I GS)

1. Mette K. Andersen, f. $26/5$ 96, F. Tømrermester, Herning.
2. A. Bøggild, f. $12/3$ 97, F. Købmand, Dybvad.

3. L. G. Böss, f. $31/8$ 97, F. Ejer af Tørslevgaard pr. Ørsted.
4. V. M. Christensen, f. $23/3$ 98, F. Købmand.
5. P. Elisabeth L. Colberg, f. $15/2$ 96, F. Forpagter, Støvringgaard.
6. St. O. Egede-Lassen, f. $30/6$ 97, F. Overlæge ved Sygehuset.
7. K. Aa. Fritz, f. $5/10$ 96, F. Bankkasserer.
8. H. V. E. Gabrielsen, f. $31/3$ 97, F. Adjunkt.
9. E. Glavind, f. $23/3$ 96, F. Gaardejer, Fausing.
10. Betty K. Grundfør, f. $11/2$ 98, F. Husejer.
11. Ella G. Jensen, f. $8/9$ 96, F. Restauratør.
12. M. C. F. Langberg, f. $23/3$ 97, F. Kommissionær.
13. J. L. Møller, f. $19/5$ 95, F. Partikulier.
14. Mary G. H. Møller, f. $13/2$ 98, F. Hotelejer.
15. J. Nielsen, f. $14/5$ 96, F. Gaardejer, Onsild.
16. Valborg J. S. Nielsen, f. $12/4$ 96, F. Litograf.
17. C. O. Rasmussen, f. $20/5$ 97, F. Landinspektør.
18. K. Rydder, f. $27/2$ 93, F. Mælkehandler.
19. Ragna Simesen, f. $11/4$ 97, F. Figurmaler.
20. K. E. Stützer, f. $4/6$ 96, F. Provst, Vorning-Kvorning-Hammershøj.
21. Helga N. Stæhr, f. $29/10$ 95, F. fhv. Gaardejer.
22. F. C. E. Thomasen, f. $28/7$ 97, F. Hospitalsforstander.
23. E. Thomsen, f. $14/6$ 97, F. Lærer, Grenaa.
24. F. Th. Vildrik, f. $4/1$ 95, F. afd. Husmand.

I Gymnasieklasse, matemat. Afd. (I GM)

1. C. N. Bonde, f. $6/10$ 97, F. Proprietær, Kousted.
2. H. C. W. Breede, f. $18/11$ 97, Broder til Nr. 2 i II GS.
3. Anna K. A. Bugge, f. $23/1$ 97, F. Forpagter, Fussingø.

4. P. E. A. Damsgaard, f. $14/11$ 96, F. afd. Snedkermester.
5. M. J. Jensen Dyhrberg, f. $4/10$ 96, F. Fiskehandler, Hobro.
6. N. B. Ehrenreich, f. $24/3$ 97, F. Stationsforstander, Ø. Tørslev.
7. Ester J. P. Foget, f. $27/4$ 97, F. Gaardejer, Drastrup.
8. S. Aa. Harboe, f. $14/2$ 97, F. Overlæge v. 5. Dragonregiment.
9. Poula G. Harboe, f. $20/4$ 98, Søster til Nr. 8.
10. T. F. A. Honnens de Lichtenberg, f. $1/2$ 96, F. Ejer af Rosenlund, pr. Leerbjerg.
11. P. J. Jensen, f. $14/6$ 95, F. Skotøjsfabrikant, Hammel.
12. H. H. Laursen, f. $21/9$ 97, F. Kommunalærer.
13. S. L. Laursen, f. $18/5$ 96, F. Sognepræst, Borup.
14. A. C. Levinsen, f. $6/3$ 96, F. afd. Gaardejer.
15. Ingeborg Lütke-meier, f. $16/10$ 96, F. Fabrikant, Floes.
16. Marie Dorothea D. Løgstrup, f. $21/1$ 96, F. afd. Købmand.
17. A. C. Malling, f. $25/2$ 96, F. afd. Gartner.
18. E. C. F. Moe, f. $5/9$ 97, F. afd. Ritmester.
19. Rs. J. Mortensen, f. $11/1$ 95, F. Gaardejer, Elbækgaard pr. Hinnerup.
20. Gudrun Neersø, f. $13/2$ 96, F. Adjunkt.
21. Gudrun M. Sv. Petersen, f. $1/9$ 97, F. Proprietær, Birkholm.
22. Aa. Salomonsen, f. $13/9$ 96, F. Handelsgartner.

Realklassen. (R)

1. I. A. Bager, f. $4/4$ 97, F. Handelsrejsende.
2. H. M. S. Bay, f. $13/11$ 97, F. Ølkusk.
3. H. J. M. Børrild, f. $24/5$ 97, F. Kommunalærer.

4. A. F. B. Christensen, f. $21/3$ 97, F. Brygmester.
5. Cecilie P. Dohn, f. $22/12$ 95, F. Apoteker, Ørsted.
6. Else Jacobsen, f. $18/9$ 97, S. t. Nr. 6 i III GS.
7. Elna A. Jakobsen, f. $16/5$ 96, F. Købmand.
8. E. M. Jensen, f. $6/5$ 97, F. Lærer, Helsted, Borup S.
9. S. Møller, f. $26/11$ 96, F. Pedel ved Statsskolen.
10. H. Ellen K. Nielsen, f. $5/11$ 97, F. Tobakshandler.
11. K. V. Pind, f. $15/2$ 98, F. afd. Forpagter.
12. J. M. P. Sonne, f. $10/11$ 96, F. Maskinsnedker.
13. Th. E. Steenberg, f. $29/3$ 97, F. Fabrikant.
14. L. N. Thorup, f. $25/2$ 96, F. Gaardejer, Rejstrup pr. Faarup.

4. Mellemskoleklasse A.

1. H. C. Bechmann, f. $13/5$ 98, Broder til Nr. 3 i III GM.
2. Karen Brøndum, f. $29/7$ 96, F. Gaardejer, Kastbjerg.
3. *E. H. Fritz, f. $23/2$ 98, Broder til Nr. 7 i I GS.
4. Annie M. Haase, f. $15/3$ 98, F. Sognepræst, Kousted.
5. Inger Marie Hansen, f. $22/2$ 97, F. Restauratør.
6. Anna Sophie Hjuler, f. $12/6$ 98, F. Overlærer.
7. G. F. Honnens de Lichtenberg, f. $29/9$ 97, Broder til Nr. 10 i I GM.
8. *Anna K. Jakobsen, f. $31/8$ 98, Søster til Nr. 7 i R.
9. Esther C. M. Jensen, f. $12/7$ 98, F. Trikotagehandler.
10. Olga E. Jensen, f. $28/2$ 98, F. Trikotagehandler.
11. K. E. Josephsen, f. $5/10$ 98, F. Bagermester.
12. Rigmor N. Juncher, f. $31/5$ 98, F. Konsul, Fabrikant.
13. Anna Laursen, f. $18/1$ 98, Søster til Nr. 13 i I GM.
14. *I. Lerche, f. $7/5$ 98, F. Købmand, Spentrup.
15. Agnes Møller, f. $14/6$ 98, Søster til Nr. 9 i III GS.
16. K. Neersø, f. $20/1$ 98, Broder til Nr. 20 i I GM.
17. R. Th. Petersen, f. $18/9$ 97, F. Oversergent ved 5. Dragonregiment.
18. Ellen M. Rasmussen, f. $28/1$ 98, F. Købmand.

19. *E. F. Rasmussen, f. $16/8$ 98, Broder til 17 i I GS.
20. J. P. Rousing, f. $23/9$ 98, Broder til Nr. 10 i II GM.
21. J. H. Sørensen, f. $26/10$ 97, Broder til Nr. 12 i II GM.
22. N. Aa. Thøgersen, f. $13/3$ 98, F. Lærer, Askil-drup, Ølst S.

4. Mellemskoleklasse B.

1. V. E. M. H. Bruun, f. $1/4$ 98, F. afd. Ingeniør.
2. *J. Chr. Dreyer, f. $17/2$ 98, F. Konsul, Vinhandler.
3. H. J. H. Hansen, f. $1/10$ 97, F. Dyr læge, Vivild.
4. S. Hartogsohn, f. $11/10$ 98, F. Børstefabrikant.
5. E. Holbech, f. $22/11$ 97, F. Fabrikant.
6. Aa. Jæger, f. $25/5$ 98, F. Agent.
7. *U. L. Jørgensen, f. $20/2$ 98, F. Telefonbestyrer.
8. A. Larsen, f. $13/9$ 97, F. Direktør.
9. *P. R. Lehmeier, f. $8/10$ 97, F. Exam. jur., Fattig-inspektør.
10. *J. A. T. D. Løgstrup, f. $24/9$ 97, Broder til Nr. 16 i I GM.
11. *T. J. G. Nielsen, f. $5/12$ 98, F. Direktør.
12. *H. G. B. Nissen, f. $19/10$ 98, Broder til Nr. 8 i II GM.
13. F. O. Sv. Petersen, f. $13/8$ 99, Broder til Nr. 21 i I GM.
14. *J. Chr. Schmidt, f. $9/6$ 98, F. Købmand.
15. J. J. Sejrsen, f. $12/3$ 96, F. Gaardejer, Raaby.
16. D. Thomsen, f. $22/7$ 99, F. Fattigforstander.
17. H. O. Ørting, f. $11/8$ 98, F. Fabrikant.
18. *V. Østergaard, f. $13/9$ 97, F. Dyr læge.

3. Mellemskoleklasse A.

1. Else Margr. Andersen, f. $3/4$ 99, F. afd. Post-ekspe-dient.

2. Esther Andreasen, f. $^{25}/_1$ 99, F. Stationsforstander, Auning.
3. Johanne H. Bachmann, f. $^{14}/_3$ 99, F. Boghandler.
4. Kirsten M. Billenstein, f. $^{24}/_{12}$ 98, F. afd. Fabrikant.
5. C. J. Bolt-Jørgensen, f. $^{23}/_{10}$ 98, F. Købmand.
6. Karen C. A. Bugge, f. $^{11}/_{10}$ 00, Søster til Nr. 3 i I GM.
7. Agnes D. N. Clausen, f. $^8/_7$ 99, F. Lagerforvalter.
8. F. S. Dyrholm, f. $^{27}/_1$ 99, F. Lærer, Munkdrup.
9. Ella S. K. Fruergaard, f. $^8/_5$ 99, F. Læderhandler.
10. K. Elisabeth V. Gabrielsen, f. $^{26}/_3$ 99, Søster til Nr. 8 i I GS.
11. Ulla M. Hansen, f. $^{15}/_5$ 98, Søster til Nr. 5 i 4 A.
12. Karen S. Holbæk, f. $^3/_4$ 98, F. Købmand, Assens.
13. C. L. Iversen, f. $^5/_3$ 99, F. Ølkusk.
14. Ane Margr. Bl. Jensen, f. $^{11}/_2$ 99, F. Bankkasserer.
15. F. H. Jørgensen, f. $^2/_10$ 99, F. Toldinspektør.
16. V. L. Krogh, f. $^7/_4$ 00, F. afd. Vognmand.
17. Inger Marie S. Langballe, f. $^{22}/_{12}$ 98, F. Proprietær, Stenagergaard.
18. Anna Th. Lauridsen, f. $^{25}/_8$ 99, F. Sognepræst, Gjerlev.
19. Elizabeth C. Moe, f. $^{19}/_4$ 99, Søster til Nr. 18 i I GM.
20. P. M. Mogensen, f. $^{31}/_8$ 99, F. Smed.
21. Inger M. Chr. Møller, f. $^{13}/_6$ 99, F. Kreaturkommissionær.
22. Rigmor Møller, f. $^{16}/_8$ 99, Søster til Nr. 9 i III GS.
23. E. Birgitte Nielsen, f. $^2/_9$ 98, F. Gaardejer, Munkdrup.
24. H. Ohrt, f. $^9/_2$ 99, Broder til Nr. 9 i II GS.
25. Ragnhild K. J. Petersen, f. $^5/_7$ 99, F. afd. Lærer.
26. Ellen G. Steffensen, f. $^{16}/_4$ 98, Søster til Nr. 13 i III GM.

27. Ebba M. Stilling, f. $31/3$ 99, F. Urmager.
 28. Hilda A. C. Storm, f. $15/11$ 98, F. Overpostbud.

3. Mellemskoleklasse B.

1. A. Amstrup, f. $28/9$ 99, F. Gaardejer, Slædekær, Ølst S.
2. H. M. Andersen, f. $24/1$ 99, Broder til Nr. 2 i III GM.
3. C. Christensen, f. $7/3$ 99, F. Husejer.
4. E. C. Drachmann, f. $22/5$ 98, F. Gaardejer, Gimminge.
5. V. W. Fogh, f. $23/5$ 99, F. Stationsforstander, Jebjerg.
6. Aa. Hansen-Leth, f. $8/11$ 98, F. Trafikassistent.
7. K. S. Holm, f. $2/8$ 98, F. Bogholder.
8. K. Jensen, f. $29/1$ 99, F. Lærer, Hornbæk.
9. N. P. E. Jensen, f. $26/9$ 98, F. Bankassistent.
10. A. G. Kabell, f. $25/5$ 00, F. Præst.
11. P. Chr. Lanng, f. $3/6$ 97, F. Gaardejer, Holme pr. Onsild.
12. H. Mark, f. $8/10$ 99, F. Proprietær, Svallinggaard.
13. Sv. Aa. B. Markussen, f. $10/2$ 99, F. Skomagermester.
14. J. C. Møller, f. $3/4$ 98, F. Ejer af Marienborg v. Rs.
15. O. B. B. v. Pein, f. $10/12$ 98, F. Gymnastiklærer v. Statsskolen.
16. P. F. N. Petersen, f. $21/3$ 99, F. Bogholder.
17. O. G. Simesen, f. $11/3$ 99, Broder til Nr. 19 i IGS.
18. P. E. Steenberg, f. $2/11$ 99, Broder til Nr. 13 i R.
19. Aa. B. Thomsen, f. $19/3$ 98, F. afd. Sognepræst.
20. A. Tulinius, f. $10/8$ 99, F. Brænderibestyrer.
21. S. Tøttrup, f. $9/9$ 99, F. Gaardejer, Bjerregrav.
22. O. D. Welling, f. $31/10$ 98, F. Direktør.
23. H. C. J. Aasted, f. $12/2$ 99, F. Bagermester.

2. Mellemskoleklasse A.

1. Ebba Buchtrup, f. $\frac{9}{7}$ 00, F. Fabrikant, Proprietær.
2. Marie Louise Buchtrup, f. $\frac{9}{7}$ 00, Søster til Nr. 1.
3. N. A. V. B. Christensen, f. $\frac{17}{3}$ 00, F. Urmager.
4. Johs. S. Foget, f. $\frac{8}{7}$ 00, Broder til Nr. 7 i I GM.
5. H. Franzen, f. $\frac{5}{6}$ 00, F. Bankdirektør.
6. M. Elisabeth S. Fugl, f. $\frac{14}{5}$ 00, F. Arkitekt.
7. Ella K. M. Grundfør, f. $\frac{4}{8}$ 00, Søster til Nr. 10 i I GS.
8. C. A. Hansen, f. $\frac{19}{1}$ 00, F. Overportør ved Statsbanerne.
9. O. K. Høst, f. $\frac{21}{2}$ 01, F. Amtsvejinspektør.
10. Gerda Jacobsen, f. $\frac{23}{10}$ 99, Søster til Nr. 6 i III GS.
11. Frida Jensen, f. $\frac{23}{3}$ 00, Søster til Nr. 9 i 3 B.
12. Aa. H. Jørgensen, f. $\frac{27}{7}$ 99, Broder til Nr. 7 i 4 B.
13. Lilly S. Larsen, f. $\frac{17}{6}$ 00, F. afd. Bagermester.
14. W. Lütke-meier, f. $\frac{12}{2}$ 99, Broder til Nr. 15 i I GM.
15. P. Michelsen, f. $\frac{24}{10}$ 00, F. Apoteker.
16. M. Kirstine Mogensen, f. $\frac{27}{12}$ 99, F. Ejendoms-mægler.
17. Sigrid M. K. L. Møller, f. $\frac{20}{5}$ 00, Søster til Nr. 13 i I GS.
18. Anna Neersø, f. $\frac{24}{4}$ 00, Søster til Nr. 20 i I GM.
19. Tove E. B. Neuhaus, f. $\frac{26}{7}$ 00, F. Toldkontrolør.
20. H. Rasch, f. $\frac{27}{2}$ 00, F. Direktør.
21. N. P. Rasmussen, f. $\frac{5}{8}$ 99, F. afd. Gaardejer, Assentoft.
22. Asta G. Sørensen, f. $\frac{2}{9}$ 99, F. Konsul, Grosserer.
23. Bodil Tulinius, f. $\frac{1}{8}$ 00, Søster til Nr. 20 i 3 B.
24. Ellen Ussing, f. $\frac{22}{10}$ 00, F. Urmager.
25. Anna Louise O. Ørting, f. $\frac{7}{6}$ 00, Søster til Nr. 17 i 4 B.

2. Mellemskoleklasse B.

1. E. W. Andersen, f. $\frac{4}{12}$ 99, F. Murermester.
2. K. J. K. Bertelsen, f. $\frac{15}{4}$ 00, F. afd. Hovmester.
3. K. M. H. Bruun, f. $\frac{1}{7}$ 00, Broder til Nr. 1 i 4 B.
4. H. M. Eefsen, f. $\frac{5}{8}$ 99, F. Proprietær, Frederiksdal, Haslund S.
5. K. A. Elling, f. $\frac{22}{2}$ 01, F. Købmand.
6. J. A. Glavind, f. $\frac{10}{1}$ 00, Broder til Nr. 9 i I GS.
7. L. R. M. Hagensen, f. $\frac{28}{8}$ 00, F. Købmand.
8. B. Hartz, f. $\frac{22}{11}$ 99, F. Bankbogholder.
9. H. C. Johansen, f. $\frac{16}{9}$ 98, F. Grosserer.
10. K. K. Kjeldsen, f. $\frac{22}{8}$ 00, F. Ejer af Agentoftgaard, Klørup.
11. N. B. Langballe, f. $\frac{8}{3}$ 01, Broder til Nr. 17 i 3 A.
12. C. A. V. Laursen, f. $\frac{7}{12}$ 00, Broder til Nr. 13 i IGM.
13. K. Madsen, f. $\frac{11}{5}$ 99, F. Banefunktionær, Grenaa.
14. P. K. Nielsen, f. $\frac{18}{1}$ 00, F. Gaardejer, Blenstrup, Gjerlev S.
15. K. R. Petersen, f. $\frac{26}{5}$ 00, F. Fabrikant,
16. H. Petersen-Rask, f. $\frac{8}{4}$ 00, Broder til Nr. 11 i II GS.
17. K. M. Rasmussen, f. $\frac{29}{5}$ 99, F. Gaardejer, Faarup.
18. A. K. K. Riis-Flor, f. $\frac{29}{3}$ 00, F. Redaktør.
19. Ø. A. E. V. Schlawitz, f. $\frac{25}{12}$ 00, F. Farmer, Portland, Maine U. S. A.
20. J. J. Skjødt, f. $\frac{26}{12}$ 98, F. Købmand, Hevring.
21. P. Trunderup, f. $\frac{11}{6}$ 99, F. Malermester.

1. Mellemskoleklasse A.

1. O. W. Albrecht, f. $\frac{10}{1}$ 02, F. fhv. Bødkermester.
2. Frida K. U. Andersen, f. $\frac{7}{10}$ 01, F. Handelsrejsende.
3. Inger Andersen, f. $\frac{22}{9}$ 00, F. Fabrikant.
4. Kr. V. B. Bach, f. $\frac{12}{6}$ 00, F. Assuranceagent.
5. Ida Bachmann, f. $\frac{9}{7}$ 00, Søster til Nr. 3 i 3 A.
6. A. R. Behrens, f. $\frac{19}{6}$ 00, Broder til Nr. 2 i III GS.

7. Else Marie Beyer, f. $24/2$ 01, F. Stationsforstander, Faarup.
8. H. R. Carstens, f. $26/11$ 01, F. Købmand.
9. H. Chr. S. Christensen, f. $29/12$ 00, F. Guldsmed.
10. B. Eistrup, f. $17/9$ 01, F. Købmand.
11. P. J. Helles, f. $6/8$ 00, F. Gaardejer, Sofienkloster, Volk Mølle.
12. Agnes S. M. Jensen, f. $22/5$ 00, F. Snedkermester.
13. H. Jensen-Uhrenfeldt, f. $3/2$ 02, Broder til Nr. 4 i II GS.
14. Marie K. Johansen, f. $24/10$ 01, Søster til Nr. 9 i 2B.
15. Gudrun I. Juncher, f. $2/1$ 01, Søster til Nr. 12 i 4 A.
16. Ebba Kruuse, f. $11/7$ 00, F. Adjunkt.
17. Carla Larsen, f. $17/2$ 01, F. Grosserer.
18. Louise C. Marolly, f. $23/1$ 01, F. Direktør.
19. Inger M. B. Nielsen, f. $15/11$ 00, F. Købmand, Bankdirektør, Auning.
20. Agnete E. B. Nissen, f. $30/10$ 00, Søster til Nr. 8 i II GM.
21. Inger W. Rasmussen, f. $8/10$ 00, F. afd. Købmand.
22. Maria U. Steffensen, f. $8/2$ 01, Søster til Nr. 13 i III GM.
23. Sigrid G. Sørensen, f. $24/2$ 01, Søster til Nr. 22 i 2 A.
24. Karna M. Tolstrup, f. $11/10$ 99, F. Købmand.
25. Charlotte Vorbeck, f. $25/4$ 01, F. Tømmerhandler.

1. Mellemskoleklasse B.

1. C. F. M. Engberg, f. $18/4$ 00, F. Forpagter, Raasted.
2. A. F. Geismar, f. $31/7$ 01, F. Sognepræst.
3. K. V. Gleeurup, f. $17/7$ 01, F. Kæmnerassistent.
4. K. R. Hald, f. $10/8$ 00, F. Købmand.
5. Th. R. Hald, f. $15/9$ 01, Broder til Nr. 4.
6. C. O. Hansen, f. $12/11$ 00, F. Partikulier.
7. Jhs. F. Hansen, f. $24/6$ 01, F. Købmand.

8. J. Ph. Hartogsohn, f. $12/7$ 01, F. Købmand.
9. F. R. Jensen, f. $10/6$ 02, Broder til Nr. 8 i R.
10. K. V. Lynbech, f. $30/5$ 01, F. Købmand.
11. V. T. Møller, f. $14/1$ 01, F. Provst, Spentrup.
12. Aa. H. Nielsen, f. $24/2$ 01, F. Hotelforpagter.
13. J. B. Nørgaard, f. $18/8$ 00, F. Vognmand.
14. A. P. V. Pedersen, f. $22/8$ 00, F. Portør, Stilling (pr. Skanderborg).
15. E. R. Pedersen, f. $15/2$ 00, F. Jernbaneassistent.
16. S. Chr. B. v. Pein, f. $8/8$ 00, Broder til Nr. 15 i 3 B.
17. F. C. N. Rasmussen, f. $12/10$ 01, F. Købmand.
18. V. Sejersen, f. $15/7$ 01, F. Sognepræst, Hornbæk.
19. A. K. A. Sørensen, f. $2/6$ 01, F. Asfaltør.
20. Sv. Telling, f. $21/3$ 00, F. Musikdirektør.
21. O. V. Thomsen, f. $21/12$ 00, F. Købmand.
22. T. Tulinius, f. $10/10$ 01, Broder til Nr. 20 i 3 B.

IV. Undervisningen.

Med den ovenfor meddelte Fag- og Timefordeling er i Skoleaarets Løb følgende Arbejde udført:

Religion.

1 M (B og A): Assens Bibelhistorie, S. 1—60. Nogle Salmer. Lehmann: Bibelbog, de historiske Stykker oplæste. Doré: „Bibelen i Billeder“ til det læste. (Hagerup, 2 + 2 T.).

2 M (B og A): Samme Bog, S. 61—116. Salmer. Første Hovedstykke af Katekismen. Bibelbogen. Doré. (Hagerup, 2 + 2 T.).

3 M (B og A): Samme Bog fra S. 119 Bogen ud. Katekismen: 2.—5. Hovedstykke gennemgaaet. Læsning i Bibelbogen. Doré. (Hagerup, 2 + 2 T.).

4 MB: Gennemgaaet Lukas' Evangelium og Apostlenes Gerninger. (Geismar, 1 T.).

4 MA: Gennemgaaet Lukas' Evangelium og Apostlenes Gerninger. (Hagerup, 1 T.).

R: Gennemgaaet 1ste Korintherbrev, historiske Oplysninger om Biblen, Skikkelser fra Oldtidens og Middelalderens Kirkehistorie. (Geismar, 1 T.).

I G (M og S): Gennemgaaet 1ste Korintherbrev, historiske Oplysninger om Biblen, Skikkelser fra Oldtidens og Middelalderens Kirkehistorie. (Geismar, 1 + 1 T.).

II G (M og S): Gennemgaaet udvalgte Stykker af det gamle Testament; Grundtvig; apologetiske Samtaler. (Geismar, 1 + 1 T.).

III G (M og S): Oplæsning af og Samtale om H. Ibsen: „Brand“; apologetiske Samtaler; Søren Kierkegaard. (Geismar, 1 + 1 T.).

Dansk.

1 MB: Slomann, Dansk Læsebog III, til Oplæsning, Genfortælling og Analyse. Nogle Digte er lærte udenad. Olaf Lange: Dansk Sproglære i fremadskridende Øvelsesstykker. 2 Stile ugentlig (Diktat og Genfortælling). (Gabrielsen, 5 T.).

1 MA: Slomann, Dansk Læsebog III, til Oplæsning, Genfortælling og Analyse. Olaf Lange: Dansk Sproglære i fremadskridende Øvelsesstykker. 6 Digte er lærte udenad. „Gunløgs Saga“ (Lefolii II) og Heiberg: „Alferne“ er læste op for Klassen. — 2 Stile ugentlig (Diktat og Genfortælling). (Rektor, 5 T.).

2 MB: Agerskov og Rørdams Læsebog f. Melleml. er benyttet til Oplæsning, Genfortælling og Analyse;

nogle af Digtene er lærte udenad. Forskellige Digterværker er oplæste for eller af Klassen. Abrahamsens Skriftlæsningsbog. En Stil ugentlig, Genfortælling eller Diktat. (Thoresen, 4 T.).

2 MA: Agerskov og Rørdams Læsebog for Mellemklasserne er benyttet til Øvelse i Oplæsning og Analyse. Nogle Digte er lærte udenad. Olaf Lange: Dansk Sproglære i fremadskridende Øvelsesstykker er benyttet til Øvelser i Grammatik og Analyse. — Enkelte Litteraturværker er oplæste for Klassen. En Stil om Ugen. (Brahde, 3 + 1 T.).

3 MB: Agerskov og Rørdams Læsebog f. Mkl. benyttet til Oplæsning og Analyse. Enkelte Digte lærte udenad. Olaf Lange: Dansk Sproglære i fremadskridende Øvelsesstykker, Stk. 71—84; Stk. 61—71 genlæst. Abrahamsens Skriftlæsningsbog. For og af Klassen er læst: Ingemann: Valdemar den Store (de 4 første Sange); Hostrup: Genboerne og Eventyr paa Fodrejsen; Poul Møller: En dansk Students Eventyr. B. Hoff: Svensk Læsebog, S. 5—16, 19—23, 28—41. En Stil ugentlig (Genfortælling, Diktat, enkelte Fristile). (Kauffmann, 4 T.).

3 MA: Agerskov og Rørdams Læsebog f. Mkl. benyttet til Oplæsning og Analyse. Enkelte Digte lærte udenad. Jacobsens Danske Sproglære. Abrahamsens Skriftlæsningsbog. Sigurd Müller: Nordisk Mytologi i Grundtræk. Oplæst for Klassen: Njals Saga, i Thora Konstantin-Hansens og Sigtryggssons Bearbejdelse; Hostrup: Genboerne, Et Tordenvejr, Eventyr paa Fodrejsen. Hoffs Svenske Læsebog, S. 5—16, 19—24. En Stil ugentlig (Genfortæll., Diktat, Fristile). (Albrechtsen, 3 + 1 T.).

4 MB: Agerskov og Rørdams Læsebog f. Mkl. er benyttet til Oplæsning, Genfortælling og Analyse. Forskellige Digterværker oplæste for eller af Klas-

sen. B. Hoff: Svensk Læsebog. En Stil om Ugen. (Gabrielsen, 4 + 1 T.).

Til Aarsprøven opgives: Agerskov og Rørdams Læsebog, 5. Udg., S. 11—13, 20—22, 49—51, 56—59, 70—73, 85—92, 108—110, 118—119, 128—149, 152—156, 160—163, 170—185, 196—200, 208—212, 220—228, 256, 261—262, 285—288, 290—291, 291—294, 295—296, 308—12, 321—324, 331—337, 349—356. Holberg: Jeppe paa Bjerget. Blicher: Præsten i Vejlbj. Hoff: Svensk Læsebog: S. 19—23, 72—73, 124—144.

4 MA: Som 4 MB. (Thoresen, 4 + 1 T.).

R: For og af Klassen er læst: Holberg: Den politiske Kandestøber. Heiberg: Aprilsnarrerne. Hertz: Sparekassen. — Stykker af Borchsenius og Winkel Horns Læsebog for mellemste og højere Klasser. Biografiske Oplysninger efter Bæk: Danske Digtere. Til Øvelser i Analyser er benyttet Stykker i ovennævnte Læsebog. Bæk: 50 Paragraffer. En Stil om Ugen. (Gabrielsen, 4 T.).

Til Eksamen opgives: De læste Værker af Holberg, Heiberg og Hertz. Borchsenius og Winkel Horns Læsebog, 6. Udg., S. 129—134, 141—145, 145—146, 155—159, 177—179, 194—195, 202—210, 248—253, 256—257, 269—275, 297—301.

I GM: H. Bæk, Danske Digtere: Holberg, Oehlen-schläger, Ingemann, Blicher, Hostrup. — Mortensens Litteraturudvalg for Gymnasiet II, 1ste Halvb., S. 136—140, 144—154, 233—238, 242—248, 255—256, 302—305, 364—365, 388—389, 394—397, 514—515, 519. — Holberg: Den politiske Kandestøber; Oehlen-schläger: Palnatoke; Blicher: Ak, hvor forandret! Hostrup: Genboerne. — Desuden er Brudstykker af andre Værker af de samme Digtere oplæste for Klas-sen. — Agerskov og Nørregaards svenske Læsebog,

S. 11—20, 74—95, 135—138. — Øvelser i mundtligt Foredrag. Stil hver 14de Dag.

Stile: 1) Genfortælling. 2) Overs. fra Svensk. 3) Fra Sønderbro til Banegaarden. 4) Et Billede. 5) Randers Museum. 6) Emne e. e. V. 7) Før Dampskibets (ell. Hurtigtogets) Afgang. 8) „Genboerne“. 9) Overs. fra Tysk. 10) En Oplevelse i Juleferien. 11) Telefonen. 12) Emne fra Grækenlands Historie. 13) Ansøgning med paafølgende Svar. 14) Et Emne fra Naturvidenskaben. 15) Et Besøg hos en (u)elskværdig Familie. 16) Emne e. e. V. 17) En uhyggelig Oplevelse. 18) Øresund. (Haase, 4 T.).

I GS: Som I GM. (Haase, 4 T.).

II GM: Hovedværker: H. Hertz: Svanehammen og J. L. Heiberg: En Sjæl efter Døden; Oehlenschläger: St. Hansaften-Spil (kursorisk). K. Mortensens Litteraturudvalg II, 1ste Halvb., S. 233—277, 314—17, 333—37, 339—42, 345—50, 357—60, 364—66, 372—83, 394—98, 399—402, 406—24, 443—45, 448—53, 456—506, 513—20, 524—26, 531—35, 540—42, 549—569 (240 N. S.). Adskillige Digte oplæste. Bertelsens oldnordiske Læsebog, S. 3—18 samt Sproglæren. Rønnings Litteraturhistorie fra Oehlenschläger til H. C. Andersen. Af Klassens 12 Disciple har 10 holdt et mundtligt Foredrag. En Stil hver 14de Dag.

Stile: 1) Skoves Betydn. for et Land (med dikteret Indholdsordning). 2) Lys- og Skyggesider ved Livet i de store Byer. 3) a. Fortæl Indholdet af Oehlenschlägers St. Hansaften-Spil! b. Dronningerne Elisabeth Tudor og Maria Stuart. 4) Om Dyrebeskyttelse og Dyrplageri. 5) Karakteristik af en berømt Statsmand, Digter eller Kunstner. 6) a. Hvorfor er Sparsommelighed netop i vore Dage saa vigtig baade for den enkelte og for Samfundet? b. Fortæl Indholdet af H. Hertz: Svanehammen! 7) a. Rusland paa Peter d. Stores og Katharina d. Andens Tid. b. Skildring af en dansk Spidsborger efter J. L. Heiberg („Sjælen“). 8) For og imod Anvendelse af Dødsstraf. 9) Napoleon Bonapartes verdenshistoriske Betydn. 10) a. Hvorvidt kan man kalde Adam Oehlenschlägers Digterliv et Aladdinseventyr? b. Dagspressens Betydn. i vore Dage. 11) Hvilke Opfindelser har i det

19de Aarh. gjort det daglige Liv lettere og bekvemmere? 12) Paa hvilke Maader kan vi, hver især, bidrage til Fædrelandets Forsvar? 13) Irlands Kamp for „home rule“. 14) Polarrejseres Nytte. 15) Balkanfolkenes Frihedskrige. 16) Hvad Værd har Høflighed i det daglige Liv? (Kauffmann, 4 T.).

II GS: Bertelsens oldnordiske Læsebog, S. 3—4, 8—27, 38—42. — Bertelsens danske Sproghistorie til Skolebrug (1. Udg.), S. 1—27, 29—34. — Rønnings Litteraturhistorie: fra Holberg til Oehlenschläger 1810. — Mortensens Litteraturudvalg I, S. 61—69, 70—74; II, 1ste Halvb., S. 136—140, 144—154, 170—171, 174—175, 180—187, 190—193, 199, 200—202, 206—225, 233—238, 242—248, 255—256, 273—276; 2det Halvb., S. 30—38, 58—62, 90—94. Desuden er der for Klassen oplæst adskillige andre Digte af de i Litteraturhistorien behandlede Digtere. Holberg: Den politiske Kandestøber. En Stil omtrent hver 14de Dag.

Stile: 1) En Rejseoplevelse. 2) Hvilke Krav maa man i vore Dage stille til et Samtærdselsmiddel? 3) Hvilke Dyr bør vi frede? hvorfor? hvorledes? 4) Randers Museum. 5) Fortæl noget om en eller anden Sport! 6) Emne efter eget Valg. 7) En industriel Virksomhed. 8) Et Emne vedr. Holberg. 9) Om de Opfindelser til Livets Bekvemmelighed, som vor lykkelige Nutid kender. 10) Skriv om en Mose ell. en Grusgrav ell. en Skov ell. lignende, som du kender nøje! 11) Oversættelse fra Fransk. 12) Om Runer og Runemindesmærker. 13) Et Emne vedr. Balkanhalvøen. 14) Emne e. e. V. 15) Et Emne fra Historien. (Haase, 4 T.).

III GM: Mortensens mindre Litteraturhistorie fra Oehlenschläger 1805 Bogen ud. — Mortensens Litteraturudvalg for Gymnasiet II, 1ste Halvb., S. 302—305, 318—321, 333, 335, 342—343, 364—365, 372, 374—376, 394—397, 402—413, 414—417, 422—423, 428—429, 437—441, 450—453, 501—502, 512—513, 514—516, 519, 527—528, 540—542, 558—561, 565—566; 2det Halvb., S. 168—174, 335, 338, 358—359,

436—438, 441—443. — Hauch: Tycho Brahes Ungdom. Hostrup: Genboerne. Benzon: Sportsmænd. — Bertelsen: Dansk Sproghistorie, S. 31—37, 62—81, 93—95; repeteret det Pensum, der opgives. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog: repeteret det opgivne Pensum. — Agerskov og Nørregaard: Svensk Læsebog, S. 74—85; Runeberg: Vårt Land, Fänrik Stål, Sandels, Sveaborg; repeteret det Pensum, som opgives. Stil hver 3die Uge.

Stile: 1) Om Aviser og Avislæsning. 2) Mennesket og Naturen. 3) Forskellige Former for Aristokrati. 4) En fremragende Kvinde. 5) Et fysiologisk Emne. 6) Vælg mellem: a. En dansk Digter — b. Hvorfor og hvorledes værner vi om Fortidsminder? — c. En dansk Egn, du kender! 7) Emne e. e. V. 8) Emne fra den store Revolution. 9) Om de Opfindelser til Livets Bekvemmelighed, som vor lykkelige Tid kender. 10) Emne fra Samfundskundskaben. 11) Om Dødsstraf. 12) Karakteristik af det danske Folk. (Haase, 4 T.).

Til Eksamen opgives:

- I. Erasmus Montanus. — Væringerne. — Sv. Dyrings Hus. — Sportsmænd. — Mortensens Litt.-Udvalg: I, S. 348—350, 357—364, 367—369, 373—376; II, 1ste Halvb., S. 136—140, 150—154, 170—171, 173—175, 180—185, 192—193, 200—202, 206—225, 233—238, 242—248, 255—256, 273—276, 302—305, 318—321, 335, 364—365, 374—376, 394—397, 402—413, 414—417, 422—423, 428—429, 437—441, 450—453, 501—502, 512—513, 514—516, 540—542, 558, 561, 565—566; 2det Halvb., S. 33—36, 58—62, 90—94, 168—174, 335, 358—359, 436—438, 441—443.
- II. Bertelsen: Dansk Sproghistorie (1ste Udg.), S. 7—8, 21—27, 29—37, 71—77. — Bertelsen: Oldnordisk Læsebog, S. 27—42.
- III. Agerskov og Nørregaard: Svensk Læsebog, S. 38—49, 74—77, 80—85, 135—138, 142—144,

146—147, 150—153. Runeberg: Vårt Land, Fänrik Stål, Sandels, Sveaborg.

IV. Det anordningsmæssige Pensum efter Mortensens mindre Litteraturhistorie.

III GS: Mortensens mindre Litteraturhistorie fra J. L. Heiberg Bogen ud. — Mortensens Litteraturudvalg for Gymnasiet II som III GM fra S. 364. — Heiberg: En Sjæl efter Døden. — Hertz: Sparekassen. — Hostrup: Tordenvej. — Benzon: Sportsmænd. — Bertelsen: Dansk Sproghistorie og sammes oldnordiske Læsebog som III GM. — Agerskov og Nørregaards svenske Læsebog, S. 38—49, 108—110, 135—138, 142—144, 146—147, 150—153, og Runeberg som III GM. Repeteret det Pensum, som opgives. Stil hver 3die Uge.

Stile som III GM, dog med følgende Afvigelser: 1) Hvorfor taler man altid saa meget om Vejret? 8) Heiberg — Hertz — Hostrup. 9) Emne fra Oldtidskundskaben. (Haase, 4 T.).

Til Eksamen opgives:

- I. Erasmus Montanus. — Hakon Jarl. — Tordenvej. — Sportsmænd. — Mortensens Litteraturudvalg: som III GM.
- II. Sproghistorie: som III GM. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog, S. 6—17, 38—42.
- III. Svensk: som III GM.
- IV. Litteraturhistorie: som III GM.

Tysk.

I MB: Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog, S. 1—69. Efter Nytaar ugentlig 1 Stil paa Skolen. (Rektor, 6 T.).

1 MA: Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog, S. 1—69, mundtlig og til Dels skriftlig. (Ehlers, 6 T.).

2 MB: Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog, S. 70—124. (Albrechtsen, 3 T.).

2 MA: Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog, S. 70—124. Repeteret det i I Kl. læste. (Ehlers, 3 T.).

3 MB: Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog for Mellemskolen, S. 3—10 og 79—111. Enkelte Stykker af Reinckes tyske Taleøvelser. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære til Syntaksen. (Thoresen, 3 T.).

3 MA: Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog for Mellemskolen, S. 79—100. Reinckes tyske Taleøvelser for Mellemskolen, S. 1—7 (undtagen Stk. I, 9), 10—19, 21—26 og 59—84. Kaper: Kortfattet Sproglære, de vigtigste Afsnit af Formlæren. Ekstemporallæsning i Læsebogen. (Ehlers, 3 T.).

4 MB: Reinckes Taleøvelser, S. 5, 8—10, 12—15, 29—31, 55—58. Kapers Læsebog for Mlmkl., S. 1—8, 77—100, 104—105, 110—112, 115—122, 147—150, 179—195. Samme Bog benyttet til kursorisk Læsning. Kapers kortfattede Sproglære: Formlæren og enkelte §§ af Ordføjningslæren. Stile hver Uge (mundtlig og skriftlig) efter Kapers Stiløvelser for Begyndere og sammes Stiløvelser for Mellemlasserne.

Til Eksamen opgives:

Kapers Læsebog for Mlmkl., S. 77—100, 104—105, 110—112, 179—189. (Haase, 3 T.).

4 MA: Reinckes Taleøvelser, S. 84—93. J. Kaper: Læsebog for Melleml. (9. Udg.), S. 1—24, 27—61, 207—19. Sidstnævnte Bog benyttet til kursorisk Læsning. Kapers kortfattede Sproglære: Formlæren.

Til Eksamen opgives: Kapers Læsebog, S. 27—61, 207—19. (Thoresen, 3 T.).

R: Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for Melleml., S. 50—55, 80—140, 155—159, 184—201. Kursorisk: Th. Storm: Von Jenseit des Meeres (Wiesb. Volksb.). Kapers kortfattede Grammatik.

Til Eksamen opgives:

Ovenstaaende Læsebog, S. 50—55, 80—127, 155—159. (Albrechtsen, 3 T.).

I GM: Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog f. Mellemkl., S. 80—121, 155—64. Maanedslæsning: Gerstæcker: Das sonderbare Duell. Ekstemporallæsning efter Læsebogen, Stiløvelse efter Bovien og Gudmes Bog for Mellemkl. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. (Thoresen, 2 T.).

I GS: Schiller: Wilhelm Tell. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II, S. 51—66. Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for Mellemkl., S. 80—147, 155—165, 179, 182—201. Th. Storm: Von Jenseit des Meeres (Wiesb. Volksb.). Wilbrandt: Der Lotsenkommandeur (samme Udg.). Bovien og Gudme: Tyske Stiløvelser for Mellemkl., S. 25—51, 85—89. Kapers Grammatik for de øverste Kl.: Formlæren. En ugentlig Stil (Oversættelse eller Genfortælling). (Albrechtsen, 4 T.).

II GM: Paul Heyse: L'Arrabiata. Schiller: Wilhelm Tell. Heine: Die Harzreise (med Forbigaaelser). Kapers Grammatik for de øverste Klasser: Syntaksen. Maanedslæsning: Gudmes Hefte VII og W. Raabe: „Die schwarze Galeere“. (Ehlers, 2 T.).

II GS: Statarisk: Ingerslev og Vibæk: Deutschland II, S. 45—51, 88—95, 133—145, 233—253. Knauth: Auswahl deut. Ged., 121—127. Schiller: Maria Stuart. Kursorisk: Wilhelm Jensen: Magister Timotheus. Raabe: Else v. d. Tanne. Hauff: Das Bild des Kaisers. Oplæst for Klassen: Stykker af Lindau: Seifenblasen og Lorentzen: Aus dem Journalistenleben. Stil, mundtlig og skriftlig, efter Kapers Stiløvelser for de højere Klasser. Genfortælling: først udelukkende mundtlig, senere udelukkende skriftlig. Koenig: Abriss d. deut. Litt.geschichte: Schiller. (Haase, 4 T.).

III GM: Th. Storm: „Die Söhne des Senators“. C. F. Meyer: „Gustav Adolfs Page“. Af Knauths Auswahl: Bürger: Der Kaiser und der Abt; M. Claudius: Abendlied; Gaudenz: Das Grab; Goethe: Erlkönig, Der Fischer, Der Sanger, Wanderers Nachtlid, Der Harfenspieler; Schiller: Das Lied von der Glocke, Die Bürgerschaft, Die Kraniche des Ibykus, Der Graf von Habsburg, Rätsel; Chamisso: Das Schloss Boncourt. Maanedslæsning: Chamisso: „Peter Schlemihl“. Kapers Grammatik for de øverste Klasser repeteret.

Til Eksamen opgives:

Schiller: Wilhelm Tell, III og IV Akt. Storm: „Die Söhne des Senators“, S. 1—30. (Ehlers, 2 T.).

III GS: Goethe: Faust I, Nohles Udg. (Velhagen & Klasing). Otto Ernst: Heinebuch, S. 30—52, 110—180. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II, S. 70—87, 215—225. Knauths Auswahl deutscher Gedichte: Schiller: Das Lied von der Glocke, Der Ring des Polykrates, Die Kraniche des Ibykus, Der Handschuh. Litteraturhistorie efter E. Andersen og G. Christensen: Den tyske Litteraturs Historie, med Tilføjelser. Kapers Stiløvelser for de øverste Klasser: de lige Numre Stk. 58—66 skrevne som Stile, de ulige Numre 49—65 benyttede til mundtlige Øvelser. Kapers Grammatik for de øverste Klasser, repeteret Syntaksen. Der er skrevet en ugentlig Stil (Oversættelse og Genfortælling).

Til Eksamen opgives:

Goethe: Faust I (Nohles Udg.) fra Sc. 6 ud. Th. Storm: Die Söhne des Senators (Velh. & Klas., moderne erzähl. Prosa, IV), S. 1—30. Kleist: Das Käthchen von Heilbronn, 1. Akt. Som Grundlag for Samtaleprøven: Deutschland II, S. 1—15, 51—66. (Albrechtsen, 4 T.).

Engelsk.

2 M (B og A): Bøgholm og Madsen, Engelsk Læsebog for Mellemskolen, S. 5—52 og Indledningskursus til samme, læst og repeteret. Oversættelse og Taleøvelser. Det mest elementære af Grammatikken. (Brahde, 5 T.).

3 MB: Bøgholm og Madsen, Eng. Læsebog for Mellemsk., S. 57—94, 112—127, 221—224, læst og repeteret. Oversættelse, Genfortælling og Taleøvelser om Indholdet. Jespersens Begyndergrammatik. Af Bogens Indledningskursus er Lydteksterne repeterede. (Brahde, 4 T.).

3 MA: Bøgholm og Madsen: Læsebog, S. 53—127. Ekstemporallæsning i Chambers' Short Narratives II. Genfortælling, Samtale paa Engelsk. (Hagerup, 4 T.).

4 M (B og A): Bøgholm og Madsens Læsebog, S. 95—151. Ad. Hansen og Magnussens Læsehæfter: IV, S. 1—26. Ekstempore Chambers' Short Narratives II. A. Werners engelske Stiløvelser er benyttede til mundtlig og skriftlig Stil, ligesom der er skrevet nogle Genfortællingsstile. (Ehlers, 4 + 4 T.).

Til Eksamen opgives: Bøgholm og Madsens Læsebog, S. 106—127. Ad. Hansen og Magnussens Læsehæfte IV, S. 1—26.

R: Boysens engelske Læsehæfter I, II, III og IV opgives til Eksamen. Kursorisk: A. R. Hope, English Schoolboy Life, S. 33—61. Maanedslæsning: Conan Doyle, The Memoirs of Sherlock Holmes. Jespersens Begyndergrammatik med Tilføjelser. (Ehlers, 3 T.).

I GS: Keble Howard, The Smiths of Surbiton, ekstempore, S. 9—54, 60—90. Brekke og Western, Udvalg af eng. Forff. for I Gymn.kl., hele Bogen. A. Brahde, The Conservation Reader, 3. Udg., S. 1

—41, læst og repeteret. Jespersens Skolegrammatik (6. Udg.). Enkelte Afsnit af Westerns Realia. Efter Ad. Hansens Stiløvelser 30 Stile, samt nogle Genfortællingsstile efter Eitrem. (Brahde, 5 T.).

II GS: Brekke og Western II, S. 39—54, 68—84, 89—95, 104—109, 139—176. Bøgholm og Madsen, Eng. Læsebog for Gymnasiet, S. 251—288 ekstpore. Adolf Hansen, Engelske Digtere I og II. A. Brahde, The Conversation Reader, S. 31—67. Jespersens Grammatik benyttet. Oversættelsesstile efter A. Hansen. Genfortællingsstile efter Eitrem. Enkelte Fri-stile. (Brahde, 5 T.).

III GS: Bøgholms engelske Digtsamling, S. 3—6 og 8—11. Sommerfelt, Engelsk Læsning for Gymnasiet II, S. 1—3, 8—11, 15—20, 24—25, 27—33, 50—62, 63—72 og 79—84. Adolf Hansen, Engelske Digtere II, S. 20—43, 45—54 og 59—69. Jespersen, England and America Reader, S. 1—26, 35—39, 81—123, 135—176 og 179—219. Ingemann Ottosen og Læssøe-Müller: Engelske Kulturbilleder, S. 1—89. Ekstpore: Thackeray: R. Steele (in extenso), Skizzer af Dickens (Løbbes Udg.) og R. Kipling (Boysens Læsehæfte IV). Jespersens Grammatik; Westerns Realia og Ad. Hansens Litteraturhistorie. Stilene (hidtil 23) Genfortællingsstile og Oversættelser efter Ad. Hansens Stiløvelser samt enkelte frie Stile. Eleverne har abonneret paa „The Strand“ og Pearson's Magazine; enkelte har holdt Foredrag. (Ehlers, 5 T.).

Til Eksamen opgives: Lange: Masterpieces from Macaulay, S. 1—52; Ingemann Ottosen og Læssøe-Müller: Eng. Kulturbill., S. 16—51; Shakespeare: Julius Cæsar, II og III Akt; Bøgholm: Eng. Digt-samling, S. 8—18.

Fransk.

R: Jespersen og Stigaard, Fransk Læsebog for Begyndere, S. 1—69, 79—98. Samme: Tillægshæfte til Fransk Læsebog. Henr. Madsen: Fransk Grammatik for Realklassen. (Gabrielsen, 5 T.).

Til Eksamen opgives: Af Læsebogen: S. 65—69, 79—98 samt Tillægshæftet.

I GM: Jespersen og Stigaard, Fransk Læsebog for Begyndere, forfra til S. 69, og Tillægshæftet til samme Bog. Repeteret Tillægshæftet og S. 65—69. Det vigtigste af Formlæren efter Oluf Nielsen: Fransk Sproglære for Gymnasiet. (Wahl, 4 T.).

I GS: Jespersen og Stigaard, Fransk Læsebog for Begyndere, forfra til S. 79, og Tillægshæftet til samme Bog. Repeteret S. 65—79 og Tillægshæftet. Det vigtigste af Formlæren efter Oluf Nielsen: Fransk Sproglære for Gymnasiet. (Wahl, 4 T.).

II GM: Mérimée: Colomba (Udg. Calman Lévy), delvis ekstpore. Glahn: Lectures variées I, S. 3—42, og II. Oluf Nielsen, Fransk Sproglære for Gymnasiet. (Brahde, 4 T.).

II GS: Jean de la Brète: Mon oncle et mon curé, S. 1—196. Formlæren efter Oluf Nielsen. Lidt Øvelse i kursorisk Læsning efter Mon oncle et mon curé, fra S. 196. (Albrechtsen, 4 T.).

III GM: Statarisk: Jean de la Brète: Mon oncle et mon curé, S. 80—271. Glahn: Lectures variées I. Michelet: la prise de la Bastille, 39 S. Kursorisk: Michaud: Histoire des croisades II, S. 81—150. Maanedslæsning: Mérimée: Colomba, 164 S. Formlæren repeteret og det vigtigste af Syntaksen læst og repeteret efter Oluf Nielsen. (Wahl, 4 T.).

III GS: Statarisk: Jean de la Brète: Mon oncle et mon curé, S. 154—271. Glahn: Lectures variées I. Michelet: la prise de la Bastille og Charlotte Corday,

55 S. A. Daudet: Tartarin de Tarascon (Heuers Udg.), 108 S. Kursorisk: Michaud, Histoire des croisades II, S. 81—150. Souvestre: Sous la tonnelle, S. 41—71. Maanedslæsning: Mérimée: Colomba, 164 S. — Formlæren repeteret og det vigtigste af Syntaksen læst og repeteret efter Oluf Nielsen. Enkelte Partier af Baruëls Hjælpebog. (Wahl, 4 T.).

Latin.

4 MB: Mikkelsens Læsebog, S. 1—38. (Thoresen, 4 T.).

Til Prøven opgives: Mikkelsens Læsebog, S. 22—38.

4 MA: Som 4 MB. (Gabrielsen, 4 T.).

I GS: Caesar: de bello Gallico I. Cornelius Nepos: Cimon og Epaminondas. Cicero: pro Roscio Amerino, Kap. 1—5. Efter Madvigs Sproglære (10. Udg.) er læst Formlæren og Kasuslæren. (Thoresen, 4 T.).

II GS: Cornelius Nepos: Agesilaus. Cæsar: de bello Gallico IV, 20—38. Cicero in Verrem IV, Kap. 1—5, 12—15, 18—19, 23—30, 33—36, 39—67. Gertz's Udvalg af middelalderlige Forff., S. 23—25, 26—28, 33—53. Efter Madvigs Sproglære (10. Udg.) er læst Tider og Maader. (Gabrielsen, 4 T.).

III GS: Cicero: Cato major. — Gertz's Udvalg af middelalderlige Forff., S. 88—112. — Madvigs Syntaks er læst til Ende; Madvigs Grammatik repeteret.

Til Eksamen opgives: Cicero: pro S. Roscio Amerino, §§ 52—108; Cato major, Kapp. 9—20. — Livius VIII, 1—7; 8,19—15. — Gertz's Udvalg af middelald. Forff., S. 33—51. (Rektor, 3 T.).

Oldtidskundskab.

I G (M og S): Homérs Iliade, Østergaards Ud-

valg forfra til S. 63. Herodot, Hudes Udv. 2. Hæfte. Sechers Mytologi: Gudesagn og den troiske Sagnkreds. (Thoresen, 1 + 1 T.)

II G (M og S): Platon: Sokrates' Forsvarstale; S. i Fængsel og S.'s Død (Gertz's Oversættelse); Aiskhylos: Perserne (Dorph); Sofokles: Aias (Thor Lange); Euripides: Bakkantinderne (Wilster). Sechers Mytologi (det manglende) og sammes Kunsthistorie. (Thoresen, 1 + 1 T.)

III GM: Herodot, Hudes Udvalg, 2. Hæfte, S. 17—66. Aiskhylos: Sonofferet (Thor Lange). Thukydidis: Pesten i Athen (Gertz). Enkelte Prøver paa oldgræsk Lyrik (Thor Lange). Ciceros Taler mod Catilina (Thoresen). Stykker af Fr. Poulsen: Den græske Kunst. Sechers Mytologi og Kunsthistorie.

Der opgives: Iliaden (Østergaards Udv.) I, VI; Aiskhylos: Sonofferet; Sophokles: Antigone; Platon: Sokrates' Forsvarstale; Herodot, Hudes Udvalg, 2. Hæfte, S. 17—66; Ciceros Taler mod Catilina, I—II. Sechers Mytologi og Kunsthistorie. (Albrechtsen, 1 T.)

III GS: Prøver af Lysias (Hudes Oversættelse), Thukydidis og Lukian (Gertz); Plautus: Den stortalende Soldat (Forchhammer); Ciceros Taler mod Catilina, I—III (Thoresen). Repetition af det, der opgives til Eksamen, derunder Sechers Mytologi og Kunsthistorie.

Til Eksamen opgives: Homérs Iliade I; II, 182—277; III, 121—244; VI, 119—236, 313—529; IX, 89—713; XVI, 1—167, 731—867 (Wilsters Oversættelse i Østergaards Udvalg S. 5—62). Herodot, Hudes Udv. 3. Hæfte, S. 24—70. Platon: Sokrates' Forsvarstale. Ciceros Taler mod Catilina, I—III. Sechers Mytologi og Kunsthistorie. (Thoresen, 1 T.)

Historie.

1 MB: L. Schmidt: Lærebog for Mellemkolen I, S. 1—108. (Wahl, 3 T.)

I MA: Samme Bog, S. 1—154. Billedstof forevist. (Hagerup, 3 T.)

2 MB: Samme Bog I, S. 131—II, S. 21. Billedstof. (Hagerup, 2 T.)

2 MA: Samme Bog I, S. 108 ud. (Gabrielsen, 2 T.)

3 MB: Samme Bog II, S. 1—146. (Albrechtsen, 3 T.)

3 MA: Samme Bog II, S. 1—132 (Napoleons Eneherredømme). (Kauffmann, 3 T.)

4 M (B og A): Samme Bog II, S. 117—45 genlæst, S. 146—211 læst og genlæst. (Kauffmann, 2 + 2 T.)

R: H. L. Møller: Danmarks Historie fra 1848 til Nutiden. Enkelte Afsnit af Treaarskrigen udførligere. (Hagerup, 2 T.)

I G (M og S): P. Munch: Lærebog i Verdenshistorie I. (Hagerup, 3 + 3 T.)

II GM: P. Munch: Lærebog i Verdenshistorie II (Aar 1517—1911). H. L. Møller: Samfundslære, S. 5—29. (Kauffmann, 3 T.)

II GS: Samme Bog II: den nyere og den nyeste Tid. H. L. Møller: Samfundslære, S. 5—58. (Wahl, 3 T.)

III GM: Johan Ottosen: Nordens Historie. P. Munch: Samfundslære, S. 124—56; Speciale: Danmarks politiske Historie 1848—59.

Til Studentereksamen opgives:

1. Specialet.

2. P. Munch: Verdenshistorie II, S. 275—525.

3. Johan Ottosen: Nordens Historie S. 179—201 og 205—319.

4. P. Munch: Samfundslære: S. 1—55 og 124—56. (Kauffmann, 4 T.)

III GS: Som III GM.

Speciale: Danmarks politiske Historie 1830—48.
(Wahl, 4 T.)

Geografi.

1 M (B og A): Andersen og Vahl, Geografi for Mellemskolen I: Rusland, Rumænien, Østrig-Ungarn, Tyskland, England. (Rasmussen, 2 + 2 T.).

2 M (B og A): Samme Bog I: England, Frankrig, Alperne, Svejts, Spanien, Portugal, Italien. (Rasmussen, 2 + 2 T.).

3 M (B og A): Sm. Bog II: Afrika, Asien og Australien. (Haase, 2 + 2 T.).

4 MB: Sm. Bog II, S. 62—139. (Hjuler, 2 T.).

4 MA: Sm. Bog II, S. 62—139. (Krogh, 2 T.).

R: P. Andersen og M. Vahl: Geografiske Hæfter for Realklassen, I og II. (Kruuse, 2 T.).

Naturhistorie (Kruuse, 2 T.).

1 M (B og A): J. O. Bøving-Petersen og Alb. Stockmarr: Zoologi for Mlmsk. I: Fugle og Krybdyr. V. Balslev og K. Simonsen: Botanik for Mlmsk. I.

2 M (B og A): Zoologi: Samme Bog I: Krybdyr, Padder og Fiske. Botanik: Samme Bog II.

3 M (B og A): Zoologi: Samme Bog II: Krebsdyr—Straaledyr. Botanik: Samme Bog III. H. Rasmussen og K. Simonsen: Organisk Kemi for Mlmsk.

4 M (B og A): Zoologi: Samme Bog I: Pattedyr. Sundhedslære: Samme Bog II, Mennesket. Botanik: Samme Bog IV. Organisk Kemi: Samme Bog.

R: Vilhelm Balslev og P. Andersen: Zoologi for Realklassen. Botanik: Samme Bog for Realklassen.

Naturkundskab (Kruuse).

I GM: N. V. Ussing: Den alm. Geologi. M. Vahl: Typer af Erhvervskulturens Hovedformer. (3 T.)

I GS: N. V. Ussing: Den alm. Geologi, med mange Forbigaaelser. (2 T.)

II GM: V. Madsen og J. O. Bøving-Petersen: Geologi for Gymnasiet II og III. M. Vahl: Jordens Klima og Plantebælter, Typer af Erhvervskulturens Hovedformer og Oversigt over de europæiske Landes Næringsveje. C. Kruuse: Celle og Vævlære. (3 T.)

II GS: Geologi: Samme Bog III. Geografi: Sm. Bog. Astronomi: Heegaard, Astronomi for Gymnasiets sproglige Linier. (2 T.)

III GM: A. Krogh: Menneskets Fysiologi. C. Kruuse: Celle og Vævlære repeteret. (2 T.)

III GS: A. Krogh: Fysiologi for Gymnasiets sproglige Linier. N. V. Ussing: Den alm. Geologi repeteret. V. Madsen og Bøving-Petersen: Geologi III repeteret. Heegaard: Astronomi repeteret. (2 T.)

Naturlære.

1 M (B og A): Rasmussen og Simonsen, Fysik for Mlmsk. I: Mekanik I og Varme. Øvelser. (Rasmussen, 2 + 2 T.)

2 M (B og A): Rasmussen og Simonsen, Fysik for Mlmsk. I: Magnetisme og Elektricitet. Sammes Uorganiske Kemi I Afsnit. Øvelser. (Rasmussen, 2 + 2 T.)

3 M (B og A): Rasmussen og Simonsen, Fysik for Mlmsk. II: Mekanik II og Lys. Øvelser. (Rasmussen, 2 + 2 T.)

4 M (B og A): Rasmussen og Simonsen, Fysik for Mlmsk. II: Lyd, Elektricitet og Energi. Sammes Uorganiske Kemi II Afsnit. Øvelser. (Rasmussen, 2 + 2 T.)

R: Sundorphs Bøger: Elektricitet og Astronomi. (Hjuler, 2 T.)

I GM: Barmwater: Varme. Mekanisk Fysik til S. 99. Astronomi til S. 57. (Hjuler, 4 T.)

II GM: Barmwater: Optik, S. 71—125. Mekanisk Fysik. Astronomi, S. 57—107. (Hjuler, 4 T.)

III GM: Barmwater: Optik. Elektricitet fra S. 98. Astronomi fra S. 109. Desuden repeteret Optik og Elektricitet. (Hjuler, 4 T.)

Kemi (Rasmussen, 2 T.).

I GM: Rasmussen, Kemi for Gymnasiet I: Ikke-Metaller. Øvelser og Analyser.

II GM: Samme Bog: Organisk Kemi og Metaller. Øvelser og Analyser.

III GM: Samme Bog II. Øvelser og Analyser. Til Eksamen opgives Kemi II.

Regning og Matematik.

1 MB: Wilsters Regnebog for Mellemskolen I. (Hjuler, 4 T.)

1 MA: Wilsters Regnebog for Mellemskolen I. (Neersø, 4 T.)

2 MB: Foldbergs Aritmetik for Mlmsk., S. 1—16. Geometri: Den rette Linie, Trekanten, Firkanten, Vinkler. Wilsters Regnebog for Mlmsk., 2. Hæfte. (Rasmussen, 5 T.)

2 MA: Foldbergs Aritmetik for Mlmsk., S. 1—20. Foldbergs Geometri for Mlmsk., S. 1—28. Wilsters Regnebog for Mlmsk., 2. Hæfte. (Krogh, 5 T.)

3 MB: Foldbergs Aritmetik for Mlmsk., S. 21—60. Foldbergs Geometri for Mlmsk., S. 23—55. Wilsters Regnebog for Mlmsk., 3. Hæfte. (Kromann, 6 T.)

3 MA: Foldbergs Aritmetik for Mlmsk., S. 21—60.

Foldbergs Geometri for Mlmsk., S. 26—56. Wilsters Regnebog for Mlmsk., 3. Hæfte. (Krogh, 5 + 1 T.)

4 MB: Foldbergs Aritmetik for Mlmsk., S. 60—100. Foldbergs Geometri for Mlmsk., S. 56—110. Wilsters Regnebog for Mlmsk., 4. Hæfte. (Krogh, 6 + 1 T.)

4 MA: Foldbergs Aritmetik for Mlmsk., S. 60—100. Foldbergs Geometri for Mlmsk., S. 56—110. Wilsters Regnebog for Mlmsk., 4. Hæfte. (Krogh, 6 + 1 T.)

R: Foldbergs Regning og Algebra for Realklassen; Julius Petersens Geometri for Realklassen. (Hjuler, 6 T.)

I GM: Bonnesens Matematik for de spr. Gymn. (Neersø, 6 T.)

I GS: Bonnesens Matematik for de spr. Gymn., S. 36—40, Kapp. 4, 5, 6, 7, 9 og 10. (Krogh, 2 T.)

II GM: N. Nielsens Algebra, S. 75—88 og 107—141. Sammes Trigonometri. Sammes Infinitesimalregning, S. 1—29. Kraghs analytiske Plangeometri, S. 1—64. (Neersø, 6 T.)

II GS: Bonnesens Matematik for de spr. Gymn.: Indledningen, Kapp. 8, 11, 12 og 13. (Krogh, 2 T.)

III GM: N. Nielsens Stereometri. Sammes Infinitesimalregning, S. 40—51. Kraghs analytiske Plangeometri, S. 40—96. (Neersø, 6 T.)

III GS: Bonnesens Matematik for de spr. Gymn.: Indledn., Kapp. 1, 2 og 3. Til Eksamen opgives: S. 36—40, 42—52, 62—65, 72—86, 95—105, 114—122 og 136—142. (Krogh, 2 T.)

Tegning (Simesen).

1 M: Professor C. F. Andersens plane Forbilleder. 2—3 M: Forbilleder fremstillede paa den

sorte Tavle. 4 M: Tegning efter geometriske Legemer.

Alle Elever indøves i Brugen af Akvarelfarver.

Skrivning (Kloborg).

1 M (B og A): Overintendant Jørgensens Skrivebog, 5. og 6. Hæfte. Det gotiske Alfabet paabegyndt ved at skrive for i Bogen. (2 + 2 T.)

2 M (B og A): Samme Bog, 7. og 8. Hft. Det gotiske Alfabet indøvet ved at skrive for i Bogen. (1 + 1 T.)

3 M (B og A): Samme Bog, 9. og 10. Hæfte. Gotisk Skrift indøvet ved at skrive for i Bogen. (1 + 1 T.)

4 M (B og A): Samme Bog, 11. og 12. Hæfte. Gotisk Skrift er indøvet efter Forskrifter. (1 + 1 T.)

Til gotisk Skrift har hver Klasse anvendt 4 à 5 T.

Haandarbejde (Frk. Kromann, 2 T.).

1 MA: 1 Strømpe. 1 Chemise med hæklet Blonde.

2 MA: 1 Strømpe; 1 Øvelsesstykke med Lapning og Stopning; Paasyning af Hægter, Maller, Stropper og Bændler; Navn og Hulsøm. 1 Chemise paabegyndt.

3 MA: Chemisen, som blev paabegyndt i 2. Kl., syet færdig. Symaskine benyttet. Tunger broderede paa Ærmer og Bærestykke.

4 MA: 1 Frisertrøje klippet og syet. Symaskine benyttet. Engelsk Broderi paa Halskraven.

R: 1 Underliv og 1 Forklæde klippet og syet. Symaskine benyttet. 1 Lommetørklæde med engelsk Broderi.

Sløjd (Neersø og Simesen).

Undervisningen er meddelt efter det danske Sløjd-system. Øvelserne har omfattet følgende Grupper:

1 M (B og A): Taktsavning (Lang-, Tvær- og Skraasavning) med Tilvirkning af Modeller, samt Takthøvling.

2 M (B og A): Taktsavning (Lang-, Tvær- og Skraasavning). Øvelsesgr. 2 og 3 (Snitning og Høvling) med Tilvirkning af Modeller tilhørende disse Grupper.

3 M (B og A): Tilvirkning af Modeller tilhørende Grupperne 1, 2, 3 og 4 (Bugthøvling og Smalsavning).

4 M (B og A): Øvelsesgrupperne 5 og 6 (Bugthøvling og Stikning) med Tilvirkning af Modeller.

R: Tilvirkning af en Kælk.

IG: Tilvirkning af Modeller henhørende under Øvelsesgrupperne 5, 6 og 7 (Sinkning).

II og III G: Tilvirkning af Modeller.

Sang (Simesen).

Undervisningen er meddelt i een ugentlig Time for hver Klasses Vedkommende. Om Lørdagen er afholdt Sammensang i Salen, skiftevis af Gymnasiets og Mellemskolens Elever.

Af Sangbøger er i Aarets Løb benyttet følgende: Den danske Skoles Sangbog. I. Ernst's 2- og 3-stemmige Sange Hft. 1—3. Overlærer Müllers 3- og 4-stemmige Sange, 3. Hft., samt Sannes Syngeplan 13.

Træffeøvelser er indøvede i Mellemskolen. Salmer og Morgensange er indøvede efter Berggreens og Barnekows Koralbøger.

Gymnastik (v. Pein, Kloborg, Fru Andersen).

Undervisningen er ledet efter den af Ministeriet autoriserede „Haandbog i Gymnastik“.

I Mellemskolen har hver Klasse dannet 1 Hold, Realkl. og Gymnasielklasserne har dannet 2 Hold.

21 Disciple har været fritagne ifølge Lægeattest.

Som Afslutning paa Vinterens Gymnastik foretoges Opvisning i Dagene d. 12., 14. til 17. April.

Boldspil og Idræt (v. Pein, Kloborg, Fru Andersen).

Naar Vejret har tilladt det, er der i September, Oktober og Maj Maaneder øvet Boldspil i Gymnastiktimerne paa Skolens lejede Boldplads.

Svømning (v. Pein, Kloborg).

86 Disciple var Frisvømmere og 10 fritagne ifølge Lægeattest.

V. Skolens Beneficier.

I. For Uddelingen af offentlige Understøttelser ved Statsskolen i Randers gælder, overensstemmende med Ministeriets Bekendtgørelse af 4. Maj 1909, følgende Hovedregler:

I. Adgang til at blive delagtige i de offentlige Understøttelser har uden Forskel samtlige Elever i Skolen, saavel mandlige som kvindelige og saavel i Mellemskolen og Realklassen som i Gymnasiet. Der kan dog ikke tillægges nogen Elev Understøttelse, med mindre:

1. Eleven har gaaet mindst eet Aar i en af Statens højere Almenskoler.
2. Forsørgerens (Elevens) Trang ved paalidelige Attester godtgøres.
3. Eleven ved Anlæg, Flid og god Opførsel gør sig fortjent dertil.

II. Skoleunderstøttelserne uddeles for eet Aar ad Gangen fra Skoleaarets Begyndelse at regne.

Ansøgninger herom indgives, forsynede med fornøden Trangsattest, til Skolens Rektor mellem d. 19de og 31te August og er stempelfrie.

Trangsattesten, der skal være attesteret af to troværdige Mænd, vil være at udfærdige paa et af de dertil af Ministeriet fastsatte Skemaer og maa ikke indskrænke sig til en almindelig Angivelse af Ansøgerens økonomiske Forhold, men skal saa nøje som mulig i Tal angive og specificere den paagældendes Aarsindtægt og dennes Kilder.

Trangsattesten behøver ikke aarlig at fornyes.

III. En Elev i Mellemskolen, hvem en Understøttelse engang er tillagt, beholder, saa længe vedkommende fyldestgør Betingelserne, den paagældende Understøttelse, uden at ny Ansøgning er nødvendig, indtil vedkommendes Skolegang i Mellemskolen (ev. Realklassen) er afsluttet.

Blandt Eleverne i *Gymnasiet* foregaar Fordelingen af Understøttelserne *efter derom indgivne nye Ansøgninger* uden Hensyn til, om vedkommende i Mellemskolen har nydt Understøttelse, efter frit Skøn over, hvorvidt de paagældende maatte egne sig til fortsat Studium eller ikke; i saa Henseende *vil der være at stille særlig strenge Fordringer* til de Elever, der i *Gymnasiet* indstilles til offentlig Understøttelse, saaledes at kun Elever, der *afgjort* har Evner og Anlæg til at studere videre, hjælpes frem til Studentereksamen.

Elever i *Gymnasiet*, der har faaet Understøttelse, beholder denne uden ny Ansøgning derom, indtil deres Skolegang er afsluttet, for saa vidt de stadig fyldestgør Betingelserne herfor.

I Henhold til ovenstaaende Bestemmelser har de af Skolens Beneficier, der bortgives af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, for indeværende Skoleaar 1912—13 været tildelte følgende Elever i Skolen:

A. 1. Fri Undervisning og Pengeunderstøttelse (100 Kr.) at oplægge:

Kirstine Møller (III GS), Christiane M. Roed-Müller (III GS), A. Nyegaard (III GM), S. M. K. Sørensen (III GM) og B. Hansen (II GM).

A. 2. Fri Undervisning og Pengeunderstøttelse (75 Kr.) at oplægge:

Valborg J. S. Nielsen (I GS) og (Blichfeldtske Legat) E. Thomsen (I GS).

B. Fri Undervisning:

Engel C. Hansen (III GS), N. J. Jensen (III GS), O. Langdal (III GS), C. Elisabeth Roed-Müller (III GS), F. M. Sonne (III GS), H. Friis (III GM), Th. N. Mølgaard (III GM), H. Steffensen (III GM), S. P. Sørensen (III GM), S. J. P. Børresen (II GS), J. H. Jørgensen (II GS), A. N. L. K. Langer (II GS), A. N. C. Ohrt (II GS), P. N. Pedersen (II GS), A. S. J. Skriver (II GS), N. H. Bay (II GM), A. M. Jensen (II GM), S. T. B. Nissen (II GM), N. Rousing (II GM), H. Chr. Sørensen (II GM), Ester J. P. Foget (I GM), A. C. Levinsen (I GM), Ingeborg Lütke-meier (I GM), A. F. B. Christensen (R), E. M. Jensen (R), Anna Laursen (4 A), V. E. M. H. Bruun (4 B), S. Hartogsohn (4 B), Aa. Jæger (4 B), C. L. Iversen (3 A), V. L. Krogh (3 A), Inger M. S. Langballe (3 A), Ragnhild K. J. Petersen (3 A), K. Jensen (3 B) og Aa. B. Thomsen (3 B) samt

de 12 ekstraordinære Gratister:

P. M. H. Boëtius (II GS), H. V. E. Gabrielsen

(I GS), Ragna Simesen (I GS), Gudrun Neersø (I GM), Anna Sophie Hjuler (4 A), K. Neersø (4 A), K. Elisabeth V. Gabrielsen (3 A), O. B. B. v. Pein (3 B), O. G. Simesen (3 B), Anna Neersø (2 A), Ebba Kruuse (1 A) og S. Chr. v. Pein (1 B) — og som ekstraordinære Gratister efter Finansloven:

Chr. Rydder (I GS) og Kirsten M. Billenstein (3 A).

C. Undervisning for nedsat Betaling („Halv Friplads“):

K. Andersen (III GM), F. Brodtkorb (III GM), Ellen Breede (II GS), P. D. P. Børrild (II GS; S. 58), N. B. Ehrenreich (I GM), I. A. Bager (R), H. Ellen K. Nielsen (R), K. V. Pind (R), Annie M. Haase (4 A), N. Aa. Thøgersen (4 A), H. O. Ørting (4 B), Else Margr. Andersen (3 A), Agnes D. N. Clausen (3 A), Hilda A. C. Storm (3 A), A. Amstrup (3 B), E. C. Drachmann (3 B), Tove E. B. Neuhaus (2 A) og K. J. K. Bertelsen (2 B).

D. Pengeunderstøttelser at udbetale ved Likvidation i Skolepengene:

R. Th. Petersen (4 A): 50 Kr., J. P. Rousing (4 A): 54 Kr., C. A. Hansen (2 A): 72 Kr., K. Madsen (2 B): 72 Kr., A. K. K. Riis-Flor (2 B): 72 Kr., Ø. A. E. V. Schlawitz (2 B): 80 Kr. og J. J. Skjødt (2 B): 72 Kr.

E. Blichfeldtske Legat (se under A. 2.): E. Thomsen (I GS).

F. Fosieske Legat: Student J. G. S. Christensen.

II. Af Administrationen for de *Brock-Bredalske* Legater blev i Overensstemmelse med Rektors efter Samraad med Skoleraadet fremsendte Indstilling for Aaret 1912 Legatet efter Fundatsens § 8 (125 Kr.) tillagt Disciplene Th. N. Mølgaard (III GM), A. Nye-

gaard (III GM), S. P. Sørensen (III GM), J. H. Jørgensen (II GS) og B. Hansen (II GM) med 25 Kr. til hver; efter § 9 (Kr. 126,84) Student Aage Sejersen; efter § 10 (Kr. 160,00) Student J. G. S. Christensen.

Som Flidsbelønninger efter § 11 fik efter Skole-
raadets Beslutning:

Christiane M. Roed-Müller (III GS): O. Arlaud, Be-
vingede Ord.

N. J. Jensen (III GS): Henrik Ibsen, Brand og Per
Gynt.

S. M. K. Sørensen (III GM): H. Rasmussen, Kemien
i Menneskets Tjeneste.

V. Jensen-Uhrenfeldt (II GS): J. P. Jacobsen, Samlede
Skrifter I—II.

Agnes Møller (4 A): Fritz Reuter, Landmandsliv.

Aage Jæger (4 B): S. Bauditz, Krøniker fra Garni-
sonsbyen.

J. J. Sejrsen (4 B): Blicher, Æ Bindstow.

Johanne H. Bachmann (3 A): Nikolai, Ved Nytaarstid
i Nøddebo Præstegaard.

C. L. Iversen (3 A): Holger Drachmann, Sømands-
historier.

E. C. Drachmann (3 B): Saxo Grammaticus.

Anna Neersø (2 A): Axel Olrik, Danske Heltesagn.

Ellen Ussing (2 A): Carl Bernhard, Krøniker fra Kri-
stian d. II's Tid.

III. *Nis Nissens Legat* bortgives af Skoleraadet.

Af det i December 1912 til Raadighed staaende
Beløb (Kr. 1101,35) deltes de fire Femtedele (Kr. 881,08)
mellem Kirstine Møller (III GS), Christiane M. Roed-
Müller (III GS), Karen Margrethe Schönau-Nielsen
(III GS), A. Nyegaard (III GM), S. M. K. Sørensen
(III GM), A. C. Malling (I GM) og Agnes Møller (4 A)
med 100 Kr. til hver, endvidere mellem Th. N. Møl-

gaard (III GM) og B. Hansen (II GM) med 50 Kr. til hver, medens S. P. Sørensen (III GM) fik Kr. 81,08. — Den ene Femtedel (Kr. 220,27), der særlig er Flidsbelønning, deltes mellem F. M. Sonne (III GS) (Kr. 45,27), N. J. Jensen (III GS), H. Steffensen (III GM), P. N. Pedersen (II GS), A. M. Jensen (II GM) og E. Thomsen (I GS) med 35 Kr. til hver.

IV. Discipel Hans Bojes Mindelegat, der bortgives af Skoleraadet, blev for Aaret 1913 paa et pr. 15. Maj (Hans Bojes Fødselsdag) afholdt Skoleraadsmøde tildelt Discipel S. P. Sørensen (III GM).

V. Det Rejersenske Legat er af Randers Købstads Byraad tildelt N. Rousing (II GM) fra December Termin 1911 og Else Margr. Andersen (3 A) fra December Termin 1912.

VI. Oplysninger for Hjemmene m. m.

Statskolen i Randers forbereder til Mellemskoleeksamen, Realeksamen og Studentereksamen af den nysproglige og den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

Indmeldelser til et nyt Skoleaar modtages hver Skoledag Kl. 1—3 i Maj Maaned. Ved Indmeldelse efter 1. Juni kan man ikke være sikker paa Optagelse.

Optagelsesprøven holdes i Regelen i de sidste Dage af Juni eller i de første Dage af Juli efter nærmere Bekendtgørelse. Forældre eller Værger ligesom ogsaa de anmeldte Elevers tidligere Lærere (-inder) har Tilladelse til at overvære den mundtlige Del af denne Prøve.

Fordringerne ved Optagelsesprøven til 1. Mellem-skoleklasse er ifølge kgl. Anordning af 19. Juni 1903 følgende :

1. *Dansk, mundtlig.* Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Alderstrins sædvanlige Fatteevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han *forstaar* det. Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold samt i det hele vise, at han har forstaaet dem. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksaminator tillige forvise sig om, at han har Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.

2. *Dansk, skriftlig.* Han maa uden væsentlige Fejl i Retskrivningen kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt.

3. *Regning.* Prøven skal være baade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel *med Sikkerhed* og have *Færdighed* i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Reguladetri. Han maa endvidere

have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa kende Decimalbetegnelsen og kunne forrethane Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en *hel* Multiplikator og dividere dem med en *hel* Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.

4. *Skrivning*. Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i Bog med Pen og Blæk, saavel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylder en Linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.

5. *Religion*. Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie, samt kunne nogle faa letfattelige Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

6. *Historie*. Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger om Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

7. *Geografi*. Han skal paa Grundlag af Landkortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog have vundet et ret fyldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedstæder.

8. *Naturhistorie*. Han skal gennem *lagttagelsesundervisning* have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyr- og Planteverdenen, særlig til vore egne Husdyr og vore vigtigste Nytteplanter.

Tillægsprøve i Tysk og Engelsk i III GM. Herom bestemmer en kgl. Anordning af 11/1 1913, at Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, som ikke har aflagt Prøve enten i Engelsk eller Tysk, kan aflægge en Tillægsprøve i dette Fag, til hvilken de maa opgive mindst 300 Normalsider af moderne Litteratur. Prøven kan aflægges i Eksamensterminerne enten for Eksamenkommissionen for Studentereksamen eller ved en til samme dimissionsberettiget Skole og afholdes saaledes, at Eksaminanden foruden i et Stykke af det opgivne Pensum tillige prøves i et Stykke moderne Prosa, som ikke er ham bekendt. Desuden skal det prøves i Samtaleform, om Eksaminanden kan udtrykke sig nogenlunde sikkert i det fremmede Sprog (jævnt Talesprog) om almindelige Emner.

Denne Anordnings Bestemmelser har særlig Betydning for Studenter, der efter at have taget Studentereksamen af matematisk-naturvidenskabelig Retning kunde have Lyst til at blive optagne som Kadetter i Kadetskolens næsttyngste Afdeling for saa, normalt efter en Uddannelsestid paa c. 3 $\frac{1}{2}$ Aar, at blive udnævnte til Officerer i Søofficerskorpset, idet der, for at man paa denne Maade kan optages i Kadetskolens næstældste Klasse, kræves Eksamen i Engelsk.

Karaktergivningen. Herom bestemmer kgl. Anordning af 28. Novbr. 1911 (jfr. Min. Bek. af 6. Febr. 1912) følgende (jfr. Bemærkningerne S. 47):

Enhver Bedømmelse udtrykkes ved et af føl-

gende Tal: 6, 5, 4, 3, 2. Som Eksamenskarakter kan tillige gives 0. Betydningen af disse Karakterer er angivet ovenfor S. 47.

a. *Eksamenskarakterer.* Ang. disses Beregning fastslaar Anordningens § 4, 1 følgende: Ved Sammenlægning af Censors og Lærers Karakterer og derpaa foretagen Division med 2 udregnes en „samlet Eksamenskarakter“. Saafremt der ved Udregningen af den samlede Eksamenskarakter vilde fremkomme en Brøk, forhøjes Resultatet til det nærmest ovenfor liggende Tal, hvis *Censor* har givet den højeste Karakter, hvorimod Brøken bortkastes, hvis *Censor* har givet den laveste Karakter. Som Gennemsnit af de to Bedømmers Karakterer kan fremkomme Karakteren 1.

b. *Aarskarakterer.* I alle Fag — undtagen de skriftlige — gives der af Faglæreren hver enkelt Elev i Skoleaarets Løb 3 Terminskarakterer. Den sidste af de 3 Terminskarakterer kaldes Aarskarakteren; den gives ved Undervisningens Slutning under Hensyntagen til de to tidligere, der kun udtrykker Lærerens foreløbige Skøn, og betegner Lærerens endelige Dom over Elevens Standpunkt. — Aarskarakteren for Orden med skriftlige Arbejder udregnes af de enkelte Aarskarakterer.

c. *Eksamens- og Aarsresultatet.* Dette udfindes ved Sammenlægning af samtlige Aars- og Eksamenskarakterer under Iagttagelse af nærmere Regler (se nedenfor Pkt. 7 og 8).

d. Til samlet Oversigt anføres nedenstaaende 9 Hovedpunkter:

1. *Terminskarakterer* gives i alle mundtlige (men ikke skriftlige) Fag samt i *Skrivning, Tegning, Haandarbejde, Sløjd, Orden, Sang, (Husgerning),*

Gymnastik. Den sidst givne Terminskarakter er Aarskarakter.

2. *Eksamenskarakterer* gives ikke i *Orden*, *Sang*, (*Husgerning*) og *Gymnastik*.
3. I *Skrivning*, *Tegning*, *Haandarbejde* og *Sløjd* fremlægges til Eksamen de paa Skolen udførte Arbejder, der kun bedømmes af Censor.
4. *Terminskaraktererne*, *Aarskaraktererne* samt de enkelte Bedømmeres (Lærers og Censors) *Eksamenskarakter* er: 6, 5, 4, 3, 2. Desuden kan 0 gives som Eksamenskarakter.
5. „*Samlede Eksamenskarakterer*“ er: 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0.
6. *Aarskaraktererne* i *Orden* lægges sammen og divideres med Karakterernes Antal, saaledes at Brøker over $\frac{1}{2}$ regnes = 1, medens $\frac{1}{2}$ og derunder bortkastes.
7. Ved Udregningen af Eksamensresultatet skal følgende Karakterer multipliceres med 2 og regnes for 2 Karakterer: 1) Karakteren for en skriftlig Eksamenspræstation; 2) Aarskarakteren i de Fag, hvor mundtlig Eksamen bortfalder for alle Eksaminander; 3) Aarskarakteren for *Gymnastik* og for *Orden*; 4) Aarskarakteren i mundtlig Matematik ved Studentereksamen af den matematisk-naturvidenskabelige Retning for de Elevers Vedkommende, for hvem den mundtlige Prøve bortfalder (fordi deres skriftlige Eksamenspræstation er bedømt til 6).
8. Man har ikke bestaaet, naar man har faaet 0 eller 1 i skriftlig Dansk eller i to af de andre — skriftlige eller mundtlige — Fag.

Ved *Studentereksamen* gælder desuden særlig, at man har ikke bestaaet, naar man har faaet 0 eller 1 i skriftlig Engelsk eller skriftlig Tysk eller i skriftlig Matematik.

9. Til at bestaa Prøven i *Latin* ved Mellemskoleeksamen eller Realeksamen kræves, at Gennemsnittet af Aarskarakteren og den samlede Eksamenskarakter giver mindst Karakteren 4.
-

Skolepenge. I Henhold til Lov af 8. Maj 1908 udgør Skolepengene 42 Kr. fjerdingaarlig i Gymnasiets Klasser og Realklassen, 36 Kr. fjerdingaarlig i Mellemskolens Klasser. Naar flere Søkende samtidig besøger Skolen, nedsættes Skolepengene for den næstældste med $\frac{1}{4}$ og for den tredjeældste med $\frac{1}{2}$; de efterfølgende gaar frit.

Skolens Kasserer er forhenv. Adjunkt *H. Lind* (Gramsgade 4, Randers).

Eksamensgebyrer. I Henhold til Min. Bek. af 1. April 1912 opkræves følgende Gebyrer, der i den første Halvdel af April Maaned maa erlægges af alle Elever, som indstiller sig til Eksamen: ved Indmeldelse til Studentereksamen 8 Kr., ved Indmeldelse til Realeksamen 5 Kr. og ved Indmeldelse til Mellemskoleeksamen 3 Kr.

Udmeldelse. Udmeldelse af Skolen maa ske skriftlig, senest den sidste Dag i vedkommende Kvartal, da der ellers maa erlægges Betaling for hele det følgende Kvartal.

Rektor træffes hver Skoledag Kl. 1—3.

VII. Udtog af Skolens Regnskab i Finansaaret 1912—13.

	Indtægter.	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
Overskud af Tiender		4955	16
Indtægter fra St. Mortens Kirke		240	"
Indtægt ved Tiendeafløsninger		32	"
Renteindtægter		1268	"
Skolekontingenter		32993	50
Forskellige Indtægter		66	"
Tilskud fra den alm. Skolefond		56000	"
	Indtægter: Kr.	95554	66

	Udgifter.	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
Lærerlønninger		69500	"
Bibliotekaren og til Inspektion		900	"
Pedellens Løn		1200	"
Timebetaling		7923	"
Pensioner		2098	97
Understøttelse		300	"
Bibliotek og Samlinger		1119	71
Bygninger: Istandsættelser		833	36
Hovedistsandsættelser		926	62
Lejudgifter		500	"
Inventariets Vedligeholdelse		1047	14
Udgifter til Brændsel		1918	30
— - Belysning		705	60
Skatter og Afgifter		333	87
Regnskabsføreren		1000	"
Udgifter til Rengøring		978	55
— - Porto m. m.		544	64
— - Program m. m.		529	50
Andre Udgifter		783	80
Til Discipulbiblioteket		50	"
	Udgifter: Kr.	93193	06

VIII. Skolens Samlinger.

A. Biblioteket

er i Aarets Løb øget med følgende Skrifter:

I. Tidsskrifter. Lærde Selskabers Skrifter. Blandede Skrifter.

- Tilskueren 1911. 18 A 42.
 Højskolebladet 1912. G. 143 a.
 Nordisk Tidsskrift 1905. 229 42.
 Hof- og Statskalender for 1913. L.
 Oversigt over Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1911. G. 296 28.
 Blöndal: Accessionskatalog 1911 og 1912 med Tillæg. G. 123 39 og 40 a—b.
 Statsbiblioteket i Aarhus: Aarskatalog 5—6, 1910—11. G.
 Fortegnelse over Bøger erhvervede 1911/12 af „Foreningen til Indkøb af Skønlitteratur paa fremmede Sprog“. G.
 Vierteljahrs-Katalog der Neuigkeiten des deutschen Buchhandels. 67. Jahrg., H. 1—3. G. L.

II. Litteraturhistorie.

- T. Jørgensen: Dansk Litteraturhistorie. 1912. G. 35 49.
 K. Mortensen: Mindre dansk Litteraturhistorie. 2den Udg. 1911. G. 302 9.
 Olsvig: Ludvig Holbergs unge Dage. 1912. 296 44.
 V. Ammundsen: Søren Kierkegaards Ungdom. 1: Festskrift udgivet af Københavns Universitet i Anledning af Universitetets Aarsfest Nov. 1912. G. 123 2 b.
 Bjørnson: Grotid. I—II. 300 21 a—b.
 Engel: Geschichte der deutschen Literatur. I—II. 12. Aufl. Wien og Leipzig 1912. 196 45.

III. Sprogvidenskab.

- Nordisk Tidsskrift for Filologi. 3. Række, 17.—20. Bind. 82 25.
 Arkiv för nordisk filologi. 21.—24. Bd. 143 a.
 Moderna språk 1910—11. 232 54.
 Beiblatt zur Anglia. 21—22. 143 a.
 Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning. 18.—19. Bd. 74 28 og 20.—21. Bd. 74 29.
 Meyers Fremmedordbog. 7. Udg. 1898—1902. L.
 V. Falkenstjerne: Dansk Sproglære. 1913. G. 289 70.

- Kr. Mikkelsen: Dansk Sproglære. 1913. G. 29⁴².
- Fossing og Jørgensen: Dansk Stil. 1. H. 2. Udg. 1910. G. 29⁴¹.
- Smith og Lange: Skriftlig Dansk, 5.—6. H., og Haandbog for Lærere II. G. 29⁴⁰ f—h.
- Lis Jacobsen: Kvinde og Mand. 188⁴¹.
- Ida Falbe-Hansen: Svensk—Dansk-norsk Ordbog. 1912. L.
- Lyttkens och Wulff: Svensk ordlista. Lund. L.
- Ida Falbe-Hansen og E. Keller: Svenske Læsestykker til Skolebrug. G. 186³³.
- Chr. Jørgensen: Tysk Sproglære for Mellem- og Realskolen. 1912. G. 216 b³³.
- Løfgren: Tyske Stiløvelser for det nysproglige Gymnasium ved Chr. Jørgensen. 1912. G. 216 b³⁵.
- Reincke: Tysk Grammatik for de højere Klasser. G. 216 b³⁶.
- S. Skouboe: Tyske Gloserækker. 4de Oplag. 1912. G. 216 b³⁴.
- G. Bruun: The historical reader, 1588—1910. I—II. 1913. G. 216 a⁷⁹ a—b.
- Bøgholm og Madsen: Engelsk Læsebog for Realklassen og det matematiske Gymnasium. 2. Udg. 1912. G. 216 a⁷⁵.
- Jespersen og Sarauw: Engelsk Lærebog. 1913. G. 216 a⁷⁸.
- Otto Jespersen: Engelsk Fonetik. Ved H. Helweg-Møller. 1912. 216 a⁷⁴.
- Nancke: Engelske Stiløvelser for Mellemklasserne. G. 216 A⁷³.
- G. Bruun: Engelske Fonograf- og Grammfontekster. 2. Udg. 1912. G. 216 A⁷⁶.
- Lafaye: Dictionnaire des synonymes. 8me Ed. Paris 1903. L.
- H. P. Hansen & Aage Mantzius: Tillæg til Lærebog i Fransk (Bødtker & Høst). 1912. G. 196⁴⁴ b.
- Jung: Fransk Læsebog ved N. C. Nielsen. G. 196⁴⁷.
- H. Madsen: Fransk Læsebog II. 1913. 189 B³⁸.
- A. Glahn: Lectures variées III—V. G. 196⁴⁶ c—e.
- R. Grant Brown: The Use of the Roman Character for Oriental Languages. Særtryk af The Journal of the Royal Asiatic Society. July 1912. G.
- J. Pedersen: Den semitiske Ed. 1912. G. 197⁶².
- W. Bang: Über die Rätsel des Codex Cumanicus. Særtryk af Sitzungsberichte der kgl. preussischen Akademie der Wissenschaften. 1912. XXI. G.

IV. Nationallitteratur.

- Grüner Nielsen: Danske Viser I. 1912. 229⁴⁰ a.
- Holberg: Den danske Skueplads ved Liebenberg. 4. Oplag. 1893. L.

- Ludvig Holbergs samlede Skrifter, udg. af Carl S. Petersen. 1913. I. S.
- Holberg: Den pantsatte Bondedreng. Ved Knud Bokkenheuser. L. H. C. Andersen: Rejseskildringer ved Marie Smith. Dansk lærerforeningens Skoleudgaver. G. L.
- Richardt: Fortællende Digte i Udvalg ved Alfr. Ipsen. Dansk lærerforeningens Skoleudgaver. G. L.
- Schandorph, Bauditz og H. Pontoppidan: Smaafortællinger ved Knud Bokkenheuser. Dansk lærerforeningens Skoleudg. G. L.
- K. Larsen: De, der tog hjemmefra. I—II. 1912. 86 59.
- Den danskfødte Amerikaner. Chicago 1912. G. 170 26.
- Dommens Dag. 12te Oplag. 1908. G. 298 71.
- Macaulay: Essays. Med Noter af Ludvig Trier. Udgivet ved I. Momberg og H. Vinterberg. 1912. 216 a 77.
- Gertz: Udvalgte Stykker af latinske Forfattere fra Middelalderen. 2. Udg. 1912. 73 20.
- Terentius: Pigen fra Andros. Ovs. af Thor Lange. 73 19.
- Sofokles: Antigone. Ovs. af Niels Møller. 2. Udg. 1912. 73 17.
- : Elektra. Ovs. af J. K. Larsen. 1912. 73 18.

VI. Historie.

- Historisk Tidsskrift (dansk), 8. Række, 1. og 2. Bd. 37 14-15.
- Historisk Tidsskrift (svensk) 1910 og 1911. 301 24.
- Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 2. Række, 23. —24. Bd. 1908—09. 232 7.
- Aarsberetning for den historiske Samling i Randers for Aaret fra d. 1. April 1912 til d. 31. Marts 1913. G.
- Meddelelse Nr. 5 (Nov. 1912) fra Dansk historisk Fællesforening. G. Sønderjydske Aarbøger 1906—08. 158 26.
- Folkenes Historie. 7. Bd.
- Verdenskulturen. V—VI og VII—VIII. 82 27-28.
- Holm: Danmark-Norges Historie under Kristian VII. Tredje Bind, 1.—2. Del. 295 71-72.
- : Danmark-Norges udenrigske Historie i Aarene 1800 til 1814. II: 1807—1814. 1912. 295 75.
- J. P. Jacobsen: Historisk Billedatlas. I—IV. 2 Bd. L.
- Thorsøe: Den danske Stats Historie fra 1814—1848. 1879. 298 53.
- Kr. Erslev: Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis. Fjerde Binds 2det Hæfte. 1912. G. 72 A s d.
- Valdemar Atterdag, Udvalg af Kilder. Ovs. af Ellen Jørgensen. Udgivet af Selskabet for historiske Kildeskrifters Oversættelse. 1911. 295 34.

- P. Munch: Danmark efter 64. 1913. G. 293 52 f.
- Villads Christensen: Historiske Meddelelser om København. I—III. 295 51-53.
- — København 1840—1857. 298 37.
- Henrichsen: Mændene fra 48. 298 52.
- Clausen og Rist: Memoirer og Breve XVII: Gyldenløves Lakaj. 298 61.
- — : Memoirer og Breve XVIII: Den gamle Majorinde. 1913. 298 62.
- F. Casse: En gammel Ingeniørs Erindringer. 1913. 298 55.
- R. Kopp: Oberst Otto Frederik Vaupell. 1912. G. 298 54.
- Madsen-Mygdal: Politiske Oplevelser. 1912. 298 38.
- Stampe: Erindringer om Thorvaldsen. 1912. 229 42.
- Rosendal: Træk af Danskhedens Historie i Sønderjylland, I—II. 1911—12. 86 58.
- Guterlov og Gutersaga. Oversat af Lis Jacobsen f. Rubin. Udgivet af Selskabet for historiske Kildeskrifters Oversættelse. 1910. 295 34.
- M. Pontoppidan: Anno 13. 1913. 297 62.
- M. Rubin: Tysklands Historie fra 1848 til Nutiden. 1912. 298 39.
- Widukinds Sachserkrønike. Oversat af J. P. Jacobsen. Udgivet af Selsk. for hist. Kildeskr. Oversættelse. 1910. 295 34.
- Green: A short history of the English people. 4 Bd. London 1902—03. 232 s.
- J. Kure: Thomas Carlyle og hans Hustru. 1912. G. 229 41.
- H. Boisen: Florens i Renaissancetiden. 1913. G.
- Zielinski: Cicero im Wandel der Jahrhunderte. 1912. G. 74 30.
- Sallust: Catilina. Ovs. af S. P. Cortsen. 1912. G. 138 37.
- Plutarch: Levnetsskildringer. I. Græske Statsmænd. Ovs. af Karl Hude. Udgivet af Selsk. for hist. Kildeskr. Oversættelse. 1909—11. 295 33.
- Østrup: Arabiske Krøniker. 295 35.

VII. Teologi.

- Kirkehistoriske Samlinger. 5. Række, 5. Bd. 1909—11. 294 102.
- A. E. Thomsen: Kirkehistorie. G. 262 49.
- Joh. Jacobsen: Om „den gammeltestamentlige Theologi“ som theologisk Disciplin. I: Universitetsskrift udgivet til Minde om H. M. Kong Frederik VIII af Københavns Universitet den 3. Juni 1912. G. 123 2 b.

IX. Kunst og Æstetik.

- E. F. S. Lund: Miniaturesamlingen, I—II. Danske malede Portræter, IV. 1912. G. S.
 H. Brix: Tonen fra Himlen. 1912. 298 36.
 Jarløw og Sandberg: Enstemmige Sange, Hft. 1, 3 og 5. G. 143 B.

X. Rets- og Statsvidenskab.

- Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet 1848—1912. 1912 G.
 Sagregister til Ministerialtidende 1871—1910. G. 162 A.
 Hjorth-Nielsen: Register omfattende de i Statstidende offentliggjorte Udnævnelser og Afskedigelser m. m. $\frac{1}{2}$ 1911— $\frac{31}{3}$ 1912. 1912. G.
 Nationaløkonomisk Tidsskrift, 3. Række, 18.—19. Bd. 1910 og 1911. 146 32-33.
 K. Glahn: De til Lov om højere Almenskoler hørende Retsregler. III. 1912. L.
 Vilh. Larsen: Samfundslære. 2. Udg. 1912. G. 150 35.
 P. Munch: Samfundskundskab. 6. Oplag. 150 36.
 — — : Samfundskundskab. Mindre Lærebog. 4. Oplag. 1912. G. 150 34.
 J. Warming: Haandbog i Danmarks Statistik. 1913. 229 43.
 Henry George: Protection or Free Trade? G.
 Judson Grenell: The Single Tax? G.
 Randers Byraads Forhandlinger 1909—10. G. 233 36.

XI. Opdragelse og Undervisning.

- Vor Ungdom 1910—11. 296 51-52.
 Asmussen: Meddelelser angaaende de højere Almenskoler i Danmark for Skoleaaret 1911—12. G. L.
 Regnskabsefterretninger for Statens højere Almenskoler og Sorø Akademi for Finansaaret fra 1. April 1911 til 31. Marts 1912.
 Københavns Universitets Aarbog for 1907—1908. 1912. G. 302.
 Forelæsninger og Øvelser ved Københavns Universitet og den polytekniske Lærestanstalt i 1912. G. 237.
 Alfabetisk Sagregister til Københavns Universitets Aarbøger for 1904—07. 1911. G. 302.
 Universitetsskrift udgivet til Minde om H. M. Kong Frederik VIII af Københavns Universitet 3. Juni 1912. Heri: Joh. Jacobsen: Om „den gammeltestamentlige Theologi“ som theologisk Disciplin. G. 123 2 b.

- Festschrift udgivet af Københavns Universitet i Anledning af Universitetets Aarsfest. Nov. 1912. Heri: V. Ammundsen: Søren Kierkegaards Ungdom. G. 123 ^a b.
- Beretning om den polytekniske Lærestalt ^{1/8} 11—^{31/7} 12. G.
- Programmer fra danske Skoler 1911—12. G.
- Programmer fra svenske Skoler 1911—12. G.
- Fz. Dahl: Fortegnelse over Studenterne fra Aaret 1912. G. 239.
- Askov Lærlinge for 1912.
- Ordnung der Prüfung für das Lehramt an höheren Schulen in Preussen. Berlin 1911. G. 251 ⁶².
- Eneman: Om Englands Elementarundervisning. Skövde. G. 251 ⁶¹.
- Zahrtmann: Rønne Latinskole. 1512—1912. 1912. G.
- Statens Tegnelærerkursus. Beretning for Treaaret 1908—11. 251 ⁶³.
- Dansk Gymnastiker-Forbund: Beretning om det femte danske Gymnastik- og Idrætsstævne af Skoledisciple. G.
- Beretning om Dansk Skolemuseums Virksomhed 1. April 1912—31. Marts 1913. G.
- A. Dam: Om Muligheden af formel Opdragelse af de intellektuelle Evner. 1912. G. 228 ⁵³.
- V. Kuhr: Det pædagogiske System i Comenius' Didactica magna. 1912. G. 251 ⁶⁵.
- E. Lehmann: Børnelærdom og Ynglingeliv. 251 ⁶⁶.
- M. Lønborg-Jensen: Billed-Ordbog. 2. Skoleaar. 1912. G.
- Børnenes danske Læsebog ABC. 1912. G. 251 ⁶¹.

XII. Lægevidenskab.

- V. Knudsen: Den gamle hellenske Lægekunst. 1911. G. 293 ⁴⁵.

XIII. Matematik.

- Thyra Eibe: Aritmetik for Mellemkolen. 1912. G. 294 ¹⁴¹.
- C. Juel: Elementær Stereometri. 3. Udg. G. 294 ¹⁴⁰.
- Julius Petersen: Metoder og Teorier. 6. Udg. 294 ¹⁴².
- E. Schou: Analytiske Studier over harmoniske Funktioner med tre variable. 1912. G. 294 ¹⁴⁴.
- Steffensen: Analytiske Studier med Anvendelser fra Taltheorien. 1912. G. 294 ¹⁴³.
- Geigenmüller: Leitfaden und Aufgabensammlung zur höheren Mathematik. 7. Aufl. 2 Bd. Mittweida 1907—08. 294 ^{146 a} og b.
- Lieblein & Láska: Sammlung von Aufgaben. Prag 1889. 294 ¹⁴⁹.
- Schaeffer: 1400 mathematische Abiturienten-Aufgaben. Zabern 1910. 294 ¹⁴⁷.

- Wilster: Regnebog for Mellemskolen, I—III. 3. Opl. 1913.
G. 294⁵⁵ a—c.
- Kraemer: Anleitung zur Zins-, Zinseszins- und Rentenrechnung.
Berlin 1910. 294¹⁴⁵.
- Wævers Regnebog, I—V. 1912. G. 294¹⁵⁰ a—e.

XIV. Naturvidenskab.

- Stockmarr: Lille Biologi. 1913. G. 176⁵⁴.
- Ranke: Der Mensch. I—II. Leipzig u. Wien 1911—12. 176⁵⁶ a og b.
- O. Gertz: Växtfysiologiska försök för gymnasiet. Malmö 1912.
G. 178⁷¹.
- A. Forel: Det sexuelle Spørgsmaal. Oversat af K. Birk Grøn-
bech. 1913.
- Roar Christensen: Billeder af dansk Fugleliv. I—II. 1911.
176⁵³ a—b.
- C. V. Otterstrøm: Fisk, I. Af: Danmarks Fauna, 11. 177⁴⁷.
- Klöcker: Sommerfugle, III. Natsommerfugle, II. Danmarks
Fauna, 13. 1913. 176⁵⁵.
- Jensen-Haarup: Tæger. Danmarks Fauna, 12. 1912. 177⁴⁸.
- Th. Mortensen: Ctenophoræ. The Danish Ingolf-Expedition.
Vol. V, Part. II. 1912. G. 233.
- O. Carlgren: Ceriantharia. The Danish Ingolf-Expedition. Vol. V,
Part. 3. 1912. G. 233.
- Ad. S. Jensen: Lamellibranchiata, Part. I. The Danish Ingolf-
Expedition. Vol. II, Part. 5. 1912. G. 233.
- G. M. R. Levinsen: Studies on the Cyclostomata operculata.
D. kgl. danske Vidensk. Selsk. Skrifter, 7. R., nat. og mat.
Afd. X, 1. 1912. G. 270 B.
- Botanisk Tidsskrift. 30.—31. Bd. 297²⁸⁻²⁹.
- A. Mentz: Studier over danske Mosers recente Vegetation. 1912.
G. 178⁷².
- V. Paulsen: Træk af Vegetationen i Transkasiens Lavland. 1911.
G. 178⁷³.
- Mundt: Danmarks spiselige Svampe. 2. Udg. 1906. 178⁷⁰.
- N. E. Nørlund: Untersuchungen über die Eigenbewegungen für
140 Sterne des IV Secchischen Typus. D. kgl. danske
Vidensk. Selsk. Skr., 7. R., nat. og mat. Afd. VI, 9. 1912.
G. 270 B.
- Beiblätter zu den Annalen der Physik. Bd. 34—36. Leipzig
1910—12. 296¹⁵⁻¹⁷.
- Niels Christensen: Lyslære. 1912. G. 218⁵⁹.

Chemiker-Zeitung 1911. 180 B.

Høst-Madsen: Kritiske Studier over Alkoholaters og Basers Indvirkning paa organiske Halogenforbindelser. 1912. G. 218⁶⁰.

H. I. Hannover: Om Fremstilling af porøse Metaller. 1912. G.

XV—XVI. Geografi, Topografi og Statistik. Kort.

Amundsen: Sydpolen. 1912. 171 B²².

Bratli: Spanien. 171 B¹⁸.

Sv. Hedin: Transhimalaya. III. 1912. 171 B^{15 c}.

Chr. Kruuse: Rejser og botaniske Undersøgelser. Meddelelser om Grønland, 49. 1912. G. 158¹⁹.

Ejnar Mikkelsen: Tre Aar paa Grønlands Østkyst. 1913. 171 B²⁰.

Gehrke: Om vertikale Varmestrømme i Havet. 1911. G. 168⁴³.

Murray og Hjort: Atlanterhavet. 1913. 171 B¹⁹.

Andersen og Vahl: Geografiske Hefter for Realklassen. III. 1912. G. 168^{38 c}.

C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen, I—II. 8. Udg. 1912. G. 168^{44 a-b}.

C. C. Christensen og Krogsgaard: Danmarks Geografi. 1912. G. 168⁴².

C. C. Christensen: Navne og Tal. I—II. 1912. 170²⁷.

Ratzel: Völkerkunde. I—II. Leipzig u. Wien 1894—95. 175^{35 a og b}.

Danmarks geologiske Undersøgelse. III R., Nr. 7. 1912. G. 178⁷⁴.

Carlsbergfondets Dybdeboring. 1913. G. 171 B²¹.

Statistisk Aar bog for 1911. G. 146¹⁸.

Danmarks Handelsflaade og Skibsfart i Aaret 1910. Statistisk Tabelværk, 5. R., Litra D, Nr. 27. 1911. G. 171 a.

Danmarks Vareindførsel og -Udførsel i Aaret 1910. Statistisk Tabelv., 5. R., Litra D, Nr. 28. (2 Hæfter). 1911. G. 171 a.

Danmarks Vareindførsel og -Udførsel i Aaret 1911. Stat. Tabelv., 5. R., Litra D, Nr. 29. (Første Hæfte). 1912. G. 171 a.

Indkomst- og Formueforhold efter Skatteansættelsen for Skatteaaret 1909—10. Stat. Tabelv., 5. R., Litra E, Nr. 7. 1912. G. 171 a.

Ansættelserne til Indkomst- og Formueskatten i Skatteaaret 1911—12. Stat. Medd., 4. R., 38. B., 2. H. 1912. G. 297.

Strejker og Lock'outs i Danmark 1905—10. Stat. Medd., 4. R., 38. B., 3. H. 1912. G. 297.

Kapitelstakster for Afgrøden m. v. 1911. Stat. Medd., 4. R., 39. B., 1. H. 1912. G. 297.

- Statistiske Oplysninger om Grønland. Stat. Medd., 4. R., 39. B.,
2. H. 1912. G. 297.
- Folkehøjskoler og Landbrugsskoler i 19⁰⁶/₀₇—19¹⁰/₁₁. Stat. Medd.
4. R., 39. B., 3. H. 1912. G. 297.
- Høsten i Danmark i Aaret 1911. Stat. Medd., 4. R., 39. B., 4. H.
1912. G. 297.
- Statskontrollerede Produktioner 1911. Stat. Medd., 4. R., 39. B.,
5. H. 1912. G. 297.
- Stats-Husmandsbrug oprettede i Finansaarene 19⁰⁰/₀₁—19¹⁰/₁₁.
Stat. Medd., 4. R., 39. B., 6. H. 1912. G. 297.

Endvidere har Biblioteket gennem Lærer ved Statsskolen, Figurmaler Simesen med Tak modtaget følgende værdifulde Boggave fra afd. Arkitekturmaler J. Th. Hansens Bo:

- Fra Arkiv og Museum. 1 Bd. 1899. 306 1.
- Centauren. Studenternes Kalender for 1895. 306 2.
- Købke: Breve fra Jul. Lange. 2 Bd. 1902—03. 306 3 a--b.
- Til Minde om Henry Petersen. 1898.
- Aristofanes: Fuglene, Freden, Hvepserne. Ovs. af N. V. Dorph.
1856—60. 306 4.
- Æskylos: Perserne. Ovs. af Dorph. 1854.
- Euripides. Ovs. af Wilster. 2det Oplag. 1857. 306 5.
- Homers Odyssee. Ovs. af Wilster. 1837. 306 6.
- Homeri Ilias, ed. Frid. Aug. Wolff. 1817. 306 7.
- Nodier: Thérèse Aubert. 1896. 306 8.
- A. Mennell: Buchholtzens in Paris. 1886. 306 9.
- P. A. Munch: Norges Konge-Sagaer. 1ste Bd. 1881. 306 10.
- Sturlunga Saga ved Kr. Kålund. 1903—04. 306 11 a—b.
- Gr. Thomsen: Udvalgte Sagastykker. 1846. 306 12.
- Vilh. Andersen: Bacchustoget. 1904. 306 13.
- T. A. Becker: Bondekrigen. 1887. 306 14.
- Rose Bruhn: Sælsomme Magter. 1903. 306 15.
- P. V. Hammer: Ale Langskægs Saga. 1900. 306 16.
- H. Hertz: Tyrffing. 1849.
- P. Mariager: Dronningen af Kyrene. 1890. 306 17.
- : Sparta. 1895. 306 18.
- Martha Ottosen: Alavastégir. 1893. 306 19.
- Carl Sørensen: Dybbøl. 1907. 306 20.
- Meyer: Lærebog i de romerske Oldsager. 1799. 306 21.

- Thrige: Verdenshistoriske Smaaskrifter. 1893. 306 ²².
- Undset: Eine Runenspeer-Spitze aus Italien — og — die Runenlanze von Torcello — og Ueber italische Gesichtsurnen. (2 Separataftryk af Zeitschr. für Ethnologie). 1883.
- Bekker: Charikles. 1846. 306 ²³.
- Saliceto: Da Livorno a Napoli 1860. 1907. 306 ²⁴.
- Weitemeyer: Columbus. 1892.
- N. M. Petersen: Islændernes Færd hjemme og ude. 3die Udg. 1901. 306 ²⁵ a—b.
- Undset: Norske jordfundne Oldsager i Nordiska Museet i Stockholm. 1888.
- Louis Bobé: Frederikke Brun. 1910. 306 ²⁶.
- Nis Hansen: Olger Danskes Krønike. 1842. 306 ²⁷.
- J. P. Jørgensen: Ledøje Kirke. 1892.
- H. A. Nielsen: Bidrag til Danmarks forhistoriske Befolknings Anthropologi. Særtryk af Aarb. for nord. Oldk. og Historie. 1906.
- Magn. Petersen: Minder fra min Virksomhed. 1909. 306 ²⁸.
- Weitemeyer: Caroline Walter og Ferdinand Lindgren. Særtryk af et Tidsskrift.
- — : Fra Livet i Københavns Arresthus i 18. Aarhundrede. Særtræk af Hist. Medd. om København.
- — : Ophævelsen af Eckersbergs første Ægteskab, Særtryk af „Fra Arkiv og Museum“, IV.
- Niels Palladius: Om Drukkenskab. 1907. 306 ²⁹.
- Parker: Ti Betragtninger over Religionen og Livet. 306 ³⁰.
- Biehler: Über Miniaturmalereien. 1861. 306 ³¹.
- V. Pacht: Om Maleriets Teknik. 1892.
- H. S. Schmid: Kunst-Stil-Unterscheidung. 1897.
- E. Bloch: Blade af Kobberstikkonstens Historie. 1879.
- Jul. Clausen: Kunstnerforeningen af 18. Nov. 1902. 229 ⁴⁴.
- Fz. R. Friis: Bidrag til dansk Kunsthistorie. 1890—1901. 306 ³².
- Baumann: Andrea del Sarto. 1878.
- : Rafael. 1875. 306 ³³.
- Rigmor Bendix: Carlo Dalgas. 1901. 306 ³⁴.
- G. Göthe: Johan Tobias Sergel. 1898. 306 ³⁵.
- F. Hannover: Maleren Constantin Hansen. 1901. 306 ³⁶.
- P. Johansen: Maleren Sonne. 1902. 307 ¹.
- V. Lorenzen: Maleren Hilker. 1908. 307 ¹.
- Helene Nyblom: Maleren J. Roed. 1904. 307 ¹.
- A. Røder: Landskabsmaleren P. C. Skovgaard. 1902. 307 ¹.

- V. Wanscher: Arkitekten G. Bindsbøll. 1903. 307 1.
- C. A. Jensen: Haandværkerforeningens panelstuer i Ålborg museum. Særtryk af „Saml. til jydsk Historie og Topografi“. Vilh. Lorenzen: Gammel dansk Bygningskultur. (Medd. fra Foren. til gamle Bygningers Bevarelse IV). 1912.
- Magnus Petersen: De gamle Kalkmalerier i vore Kirker. 1900. 307 2.
- Bogen. En populær Vejledning ved Bøgers Fremstilling. 1894. 307 3.
- Bogvennen 1896—1903. 229 45.
- C. Elberling: Breve fra en Bogelsker. 1909. 307 4.
- Fz. R. Friis: Om Lystryk. 1893.
- C. Balsgaard: Om vore Kunstforhold. 1873.
- Karf Madsen: Fortegnelse over den kgl. Malerisamlings Billeder af ældre Malere. 1904. 307 5.
- E. Bloch: Den kgl. Kobberstiksamling. 1881. 307 6.
- Den Hirschsprungske Samling af danske Kunstneres Arbejder udstillet paa Charlottenborg i Sommeren 1902. 307 7.
- P. Brock: Rosenborg Slot. 1884. 307 8.
- W. Møllerup: Nationalmuseets 2den Afdeling. 1908. 171 a 6.
- Almänna konst- och industriutställningen i Stockholm 1897. 2 Bd. 171 a 7 a—b.
- Alice Müller: Vore Slotte. 1901. 307 9.
- Officiel Beretning om The World's Columbian Exposition, Chicago, U. S. A. 1893. 307 10.
- J. L. E. Dreyer: Tycho Brahes Fortjenester af Astronomien. 1901.
- Den danske Turistforenings Aarsskrift 1901—04. 307 11.
- Anna Hoffmeyer: Praktisk Haandbog for Italiensrejsende. 1910. 307 12.
- C. Madsen: Beskrivelse af Aarhus Domkirke. 1888.
- Haugwitz: Der Palatin. 1901. 307 13.
- V. Seeger: Fredensborg. 1896.
- Prospecter, Grundtegninger af Kjøbstæder m. m. fra Sorø Amt. Slagelse 1858.
- Kinch: Ribe Bys Historie og Beskrivelse. 2 Bd. 1869 og 1884. 307 14 a—b.
- Ribe. 1901. 307 15.
- Jørgen Falk Rønne: Færøerne. 1900. 307 16.
- Öfre Dalarna förr och nu. 1902. 307 17.
- Holger Rosenberg: Siam. 1900. 307 18.

- Coucheron: Kort historisk Skildring af den græske Nation.
1822. 307 19.
- The Glasgow School. 1896.
- E. Bloch: Hollandske Kunstnere. 1869. 307 20.
- Danske Raderinger. Med en Afhandling af Sigurd Müller: Om
Kunsten at radere. 1897.

B. Den naturhistoriske Samling

er i Aarets Løb blevet øget med følgende Genstande:

	Skænket af:
1 Kalvefoster, 4 Uger	N. Rousing.
1 Uglegylp med Skovmus	Frida Jensen.
1 Uglegylp med Markmus	O. Welling.
2 Unger af Rødspætte og Stenbider...	Ebba Stilling.
1 Hajskind	Aa. Jørgensen.
1 Niøje.....	K. Madsen.
2 indiske Sommerfugle	Aa. B. Thomsen.
1 Dolkhale	Tove Neuhaus.
1 Fiskeskæl (Tarpon)	Agnete Nissen.
1 Tinte (Cysticercus pisiformis).....	Urmager Ussing jun.
1 Egen	P. Mogensen.
1 Prøve Dyvelsdræk	Cecilie Dohn.
1 Samling danske Bjærgarter.....	Geologisk Ekskursion.
1 do. amerikanske Mineraler	Kirstine Mogensen.
1 Spydspids af Flint	N. P. Rasmussen.
1 do.	A. Amstrup.
1 brednakket Økse	K. Kjeldsen.
2 smalnakkede Økser.....	H. Mark.
1 Stk. forstenet Træ	A. Amstrup.

C. Discipelbiblioteket

er i Skoleaaret 1912—13 blevet øget med følgende Bøger:

- 1453 Freytag: Debet og Kredit.
- 1454 {Skjoldborg: Ensomme Folk.
 {Lyngø: Kursuskammerater.
- 1455 {Turgenjev: Af en Jægers Dagbog.
 {Haggard: Jess.

- 1456 Conan Doyle: Lys i Mørket og Den blaa Karfunkel.
 1457 — : De fires Tegn og Baskervilles Hund.
 1458 — : Rødbøgene og Sherlock Holmes Død.
 1459 G. Hansen: Gjøa-Ekspeditionen.
 1460 S. Bauditz: En Aften i Skovridergaarden og andre Fortællinger.
 1461 Clara Tschudi: Augusta.
 1462 H. Pontoppidan: Nattevagt.
 1463 Johs. V. Jensen: Myter, fjerde Samling.
 1464 Jonas Lie: Lodsens og hans Hustru.
 1465 P. Fr. Rist: Lasse Månsson fra Skaane.
 1466 Z. Topelius: Fra Karl den Tiende Gustavs og Karl den Ellevtes Tid.
 1467 Kipling: Fribytterbreve.
 1468 Jack London: Naar Naturen kalder.
 1469 {Weymann: Den sorte.
 {Williamson: Den røde Automobil.
 1470 S. Bauditz: Den gamle Kro.
 1471 H. Pontoppidan: Torben og Jytte.
 1472 Brøndsted: Sommerferie-Historier.
 1473 A. Holm: Koralløen.
 1474 E. Hansen: Den sorte Perle.
 1475 Selma Lagerlöf: Køresvenden.
 1476 Niels Hedin: Over Stenter og Strande.
 1477 Egan: I Brasiliens Urskove.
 1478 Sick: Jomfru Else.
 1479 {Selma Lagerlöf: En Herregaardshistorie.
 {Karl Larsen: Seksten Aar.
 1480 {A. Kielland: Arbejdsfolk.
 {Andersen-Nexø: Bornholmernoveller.
 1481 H. F. Ewald: Daniel Rantzow.
 1482 {Bechi: Paa Menneskejagt.
 {Orczy: Jeg vil hævne —
 1483 {Thurston: Masken.
 {Conway: Tilbage til Livet.
 1484 Ingemann: Prins Otto af Danmark.
 1485 — Valdemar Seier.
 1486 — Kong Erik og de Fredløse.
 1487 — Erik Menveds Barndom.
 1488 Palle Bister: En Juleferie.

Indtægt.		NB	Ø
Kontingent fra Medlemmerne		79	"
Solgte Kataloger		1	"
Fundne Penge		"	37
Gave		4	37
Tilskud fra Staten		50	"
		<hr/>	<hr/>
		134	74

Udgift.		NB	Ø
Indkøb af Bøger		74	90
Bogbinder		54	44
Ordning af Bøgerne		5	"
Porto		"	40
		<hr/>	<hr/>
		134	74

IX. Afgang- og Aarsprøver i 1913.

I. Skriftlige, ikke offentlige Prøver.

Mandag d. 9. Juni.

Kl. 8—12. R. Dansk Stil.
- 4—7. 4 M. Dansk Stil
(Genfortælling).

Tirsdag d. 10. Juni.

Kl. 4—7. 4 M. Dansk Stil
(fri Opgave).

Onsdag d. 11. Juni.

Kl. 8—12. R. Regn. og Matem.
- 4—7. 4 M. Regning.

Torsdag d. 12. Juni.

Kl. 8—12. III G. Dansk Stil.
- 4—7. 4 M. Matematik.

Fredag d. 13. Juni.

Kl. 8—12. III GS. Engelsk Stil.
III GM. Matematik I.

Lørdag d. 14. Juni.

Kl. 8—12. III GS. Tysk Stil.
III GM. Matematik II.

Lørdag d. 21. Juni.

Kl. 9—12. I G, 2 M. Dansk Stil.

Gymn.-S.	Hg.	v. P.	N. Klb.
Nr. 19.	Kr.		Kf.
- 20.	H.		E.
- 14.	Th.		G.
- 16.	Km.		W.
- 7.	Br.		A.
- 5.	S.		Gs.

Kl. 4—8. II G. } Dansk Stil.
- 4—7. 3 M. }

Gymn.-S.	Br.	v. P.	N. Klb.
Nr. 19.	Km.		A.
- 20.	E.		Th.
- 14.	Kf.		Hg.
- 16.	W.		S.

Mandag d. 23. Juni.

Kl. 8—12. II GS. Engelsk Stil.

II GM. Matematik I.

- 8—11. 3 M. Matematik.

Gymn.-S.	Kr.	v. P.	Kf.	Klb.
Nr. 19.	H.		Hg.	
- 20.	E.		An.	
- 14.	S.		W.	
- 16.	Km.		K.	
- 9—11. 1 M. Regning.				
Nr. 1.	Br.			
- 2.	Hs.			
- 3.	Gs.			
- 9.	A.			

Kl. 4—7. I GS. Engelsk Stil.

I GM. } Matematik.
2 M. }

Gymn.-S.	Kf.	Klb.	Bo.	v. P.
Nr. 19.	Hg.		A.	
- 20.	E.		S.	
- 14.	Gs.		W.	
- 16.	Km.		An.	
- 7.	Hs.		K.	
- 5.	G.		Br.	

Tirsdag d. 24. Juni.

Kl. 8—12. II GS. Tysk Stil.

II GM. Matematik II.

- 8—11. 3 M. Regning.

Gymn.-S.	Kr.	Klb.	Kf.	v. P.
Nr. 19.	S.		W.	
- 20.	Hs.		E.	
- 14.	Br.		Hg.	
- 16.	Km.		H.	
- 9—11. 1 M. Dansk Stil.				
1 A Nr. 2.	Bo.			
1 B Nr. 9.	G.			

Kl. 4—7. I GS. Tysk Stil.

I GM. Matematik II.

2 M. Regning.

Gymn.-S.	E.	v. P.	Kr.	Klb.
Nr. 19.	Kf.		Hs.	
- 20.	Km.		S.	
- 14.	Gs.		Hg.	
- 16.	G.		An.	
- 7.	W.		Bo.	
- 5.	H.		Br.	

II. Mundtlige, offentlige Prøver.

Mandag d. 16. Juni.

Kl.	Nr.
4. III GM. Oldtidskundsk. A. Th.	15.
- R. Geografi.	K. Bo. 4.
- 4 B. Naturlære.	Rs. N. 21.

Tirsdag d. 17. Juni.

1. 4 A. Naturlære.	Rs. N. 21.
--------------------	------------

Onsdag d. 18. Juni.

4. R. Engelsk.	E. Bdf. 15.
----------------	-------------

Torsdag d. 19. Juni.

8. III GS. Engelsk.	E. Bdf. 15.
- III GM. Matem.	N. P.-H. 21.
- 4 B. Dansk.	G. Cl. 13.
2. 4 A. Dansk.	Th. Cl. 13.

Fredag d. 20. Juni.

8. III GM. Dansk.	Hs. Cl. 15.
4. R. Naturlære.	H. Kr. 17.

Lørdag d. 21. Juni.

8. III GS. Dansk.	Hs. Cl. 15.
-------------------	-------------

Mandag d. 23. Juni.

8. 4 A. Latin.	G. Bo. 15.
4. 4 B. Geografi.	H. Kr. 4.

Tirsdag d. 24. Juni.

8. III GS. Tysk.	A. Øg. 15.
------------------	------------

Onsdag d. 25. Juni.

Kl.	Nr.
8. II GS. Dansk.	Hs. Kf. 13.
- II GM. Naturkundsk. K. Kr.	4.
- I GS. Historie.	Hg. W. 8.
- R. Matematik.	H. Km. 15.
- 4 A. Engelsk.	E. Br. 10.
- 3 A. Dansk.	A. G. 7.
4. 4 B. Naturhist.	K. Hg. 4.
- 3 B. Historie.	A. Gs. 15.
- 2 A. Engelsk.	Br. E. 10.

Torsdag d. 26. Juni.

8. III GM (10). Hist. Kf. J. E. O.	15.
- I GM. Fransk.	W. Br. 8.
- 2 B. Historie.	Hg. E. 10.
- 1 A. Naturhist.	K. S. 4.
- 1 B. Tysk.	Bo. G. 7.
2. III GM (5). Hist. Kf. J. E. O.	15.
4. III GS (5). Hist. W. J. E. O.	15.
- II GS. Engelsk.	Br. Hg. 8.
- I GS. Dansk.	Hs. G. 10.

Fredag d. 27. Juni.

8. R. Historie.	Hg. J. E. O. 15.
- 4 A. Matematik.	Kr. Km. 13.
- 3 A. Tysk.	E. W. 8.
- 2 A. Naturhist.	K. S. 4.
- 2 B. Engelsk.	Br. A. 10.
2. III GS (10). Hist. W. J. E. O.	15.
4. II GM. Hist.	Kf. Hg. 13.
- 4 B. Engelsk.	E. Br. 8.
- 1 B. Matem.	H. K. 10.

Lørdag d. 28. Juni.

Kl.		Nr.
8.	III GM. Tysk.	E. Bo. 15.
-	II GS. Latin.	G. A. 13.
-	I GS. Latin.	Th. Hs. 8.
-	3 A. Historie.	Kf. Hg. 10.
-	3 B. Matemat.	Km. Kr. 7.
-	2 B. Naturhist.	K. S. 4.
4.	IIGM.Oldtidskundsk.Th.A.	15.
-	I GM. Dansk.	Hs. Kf. 8.
-	1 A. Historie.	Hg. G. 10.

Mandag d. 30. Juni.

8.	III GS. Latin.	Bo. G. 15.
-	III GM. Naturlære.	H. N. A. 21.
-	II GS. Historie.	W. Kf. 8.
-	R. Tysk.	A. Th. 13.
-	4 A. Naturhist.	K. Hg. 4.
-	1 B. Geografi.	Rs. Kr. 10.
12.	2 B. Tysk.	Th. Br. 7.
4.	III GM. Kemi.	Rs. N. A. 21.
-	II GM. Dansk.	Kf. Hs. 15.
-	I GS. Tysk.	A. Th. 8.
-	I GM. Historie.	Hg. W. 10.
-	2 A. Matemat.	Kr. K. 7.

Tirsdag d. 1. Juli.

8.	III GS. Matem.	Kr. Km. 15.
-	II GM. Matem.	N. H. 13.
-	I GS. Engelsk.	Br. E. 8.
-	I GM. Kemi.	Rs. K. 21.
-	4 B. Latin.	Th. Bo. 10.
-	3 B. Dansk.	Kf. G. 7.
12.	3 A. Geografi.	Hs. K. 4.
—	2 B. Matemat.	Rs. N. 10.
4.	II GS. Fransk.	A. W. 15.
-	I GM. Naturlære.	H. N. 17.
-	2 A. Tysk.	E. Hs. 8.
-	1 A. Geografi.	Rs. G. 4.

Onsdag d. 2. Juli.

Kl.		Nr.
4.	II GM. Kemi.	Rs. N. 21.

Torsdag d. 3. Juli.

8.	IIIGS.Oldtidskundsk.Th.A.	15.
-	III GM. Naturkundsk. K. Kr.	4.
-	II GS. Tysk.	Hs. E. 8.
-	II GM. Naturlære.	H. N. 17.
-	R. Fransk.	G. W. 13.
-	3 B. Naturlære.	Rs. S. 21.
12.	I GM. Matem.	N. Rs. 13.
4.	I GS. Oldtidskundsk. Th. A.	8.
-	4 A. Geografi.	Kr. H. 15.
-	3 A. Naturlære.	Rs. S. 21.
-	1 A. Tysk.	E. Br. 10.
-	1 B. Naturhist.	K. Km. 4.

Fredag d. 4. Juli.

8.	II GS. Matem.	Kr. N. 15.
-	II GM. Fransk.	Br. A. 13.
-	I GS. Naturkundsk.	K. H. 4.
-	3 B. Tysk.	Th. E. 8.
-	2 A. Historie.	G. Hg. 10.
4.	I GM. Oldtidskundsk. Th. A.	15.
-	4 B. Matem.	Km. Kr. 13.
-	1 A. Matem.	N. H. 8.
-	1 B. Historie.	W. Kf. 10.

Lørdag d. 5. Juli.

8.	III GS. Naturkundsk. K. H.	4.
-	IIIGS.Oldtidskundsk.Th.A.	15.
-	3 A. Matemat.	Kr. N. 13.
-	3 B. Geografi.	Hs. Br. 8.

Mandag d. 30. Juni Kl. 4—6 er de i Skoleaarets Løb udførte kvindelige Haandgerningsarbejder fremlagte paa Nr. 17.

Mandag d. 7. Juli Kl. 11 bekendtgøres Prøvernes Udfald i **Haandværkerforeningens Festsal** (Skolens Disciple maa møde Kl. 10¹/₂), hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Tirsdag d. 19. August Kl. 3 begynder det nye Skoleaar (Salmebøger medbringes).

Til at overvære Skolens mundtlige Afgangs- og Aarsprøver samt Offentliggørelsen af Udfaldet og Aarsarbejdets Resultater indbydes Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der har Interesse for den højere Almenskoles Gerning.

Statsskolen i Randers, d. 6. Juni 1913.

V. Boëtius.

Indholdsfortegnelse.

I. Afgangsprøver 1912	S.	41
II. Skolens Lærere. Fag- og Timefordeling.....	-	53
III. Disciplene.....	-	58
IV. Undervisningen	-	71
V. Skolens Beneficier	-	94
VI. Oplysninger for Hjemmene m. m.....	-	99
VII. Udtog af Skolens Regnskab	-	106
VIII. Skolens Samlinger	-	107
A. Biblioteket	-	107
B. Den naturhistoriske Samling	-	118
C. Discipelbiblioteket	-	118
IX. Afgang- og Aarsprøver 1913	-	120

